
PROGRAM HOSPODÁRSKEHO ROZVOJA A SOCIÁLNEHO ROZVOJA OBCE

RADOŠINA

NA OBDOBIE 2014-2020

Spracovateľ dokumentu:
Regionálna rozvojová agentúra Topolčiansko

OBSAH

ZOZNAM POUŽITÝCH SKRATIEK	4
ZOZNAM GRAFOV, OBRÁZKOV, TABULIEK A MAPIEK.....	5
ÚVOD	7
ANALYTICKÁ ČASŤ	8
ZÁKLADNÁ CHARAKTERISTIKA OBCE	8
HISTÓRIA A KULTÚRA OBCE.....	12
PREDPOKLADY PRE ROZVOJ CESTOVNÉHO RUCHU	15
PRÍRODNÉ POMERY	17
OBYVATEĽSTVO.....	22
TECHNICKÁ INFRAŠTRUKTÚRA.....	28
Energetické siete - elektrické siete, plyn	28
Cestné a dopravné siete.....	28
Vodné hospodárstvo, kanalizácia a odpadové hospodárstvo	29
SOCIÁLNA INFRAŠTRUKTÚRA.....	30
Domový a bytový fond	30
Školstvo	32
Zdravotníctvo a sociálna starostlivosť	32
Služby obyvateľstvu	33
EKONOMICKÁ ZÁKLADŇA OBCE	34
Majetok obce.....	36
ZDRUŽENIA A ORGANIZÁCIE NA ÚZEMÍ OBCE	37
VYHODNOTENIE PREDCHÁDZAJÚCEHO OBDOBIA A PHSR OBCE RADOŠINA	38
Plánované aktivity v predchádzajúcom období 2007-2013	38
Realizované projekty obce.....	39
VYHODNOTENIE DOTAZNÍKOVÉHO PRIESKUMU	41
Tlačený dotazník	41
Elektronický dotazník online.....	46
SWOT ANALÝZA	53
STRATEGICKÁ ČASŤ	55
KLÚČOVÉ DISPARITY A HLAVNÉ FAKTORY ROZVOJA.....	55
ROZVOJOVÁ VÍZIA	56
PROGRAMOVÁ ČASŤ.....	58
POPIS JEDNOTLIVÝCH AKTIVÍT.....	59
REALIZAČNÁ ČASŤ.....	61

ZABEZPEČENIE REALIZÁCIE PROGRAMU HOSPODÁRSKEHO ROZVOJA A SOCIÁLNEHO ROZVOJA OBCE	61
VÄZBY NA STRATEGICKÉ DOKUMENTY KRAJA	61
ORGANIZAČNÉ ZABEZPEČENIE MANAŽMENTU PROGRAMU	64
INŠTITUCIONÁLNE ZABEZPEČENIE FORMOU PARTNERSTVA	64
MONITOROVANIE A HODNOTENIE.....	65
FINANČNÁ ČASŤ	69
ZÁVER.....	72
ZDROJE INFORMÁCIÍ	73
PRÍLOHY	73

ZOZNAM POUŽITÝCH SKRATIEK

ČOV - čistička odpadových vôd
DHZ - dobrovoľný hasičský zbor
EAO - ekonomicky aktívne obyvateľstvo
EÚ - Európska únia
IBV - individuálna bytová výstavba
KBV - komplexná bytová výstavba
KES - koeficient ekologickej stability
MAS - miestna akčná skupina
NCH PI - náučný chodník Považský Inovec
NSK - Nitriansky samosprávny kraj
ObÚ - obvodný úrad
OcÚ - obecny úrad
OP - operačný program
OZ - občianske združenie
PHSR - program hospodárskeho rozvoja a sociálneho rozvoja obce
POD - program obnovy dediny
ROEP - konanie o obnove evidencie pozemkov
RRA - regionálna rozvojová agentúra
SODB - sčítanie obyvateľov, domov a bytov
SR - Slovenská republika
ŠFRB - štátny fond rozvoja bývania
ŠÚ - štatistický úrad
TIR - tribečsko-inovecký región
TKO - tuhý komunálny odpad
ÚP - územný plán
VÚC - vyšší územný celok
Z. z. - zbierka zákonov

ZOZNAM GRAFOV, OBRÁZKOV, TABULIEK A MAPIEK

Graf č. 1 - Vývoj počtu obyvateľov
Graf č. 2 - Vývoj demografických ukazovateľov obyvateľstva v rokoch 2007 - 2013
Graf č. 3 - Migrácia obyvateľstva v obci Radošina
Graf č. 4 - Štruktúra obyvateľstva podľa pohlavia a veku
Graf č. 5 - Veková skladba obyvateľstva
Graf č. 6 - Národnostné zloženie obyvateľstva
Graf č. 7 - Odvetvia zamestnanosti v obci Radošina
Graf č. 8 - Vekové skupiny respondentov
Graf č. 9 - Dôvody prípadného odsťahovania sa z obce
Graf č. 10 - Spokojnosť respondentov s infraštruktúrou obce
Graf č. 11 - Susedské vzťahy v obci
Graf č. 12 - Zapájanie sa respondentov do rozvojových aktivít obce
Graf č. 13 - Spokojnosť respondentov s pracovnými príležitosťami v obci
Graf č. 14 - Oblasť rozvoja v budúcom období podľa respondentov
Graf č. 15 - Spokojnosť respondentov s využitím možností obce pre mládež
Graf č. 16 - Veková štruktúra respondentov
Graf č. 17 - Miesto pracoviska respondentov
Graf č. 18 - Dôvody pre bývanie v obci
Graf č. 19 - Dôvody pre prípadné odsťahovanie sa z obce
Graf č. 20 - Spokojnosť respondentov s infraštruktúrou obce
Graf č. 21 - Susedské vzťahy v obci
Graf č. 22 - Zapájanie sa respondentov do rozvojových činností obce Radošina
Graf č. 23 - Dôvody nezapojenia sa do rozvojových aktivít obce Radošina
Graf č. 24 - Spokojnosť s pracovnými príležitosťami v obci Radošina
Graf č. 25 - Oblasť rozvoja obce Radošina v budúcom období
Graf č. 26 - Spokojnosť respondentov s využitím možností obce pre mládež a s podporou významu mládeže na vidieku

Obrázok č. 1 - Administratívne členenie okresu Topolčany s vyznačením obce Radošina
Obrázok č. 2 - Poloha obce v rámci kraja a v rámci územia Slovenska
Obrázok č. 3 - Symboly obce
Obrázok č. 4 - Mapa lokalizácie časti Bzince
Obrázok č. 5 - DHZ Bzince
Obrázok č. 6 - Erb časti Bzince
Obrázok č. 7 - Kultúrny dom v obci Radošina
Obrázok č. 8 - Radošínske poľovnícke slávnosti
Obrázok č. 9 - Model voza so štylizovaným záprahom dvojice dobytčiat z Radošiny (Bolerázska skupina)
Obrázok č. 10 - Kaštieľ v obci Radošina a rímskokatolícky kostol v obci Radošina
Obrázok č. 11 - Vinohradnícka oblasť v Radošine
Obrázok č. 12 - Tabule Náučný chodník Považský Inovec
Obrázok č. 13 - Letecký pohľad na obec Radošina
Obrázok č. 14 - Prírodná pamiatka jaskyňa Čertova pec
Obrázok č. 15 - Letecký pohľad na obec Radošina
Obrázok č. 16 - Mapa lokalizácie obce Radošina

Tabuľka č. 1 - Podujatia v obci Radošina
Tabuľka č. 2 - Geomorfologické členenie obce Radošina

- Tabuľka č. 3- Štruktúra pôdneho fondu v Radošine
- Tabuľka č. 4 - Fytogeografické - vegetačné členenie obce Radošina
- Tabuľka č. 5 - Charakteristika jaskyne Čertova pec
- Tabuľka č. 6 - Množstvá emisií za rok 2013 emitovaných zo stredných zdrojov znečisťovania ovzdušia v tonách
- Tabuľka č. 7 - Vývoj počtu obyvateľov
- Tabuľka č. 8 - Demografické charakteristiky obyvateľstva
- Tabuľka č. 9 - Náboženské vyznanie obyvateľov v obci
- Tabuľka č. 10 - Vzdelanostná štruktúra obyvateľov
- Tabuľka č. 11 - Množstvá odpadu vyprodukovaných v roku 2013
- Tabuľka č. 12 - Vývoj množstva odpadu v rokoch 2009 - 2013
- Tabuľka č. 13 - Bytový a domový fond
- Tabuľka č. 14 - Bytový a domový fond
- Tabuľka č. 15 - Bytový a domový fond
- Tabuľka č. 16 - Bytový a domový fond
- Tabuľka č. 17- Bytový a domový fond
- Tabuľka č. 18 - Bytový a domový fond
- Tabuľka č. 19 - Údaje o žiakoch k 15.9. 2012
- Tabuľka č. 20 - Lokalizácia významných inštitúcií
- Tabuľka č. 21 - Ekonomická aktivita obyvateľov obce Radošina
- Tabuľka č. 22 - Štruktúra ekonomicky aktívneho obyvateľstva podľa odvetví hospodárstva v roku 2011 v obci Radošina
- Tabuľka č. 23 - Najväčší zamestnávateľia v obci Radošina
- Tabuľka č. 24 - Firmy a služby v obci Radošina
- Tabuľka č. 25 - Rozpočet obce a jeho vývoj
- Tabuľka č. 26 - Majetok obce a jeho vývoj
- Tabuľka č. 27 - Organizácie a združenia na území obce Radošina
- Tabuľka č. 28 - Aktivity v PHSR obce Radošina na roky 2007-2013
- Tabuľka č. 29 - Zhodnotenie aktivít obce Radošina v rokoch 2008-2014
- Tabuľka č. 30 - Veková štruktúra respondentov
- Tabuľka č. 31 - Veková štruktúra respondentov
- Tabuľka č. 32 - SWOT analýza
- Tabuľka č. 33 - Špecifické ciele a opatrenia v prioritných oblastiach
- Tabuľka č. 34 - Zoznam opatrení a aktivít
- Tabuľka č. 35- Vecný a časový harmonogram monitorovania plnenia PHSR Radošina
- Tabuľka č. 36 - Vecný a časový harmonogram hodnotenia plnenia PHSR Radošina
- Tabuľka č. 37 - Merateľné ukazovatele jednotlivých aktivít
- Tabuľka č. 38 - Indikatívny finančný plán realizácie PHSR v €
- Tabuľka č. 39 - Súhrnný prehľad projektových zámerov obce Radošina na roky 2015 - 2020

ÚVOD

V súvislosti s programovým obdobím Európskej únie na roky 2014-2020 a v súlade so Zákonom č. 539/2008 Z. z. o podpore regionálneho rozvoja je nevyhnutné aktualizovať základné programové dokumenty, prostredníctvom ktorých je možné čerpať finančné prostriedky aj z Európskych štrukturálnych fondov na podporu rozvojových projektov a aktivít. Z dôvodu adresnejšej alokácie disponibilných finančných prostriedkov v novom programovom období bolo nutné aktualizovať taktiež základné a strategické dokumenty Nitrianskeho samosprávneho kraja. Doteraz platný Program rozvoja Nitrianskeho samosprávneho kraja (PR NSK) 2012 - 2018 bol schválený uznesením č. 236/2012 dňa 8. októbra 2012 na zasadnutí Zastupiteľstva Nitrianskeho samosprávneho kraja.

V súlade so zákonom o podpore regionálneho rozvoja sú vyššie územné celky a obce povinné aktualizovať alebo zostavovať Program hospodárskeho rozvoja a sociálneho rozvoja obce alebo vyššieho územného celku a uviesť v súlade s ustanoveniami novelizovaného zákona platného od 1. januára 2015. Hlavným cieľom je vychádzať z aktuálnej situácie v území a zostaviť strategickú a implementačnú časť tak, aby sa stala východiskom pre realizáciu budúcich projektov.

Charakteristika a štruktúra dokumentu

Program hospodárskeho rozvoja a sociálneho rozvoja obce je strednodobý rozvojový dokument, ktorý je vypracovaný v súlade s cieľmi a prioritami ustanovenými v národnej stratégii a zohľadňuje ciele a priority ustanovené v programe hospodárskeho rozvoja a sociálneho rozvoja vyššieho územného celku, na území ktorého sa obec nachádza, a je vypracovaný podľa záväznej časti územnoplánovacej dokumentácie obce.

Program hospodárskeho rozvoja a sociálneho rozvoja obce vytvorený v rámci partnerstva pozostáva z

- a) analytickej časti, ktorá obsahuje komplexné hodnotenie a analýzu východiskovej situácie obce s väzbami na širšie územie a odhad jej budúceho vývoja s dôrazom na možné riziká a ohrozenia vo väzbe na existujúce relevantné stratégie a koncepcie a využívanie vnútorného potenciálu územia, jeho limitov a rozvoja, definovanie podmienok udržateľného rozvoja obce,
- b) strategickej časti, ktorá obsahuje stratégiu rozvoja obce pri zohľadnení jej vnútorných špecifik a určí hlavné smery, priority a ciele rozvoja obce rešpektovaním princípov regionálnej politiky s cieľom dosiahnutia vyváženého udržateľného rozvoja územia,
- c) programovej časti, ktorá obsahuje najmä zoznam opatrení a aktivít na zabezpečenie realizácie PHSR obce,
- d) realizačnej časti, ktorá je zameraná na popis postupov inštitucionálneho zabezpečenia formou partnerstva a organizačné zabezpečenie realizácie PHSR obce, systém monitorovania a hodnotenia plnenia PHSR obce s ustanovením merateľných ukazovateľov, vecný a časový harmonogram realizácie PHSR obce formou akčných plánov a
- e) finančnej časti, ktorá obsahuje finančné zabezpečenie jednotlivých opatrení a aktivít, inštitucionálnej a organizačnej stránky realizácie PHSR obce.

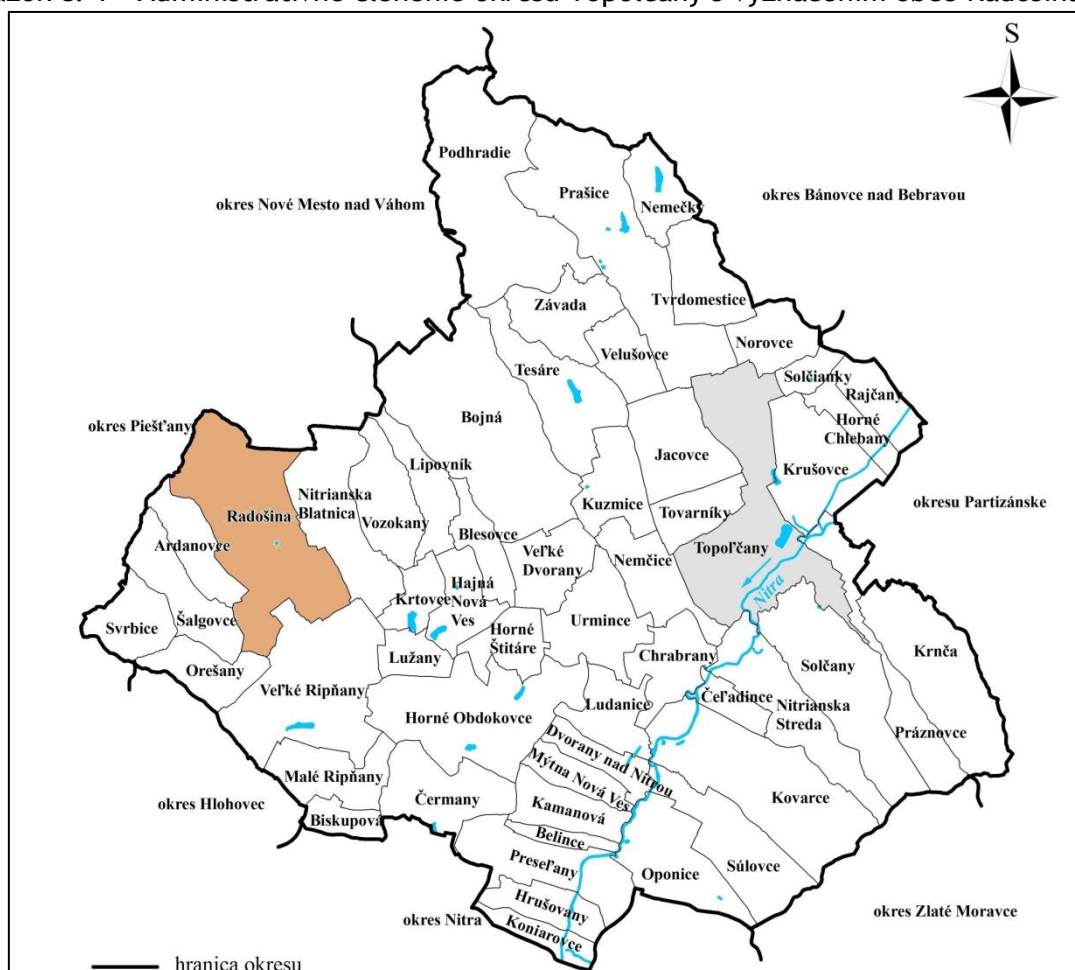
Vypracovanie programu hospodárskeho rozvoja a sociálneho rozvoja obce zabezpečuje obec pri uplatnení partnerstva. Aktualizácia PHSR obce sa vypracúva podľa potreby. PHSR a jeho aktualizáciu schvaľuje obecné zastupiteľstvo. Schválenie PHSR obce a príslušnej územnoplánovacej dokumentácie, ak jej spracovanie vyžaduje osobitný predpis, je podmienkou na predloženie žiadosti obce o poskytnutie dotácie zo štátneho rozpočtu a z doplnkových zdrojov podľa § 4 ods. 2. Tvorba Programu hospodárskeho rozvoja a sociálneho rozvoja obce je optimálnym nástrojom a jedinečnou možnosťou na strategický pohľad do samosprávy vôbec. Základom PHSR obce je teda OBČAN.

ANALYTICKÁ ČASŤ

ZÁKLADNÁ CHARAKTERISTIKA OBCE

Obec Radošina sa nachádza v Nitrianskom kraji, v juhozápadnej časti Topolčianskeho okresu, na rozhraní pohoria Považského Inovca a Nitrianskej pahorkatiny. Zemepisnú polohu charakterizujú súradnice 17° 56' 17,5'' východnej zemepisnej dĺžky a 48° 32' 44,2'' severnej zemepisnej šírky. Obec leží vo výške 216 m n. m., jej katastrálne územie sa rozprestiera na rozlohe 3 438 ha. Administratívne je obec zaradená do obvodu Topolčany, územného celku Nitrianskeho samosprávneho kraja a do NUTS II Západné Slovensko.

Obrázok č. 1 - Administratívne členenie okresu Topolčany s vyznačením obce Radošina

Zdroj: vlastné spracovanie

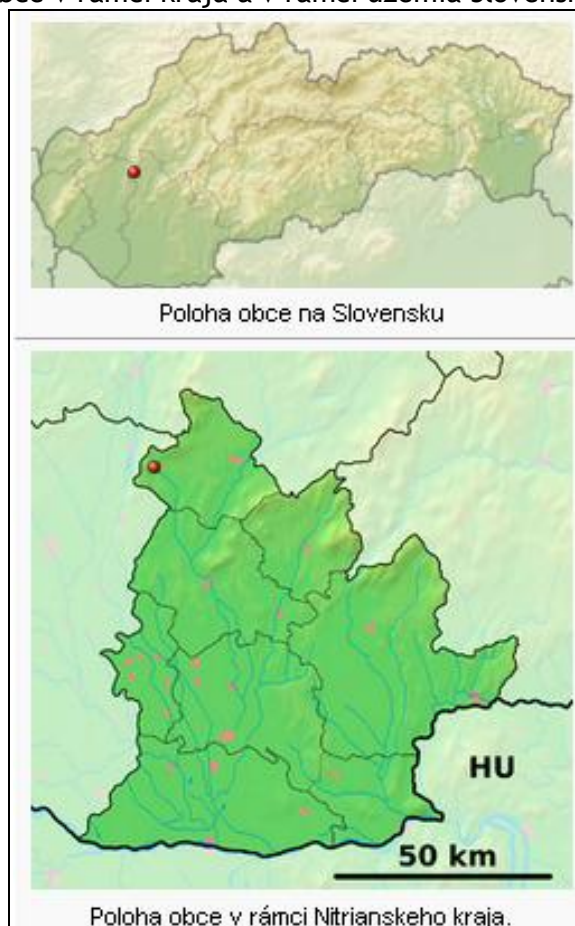
Obec Radošina je pomerne vzdialená od mestských sídel. Najbližším mestom je mesto Hlohovec (20 km), Piešťany a Topolčany sú vzdialené 21 km a Nitra 34 km. Od pólov ekonomického rozvoja národného a medzinárodného významu je obec vzdialená nasledovne:

Radošina → Bratislava 89 km
Radošina → Viedeň 162 km
Radošina → Brno 172 km

Vzdialenosť s najbližšou diaľnicou je 16 km. Je to diaľnica D1 pri Piešťanoch v smere Bratislava, Trnava, Trenčín, Žilina. Väčšia vzdialenosť obce Radošina od sídiel mestského

charakteru má za následok vyššie zastúpenie faktorov obmedzujúcich celkový rozvoj a efekty rozvoja ako sú klíma, sídla a infraštruktúra. Obec však musí kompenzovať uvedené nedostatky využitím kultúrneho rázu krajiny a hľadať príležitosti pre rozvoj cestovného ruchu. V dôsledku značnej vzdialenosti je potrebné riešiť problém vybavenosti so sociálnymi, zdravotníckymi, vzdelávacími, kultúrnymi a ostatnými službami, aby nepokračoval proces neúnosnej trvalej migrácie obyvateľov, ktorá je spôsobená nedostatkom pracovných príležitostí v obci ako aj problematickou dopravou obyvateľov do mesta.

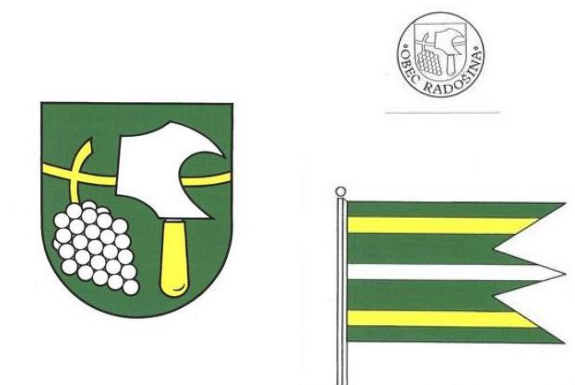
Obrázok č. 2 - Poloha obce v rámci kraja a v rámci územia Slovenska

Zdroj: internet

Symboly obce Radošina boli schválené na dvanástom rokovaní obecného zastupiteľstva dňa 16.6.2000, tak ako ich na prijatie odporučila Heraldická komisia Ministerstva vnútra Slovenskej republiky. Symboly obce Radošina sú zapísané v Heraldickom registri pod signatúrou R - 81/2000.

Obrázok č. 3 - Symboly obce

Zdroj: OcÚ Radošina

Erb obce Radošina vychádzajúci z historickej predlohy - podľa pečate z 15. storočia, má túto podobu: „v zelenom strieborný šikmý strepec, visiaci na zlatej stopke, vyrastajúcej zo zlatej priebežnej, nadol prehnutej vetvičky, vľavo prekrytej čepelou veľkého strieborného obráteného vinárskeho noža na zlatej rukoväti. Znamenie je vložené do dolu zaobleného, tzv. neskorogotického, či tiež španielskeho heraldického štítu. I keď sa v heraldickej tvorbe v minulosti používali rôzne tvary štítov, tento je v našej erbovej tvorbe najobvyklejší, používa sa vo všetkých heraldických katalógoch s erbmi miest a obcí.“

Vlajka obce pozostáva zo siedmich pozdĺžnych pruhov vo farbách zelenej (1/9), žltej (1/9), zelenej (2/9), bielej (1/9), zelenej (2/9), žltej (1/9) a zelenej (1/9). Vlajka má pomer strán 2:3 a ukončená je tromi cípmi, t.j. dvomi zástrihmi, siahajúcimi do tretiny jej listu.

Pečať obce Radošina je okrúhla, uprostred s obecným symbolom a kruhopolisom OBEC RADOŠINA. Pečať má priemer 35 mm.

Časť Bzince

Bzince sa nachádzajú v severnej časti Nitrianskeho kraja, v juhozápadnej časti topolčianskeho okresu, na rozhraní pohoria Považského Inovca a Nitrianskej pahorkatiny. Obec sa podľa zemepisných súradníc nachádza na 17° 55' 46, 6" východnej zemepisnej dĺžky a 48° 31' 28,9" severnej zemepisnej šírky. Bzince ležia vo výške 200 m n. m., patria do klimatickej oblasti miernych zemepisných šírok.

Obrázok č. 4 - Mapa lokalizácie časti Bzince

Zdroj: internet

Najstaršia písomná zmienka je z roku 1390, kedy sa uvádzajú pod menom *Pod*. Počas feudalizmu patrili Bzince panstvu Topolčany. V roku 1531 bola celá obec vypálená. V roku 1921 mala obec 108 obyvateľov. Obyvatelia sa živili najmä poľnohospodárstvom, v

minulosti sa venovali aj vinohradníctvu, tkáčstvu a výrobe drevákov. Škola v Bzinciach vznikla v roku 1924, budovu vystavali v roku 1935.

V Bzinciach je kultúrny dom, dom smútku, rímskokatolícky kostol a evanjelická zvonica. Od roku 1976 sú Bzince pričlenené k obci Radošina a tvoria jej miestnu časť. V súčasnosti majú 216 obyvateľov (údaj k 31.1.2015). V budúcnosti sa zvažuje využitie budovy bývalej ZŠ v Bzinciach.

Obrázok č. 5 - DHZ Bzince

Zdroj: OcÚ Radošina

Symboly Bziniec boli schválené na dvanástom rokovaní obecného zastupiteľstva dňa 16.6.2000, tak ako ich na prijatie odporučila Heraldická komisia Ministerstva vnútra Slovenskej republiky.

Erb Bziniec vychádzajúci z historickej predlohy - podľa pečate z 18. storočia, má túto podobu: v červenom štíte medzi striebornými bordúrami radlíc - čeriesla a lemeša zo zelenej, zlato šikmo mrežovanej pažite vyrastajúce tri zlaté bezosté klasy na listnatých stopkách, bočne odklonené. Znamenie je vložené do dolu zaobleného, tzv. neskorogotického, či tiež španielskeho heraldického štítu. I keď sa v heraldickej tvorbe v minulosti používali rôzne tvary štítov, tento je v našej erbovej tvorbe najobvyklejší, používa sa vo všetkých heraldických katalógoch s erbmi miest a obcí.

Vlajka Bziniec pozostáva zo siedmich pozdĺžnych pruhov vo farbách žltej (1/9), červenej (2/9), žltej (1/9), bielej (1/9), žltej (1/9), zelenej (2/9) a žltej (1/9). Vlajka má pomer strán 2:3 a ukončená je tromi cípmi, t.j. dvomi zástrihmi, siahajúcimi do tretiny jej listu.

Zástava obce Bziniec má podobnú kompozíciu ako obecná vlajka. Pomer jej strán však nie je záväzne stanovený, čo znamená, že zástava môže byť aj dlhšia. Zástava sa od vlajky odlišuje tiež tým, že kým vlajka predstavuje voľný kus textilu, ktorý sa vztyčuje na stožiar pomocou lanka, zástava je vždy pevne spojená so žrdou, stožiarom, alebo kratším priečnym rahnom (ak ide o koruhvu).

Obrázok č. 6 - Erb časti Bzince

Zdroj: OcÚ Radošina

HISTÓRIA A KULTÚRA OBCE

Obec Radošina bola osídlená už v staršej dobe kamennej (paleolit). Svedčia o tom archeologické nálezy (priečne a oblúkovité driapadlá, univerzálny - maustiersky hrot, vrtáky a iné), ktoré sa našli v jaskyni Čertova pec. Obec je doložená prvou zmienkou z roku 1277 ako Kend. Neskoršie doložené názvy sú Radysna (1332), Radosnafew (1349, Radossina 1773).

Radošina vznikla na veľmi dôležitom mieste, kde sa už vo včasnom stredoveku križovali dôležité cesty. Názov obce pochádza podľa všetkého od potoka, ktorý sa prvýkrát spomína v listine nitrianskeho archidiakona Vincenta z roku 1249 ako Radusna. Od roku 1332 patrila nitrianskemu biskupstvu. V roku 1626 sa stala strediskom biskupského panstva, ku ktorému patrili obce Ardanovce a Biskupová. V roku 1697 získala mestské a jarmočné práva, obchodovalo sa tu najmä s dobytkom.

Obnova obce začala od roku 1949 a regulačný plán bol zameraný na úpravu ciest, chodníkov, verejných budov, meštianskej školy, materskej školy, lekárskeho bytu a bytov pre učiteľov. Kultúrny dom bol postavený v roku 1956 a to svojpomocne. Koncom roku 1958 bolo postavené v obci JRD a v roku 1966 sa začala výstavba novej administratívnej budovy aj s pivnicami na víno. V roku 1967 JRD zriadilo v budove štátnych lesov salaš na Čertovej peci, ktorý sa stal miestom oddychu nielen pre Radošincov. V sedemdesiatych rokoch bola v Radošine postavená budova požiarnej zbrojnice, prístavba zdravotného strediska a bola zriadená lekáreň v budove MNV. Stavba kultúrneho domu bolo odovzdaná do užívania v roku 1978.

Dôležitým medzníkom bol rok 1976, kedy sa do jedného administratívneho celku spojili obce Radošina, Bzince a Orešany. V roku 1983 sa začal v obci budovať vodovod a jeho výstavba trvala do roku 1987. Občiansku vybavenosť skvalitnila rekonštrukcia starého zdravotného strediska na lekáreň, vybudovanie detských jasí, zriadenie domu opatrovateľskej služby a dom dôchodcov. V školskom areáli bola družina a dielne na praktické vyučovanie a nový areál pre materskú školu.

Po roku 1990 sa osamostatnila obec Orešany, Bzince zostali miestnou časťou Radošiny. V roku 1996 sa začala plynofikácia obce, ktorá bola už v nasledovnom roku ukončená. Obec vybudovala tiež vlastnú čistiareň odpadových vôd a v roku 2001 a 2008 bola postupne odkanalizovaná celá obec. V júni v roku 2003 bola ukončená výstavba šesťbytovky na Nitrianskej ulici.

Významnou udalosťou šesťdesiatych rokov bol vznik Radošinského naivného divadla, ktoré začalo pôsobiť od 25. 12. 1963. K významným osobnostiam, ktoré v Radošine žili patria: František Hečko, Katarína Kolníková, Stanislav Štepka, Ľudmila Cvengrošová, Peter Pazmáň a na začiatku 18. storočia pôsobil v Radošine kamaldulský mních fráter Cyprián, ktorý bol známy ako lietajúci mních, pretože lietal na primitívnom rogale. Dňa 16.10. 1999 bola Stanislavovi Štepkovi, Kataríne Kolníkovej a Radošinskému naivnému divadlu, zatiaľ ako jediným nositeľom udelená Cena obce Radošina.

Stanislav Štepka (*26. 7. 1944 Radošina)

Dramatik, textár, scenárista, vedúca osobnosť Radošinského naivného divadla. V roku 1965 absolvoval Pedagogickú fakultu v Nitre, neskôr v roku 1977 žurnalistiku na Filozofickej fakulte Univerzity Komenského v Bratislave. V roku 1963 sa stal umeleckým šéfom Radošinského naivného divadla. V tom istom roku v decembri mala premiéru jeho prvá hra Zver sa píše s veľkým Z. Štepka ďalej pôsobil ako pedagóg, redaktor učiteľských novín a zábavných programov. Je majiteľom agentúry RND, ktorá sa stará o chod Radošinského naivného divadla. Žije v Bratislave, je ženatý a má dve deti.

Ľudmila Cvengrošová (*17. jún 1937 Radošina)

Akademická sochárka a predstaviteľka línie v slovenskom umení, cez svoje dielo približuje verejnosti významné etapy histórie Slovenska. Študovala na Vysoké škole výtvarných umení v Bratislave, oddelenie reliéfneho sochárstva. Venovala sa sochárskej, medailárskej keramickej tvorbe. Žije v Bratislave.

František Hečko (*10. jún 1985 Suchá nad Parnou, + 1. marec 1960 Martin)

Bol básnikom a prozaikom slovenského sedliactva. Študoval vo vinohradníckej škole v Modre, v Bratislave, na strednej pôdohospodárskej v Košiciach a vo vyššej družstevnej škole v Prahe. Žil vo Vozokanoch, Radošine, Svätom Jure a Martine. Bol redaktorom viacerých novín. Je autorom jedného z najslávnejších a najobľúbenejších slovenských románov - Červené víno, ktorý bol preložený do viacerých jazykov. Pochovaný je na národnom cintoríne v Martine.

Katarína Kolníková (*20. apríl 1921 Radošina, + 29. máj 2006 Radošina)

Slovenská herečka, ktorá od roku 1971 pôsobila v Radošinskom naivnom divadle. Účinkovala takmer vo všetkých inscenáciách Stanislava Štepku. Získala ocenenie Igric (2004/2005) za herecký výkon v divadelnej hre Človečina.

Kultúrny dom v obci je využívaný od roku 1978. Nachádza sa tu kinosála, šatne, spoločenská sála s kuchyňou, spoločenská sála, skladové priestory a kotolňa. Kinosála má kapacitu 287 miest. Kinosála je využívaná na divadelné predstavenia, divadelný súbor ju využíva na nácvik inscenácií. Uskutočňujú sa tu predstavenia k príležitosti dňa matiek, k mesiacu úcty starším. Svoje vystúpenia tu majú aj žiaci základnej a materskej školy. Každoročne sa v kultúrnom dome v spolupráci s Radošínskym národným divadlom organizuje významné kultúrne podujatie Radošínske Vianoce. Spoločenská miestnosť „svadobka“ je využívaná občanmi na svadby, kary, rôzne oslavy a jubileá. Konajú sa tu aj spoločenské zábavy.

Obrázok č. 7 - Kultúrny dom v obci Radošina

Zdroj: OcÚ Radošina

Tabuľka č. 1 - Podujatia v obci Radošina

Podujatia v obci a pravidelné kultúrno-spoločenské akcie		
mesiac	názov podujatia	organizácia /usporiadateľ
september	Poľovné slávnosti	obec
máj	Majáles	obec
december	Radošínske Vianoce	OZ Hlavina

*OZ - občianske združenie

Zdroj: OcÚ Radošina

Zaujímavosťou v obci je jedno archeologické nálezisko v jaskyni Čertova pec. Ostatné služby pre obyvateľstvo sú popísané v časti Sociálna infraštruktúra.

Obrázok č. 8 - Radošínske poľovnícke slávnosti

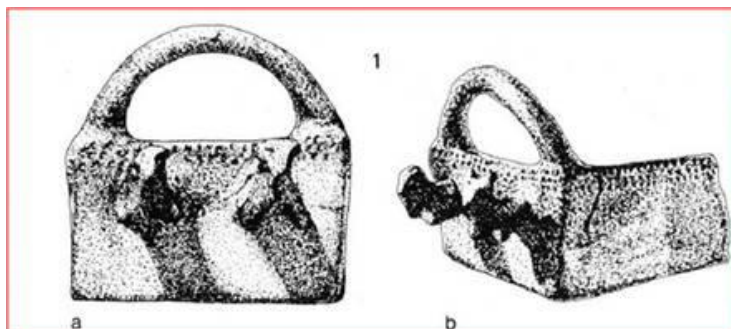

Zdroj: OcÚ Radošina

PREDPOKLADY PRE ROZVOJ CESTOVNÉHO RUCHU

Jaskyňa Čertova pec predstavuje pre obec významnú turistickú atrakciu - v jej útrobach sa našli pozostatky dvoch ľudských jedincov z obdobia epilengyelu a výnimočne zdobené protómy v tvare štylizovaných dobytčiat.

Obrázok č. 9 - Model voza so štylizovaným záprahom dvojice dobytčiat z Radošiny (Bolerázska skupina)

Zdroj: ArcheológiaSK s.r.o.

Ako doklad významu voza a záprahu v badenskej kultúre sa najčastejšie uvádzajú hlinené napodobeniny vozíkov v podobe kvadratických nádob. Zo sídliska bolerázskej skupiny v Radošine pochádza model pôvodne masívneho štvorkolesového vozíka s oblúkovým priečelím v podobe držadla. Z čelnej steny vystupuje dvojica plastických volov, ktoré je možné považovať za ťažné zvieratá.

Z kultúrno-historických pamiatok, ktoré sa v obci nachádzajú, sem patrí rímskokatolícky kostol, ktorý bol postavený v renesančnom slohu v rokoch 1636 - 1644, ďalej je to renesančný štvorkrídlový kaštieľ s nádvorím zo začiatku 17. storočia, pôvodne renesančná barokovo upravená kaplnka z roku 1636, baroková fara z roku 1783 a klasicistický stĺp z roku 1856. V obci sa ďalej nachádza kaplnka Panny Márie, Božia muka, Lurdská jaskyňa, 5 historických pomníkov a 2 kríže. V obci sa nachádza aj budova, do ktorej bol v roku 1992 umiestnený domov dôchodcov a domov sociálnych služieb. Ďalej je tu umiestnená budova klubu mladých, v ktorej v roku 1967 pod vedením Stanislava Štepku vznikol Klub mladých. V budove je zachovaný interiér prvej scény Radošinského naivného divadla. V súčasnej dobe má budovu v prenájme občianske združenie „Hlavina“. Na prízemí sa budova využíva ako sklad pre kulisy a kostýmy a na poschodí sa nachádza miestnosť „divadielka“ a spoločenská miestnosť.

Obrázok č. 10 - Kaštieľ v obci Radošina a rímskokatolícky kostol v obci Radošina

Zdroj: OcÚ Radošina

Obec Radošina je súčasťou Nitrianskej vinohradníckej oblasti s Radošinským vinohradníckym rajónom, cestovný ruch v obci má potenciál práve v tejto oblasti. V obci sa nachádza vinárska spoločnosť Pivnica Radošina, s.r.o. Vinohradnícky rajón sa nachádza v nadmorskej výške 237 - 260 m n. m. na úpätí pohoria Považský Inovec a nachádza sa v klimatickej oblasti, ktorá je teplá, mierne vlhká, s miernou zimou. Priemerná ročná teplota dosahuje 9,05 °C. Orientácia svahov je južná - juhovýchodná a svahovitosť je 3° až 7°. Priemerný ročný úhrn zrážok je 617 mm. Z pôd sa tu nachádzajú hnedozeme, ilovito - hlinité pôdy na sprašových hlinách s prímесou skeletu vápencovodolomitickom podloží s prímесou pestrých bridlíc.

Obrázok č. 11 - Radošinský vinohradnícky rajón

Zdroj: Pivnica Radošina

Oblúbeným vínom je „Radošinský Klevner“, ktorý bol dodávaný na anglický dvor a udelili mu certifikát. Víno nechýbalo na stole pri poslednej návšteve kráľovnej Alžbety II. a ani pri poslednej návšteve Slovenska pápeža Jána Pavla II. Obec Radošina je tiež známa jaskyňou Čertova pec, ktorá je od obce vzdialená približne 3 km a nachádza sa v južnej časti Považského Inovca. Čertova pec je jaskyňa vytvorená krasovatením dolomitického vápencu. Je dlhá 27 metrov a obojstranne priechodná. Predstavuje vzácnu archeologickú a paleontologickú lokalitu s dokladmi o viacnásobnom paleolitickom, hallštatskom osídlení. Pri jaskyni sa nachádza rovnomenný motorest.

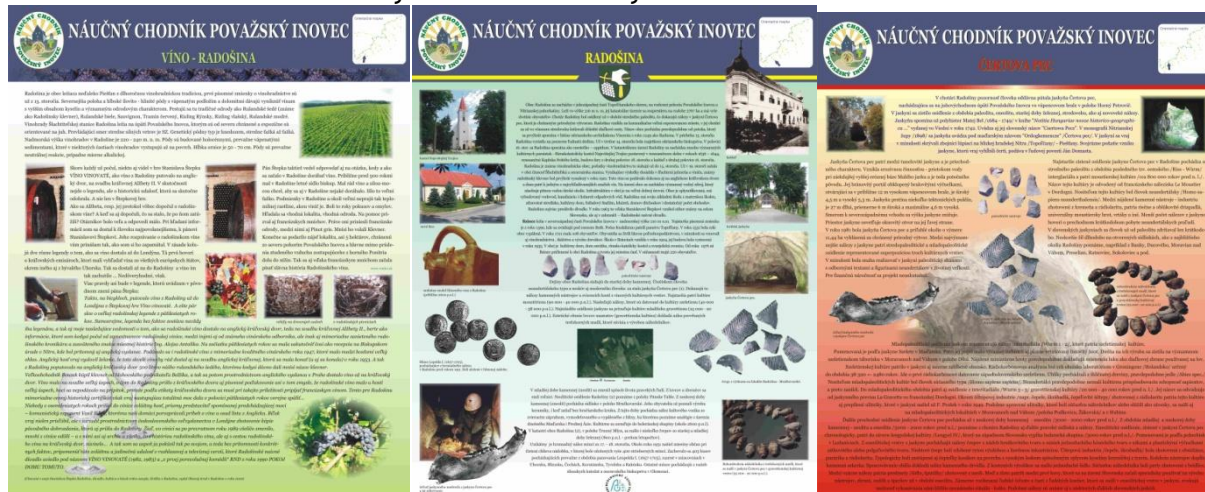
V blízkosti obce Radošina je možnosť výstupu na vrch Marhát v pohorí Považský Inovec. Predstavuje možnosti pešej turistiky a prípadne aj rozvoja cykloturistiky. Obec je súčasťou trasy náučného chodníka Považský Inovec, ktorý vedie územím pohoria Považský Inovec. Dáva do pozornosti významné archeologické nálezy, ale aj pamätihodnosti a krásy prírody topolčianskeho regiónu. Náučný chodník zahŕňa západnú stranu topolčianskeho okresu od Šalgoviec a Radošiny, cez Nitriansku Blatnicu, vrch Marhát, Bojnú, až po Topolčiansky hrad. Trasa náučného chodníka začína v Radošine, kde sú významné nálezy zo staršej doby kamennej. Druhou väčšou zastávkou je Nitrianska Blatnica s rotundou svätého Juraja a malým skanzenom veľkomoravských obydľí. Chodník pokračuje na vrch Marhát, krajinnú dominantu v zalesnenom hrebeni Považského Inovca s novovybudovanou 17 m vysokou rozhľadňou a do Bojne, ktorá vstúpila do povedomia verejnosti nedávnym objavom pozlátených plakiet. Chodník sa zároveň prepája s oblasťou Piešťan, kde je významná archeologická lokalita Ducové s veľkomoravským veľmožským dvorcom.

V oblasti sa nachádza niekoľko desiatok kilometrov značených trás, ktoré sú väčšinou nenáročné alebo mierne náročné. Väčšina trás je priechodná aj pre horské bicykle (treba rátať s občasným prenášaním cez skalné prekážky), s peknými zjazdami. V zimnom období je pohorie vhodné na bežkovanie. Pre lyžiarov je tu stredisko Bezovec a niekoľko menších

zjazdoviek s vlekom (svahy v Banke, Kalnici, Selci, pod Inovcom a na Úhrade). Pre lezcov je určené hlavne Beckovské hradné bralo, ale aj niekoľko cvičných terénov pri hrade Tematín alebo v Sokolích skalách. Možnosť hipoturistiky ponúkajú Vítkovské stajne či Ranč pod Babicou. Agroturisticky sú zaujímavé viaceré lokality, napr. vinohrady a pivnice pri Radošine, Nitrianskej Blatnici a Tesároch. Vodné nádrže na Duchonke, pri Tesároch, Nemečkách, v Striebornici, či už samotné kúpeľné mesto Piešťany ponúkajú v lete široké množstvo oddychu a zábavy.

V obci Radošina sú v rámci náučného chodníka Považský Inovec osadené tri tabule - jedna je priamo v obci, druhá pri vinici a tretia pri jaskyni Čertova pec.

Obrázok č. 12 - Tabule Náučný chodník Považský Inovec

Zdroj: RRA Topoľčiansko

PRÍRODNÉ POMERY

Obec Radošina patrí celku Považský Inovec a do dvoch podcelkov Krahulčie vrchy a Inovecké predhorie. Najvyšší vrch Marhát má 749 m n. m. V katastrálnom území obce sa na svahoch Považského Inovca nachádzajú prevažne dubové a dubovo-hrabové lesy.

Geomorfologické jednotky

Podľa geomorfologického členenia patrí územie obce Radošina do Alpsko - himalájskej sústavy, ktorá je zastúpená podsústavou Karpaty a Panónska panva. Panónska panva je ďalej zastúpená prostredníctvom provincie Západopanónska panva, subprovincie Malá dunajská kotlina a oblasťou Podunajská nížina, ktorá je tvorená podcelkom Nitrianska pahorkatina a časťou Bojnianska pahorkatina. Severnú časť územia obce tvorí podsústava Karpaty, provincia Západné Karpaty, subprovincia Vnútorné Západné Karpaty, oblasť Fatransko - tatranská. Geomorfologický celok Považský Inovec je ďalej členený na podcelok Krahulčie vrchy, ktorý sa nachádza v severovýchodnej časti obce a celok Inovecké predhorie, ktoré tvorí severnú a severozápadnú časť obce.

Tabuľka č. 2 - Geomorfologické členenie obce Radošina

sústava	Alpsko - himalájska	
pod sústava	Karpaty	Panónska panva
provincia	Západné Karpaty	Západopanónska panva
subprovincia	Vnútorné Západné Karpaty	Malá dunajská kotlina
oblasť	Fatransko - tatranská	Podunajská nížina
celok	Považský Inovec	Podunajská pahorkatina
podcelok	Krahulčie vrchy	Nitrianska pahorkatina

	Inovecké predhorie	
časť	-	Bojnianska pahorkatina

Zdroj: Atlas krajiny Slovenskej republiky, 2002

Geologická stavba územia

Geologicky je územie obce Radošina charakteristické horninami kryštalinika, mezozoika, neogénu a kvartéru. V severnej časti územia obce Radošina na vápencovodolomitickom komplexe ležia sedimenty keuperu (vrchný trias) vo vývoji pestrých bridlíc s malými sporadicky sa vyskytujúcimi polohami pieskovcov s výrazným podielom pelitickej prímеси. Nitrianska pahorkatina sa rozkladá v južnej časti územia obce Radošina a dominujú v nej pleistocénne spraše a sprašové hliny. Celok Považský Inovec je porušený celou sériou tektonických zlomov, na ktorých erozívnu činnosťou nad katastrálnym územím Radošiny vznikli údolia (Burková studnička, údolie Čertovej pece do Brodičných jarkov). Tieto tvoria akési zvody - drény podzemnej vody, ktoré zvädzajú vodu do údolí, či už pod zemou (Hlavina), kde napájajú piesčité horizonty neogénu alebo nad zemou formou potôčikov a potokov do väčších povrchových tokov (Radošinka, Rakovinský jarok).

Klimatické oblasti

Obec Radošina leží v miernej klimatickej oblasti. Ročná amplitúda medzi najteplejším a najchladnejším mesiacom sa pohybuje od 20 °C do 22 °C. Podľa Atlasu krajiny patrí obec do oblasti, ktorá je označovaná ako teplá, mierne suchá s miernou zimou. Najjužnejšia časť územia sa nachádza v teplej klimatickej oblasti, ktorá je charakterizovaná priemerne 50 a viac letnými dňami za rok (s denným maximom teploty vzduchu $\geq 25^{\circ}\text{C}$). Centrálna časť obce sa nachádza v mierne teplej oblasti, pre ktorú je typických priemerne menej ako 50 letných dní za rok (s denným maximom teploty vzduchu $\geq 25^{\circ}\text{C}$) a júlový priemer teploty vzduchu $\geq 16^{\circ}\text{C}$. Severovýchodná časť obce, kde sa nachádza aj najvyšší bod vymedzeného územia, spadá taktiež do mierne teplej oblasti. Najsevernejšia časť územia opäť patrí do teplej klimatickej oblasti s miernou zimou.

Povrchové vodné toky

Na území obce sa nachádza významný zdroj pitnej vody, z ktorého je vodou zásobovaných deväť obcí. Územie obce patrí do povodia rieky Nitry, potok Radošinka územie obce odvodňuje.

Územie obce Radošina je odvodňované šiestimi vodnými tokmi. Priamo intravilánom obce preteká potok Stará Radošinka, ktorá pramení priamo v intraviláne obce. Potok Radošinka pramení v pohorí Považského Inovca severozápadne od intravilánu obce a vlieva sa do rieky Nitry. Západným a juhozápadným okrajom obce preteká Rakovinský potok, ktorý pramení tiež v Považskom Inovci. Juhovýchodnou časťou obce preteká tok Blatnica, ktorý pramení v obci Nitrianska Blatnica v pohorí Považského Inovca. Cez katastrálnu časť Bzince pretekajú dva potoky a to Bzinský potok a Šalgovský potok. Územie obce Radošina patrí do povodia rieky Nitry a tým pádom spadá do úmoria Čierneho mora. V súčasnej dobe sa v obci nenachádzajú žiadne stojaté vody. V obci sa nachádza tiež zdroj pitnej vody „Hlavina“, ktorý zásobuje pitnou vodou nie len obec Radošinu, ale aj okolité obce. V súčasnej dobe je kvalita tejto vody vo vyhovujúcom stave.

Pôdne druhy a pôdne typy

Z pôdných druhov sa na území obce vyskytujú hlinité a ílovito - hlinité pôdy, ktoré sa nachádzajú skoro v celom katastri obce, výnimkou je len jej severná časť, v ktorej sa vyskytujú ílovito - hlinité pôdy. Z pôdných typov sú v obci zastúpené hnedozeme, podzoly, kambizeme a rendziny. Najväčšiu časť obce zaberajú hnedozeme a to na jej južnej polovici. V najvyšších častiach obce v jej severovýchodnej časti na vápencoch a dolomitoch sa nachádzajú rendziny. V severozápadnej a západnej časti sa vyskytujú podzoly a v severnej časti sa nachádzajú kambizeme, ktoré nadväzujú na rendziny.

Tabuľka č. 3- Štruktúra pôdneho fondu v Radošine

Štruktúra pôdy z hľadiska jej využívania (v ha)		Zloženie poľnohospodárskej pôdy (v ha)	
poľnohospodárska pôda	1342,26	orná pôda	1198,67
lesný pozemok	1251,87	trvale trávne porasty	32,73
vodná plocha	16,04	sady	12,18
zastavaná plocha	82,53	vinice	50,44
ostatná plocha	73,86	záhrady	48,22

Zdroj: ŠÚ SR 2013

Vlastníctvo pôdneho fondu obce Radošina v celkovej výmere 283,2032 ha lesných pozemkov má združenie - Urbárske lesy obce Radošina, pozemkové spoločenstvo.

Obrázok č. 13 - Letecký pohľad na obec Radošina

Zdroj: OcÚ Radošina

Biogeografická charakteristika

Z hľadiska fytogeografického - vegetačného členenia patrí územie obce do dubovej zóny, do ktorej sa zaraďuje nížinná a horská podzóna. Severná časť obce sa nachádza v kryštálicko - druhohornej oblasti, v okrese Považský Inovec a podokrese Vysoký Inovec - Krahulčie. Smerom na juh obce dochádza k poklesu nadmorskej výšky v obci a vyskytuje sa tu pahorkatinná oblasť, do ktorej zasahuje okres Nitrianskej pahorkatiny a podokres Bojnianska pahorkatina.

Tabuľka č. 4 - Fytogeografické - vegetačné členenie obce Radošina

zóna	podzóna	oblasť	okres	podokres
dubová	nížinná	pahorkatinná	Nitrianska pahorkatina	Bojnianska pahorkatina
	horská	kryštálicko - druhohorná	Považský Inovec	Vysoký Inovec - Krahulčie

Zdroj: Atlas krajiny Slovenskej republiky, 2002

Rekonštruovaná prirodzená vegetácia

Geobotanická mapa ČSSR znázorňuje vegetačný kryt, aký by sa v území vyvinul, keby do vývojového procesu nezasahoval človek. Na území obce sa vyskytujú dubovo cerové lesy (*Quercetum petraeae - cerris*), ktoré sa vyskytujú skoro vo všetkých častiach územia spolu s dubovo - hrabovými lesmi karpatskými (*Caricci pilosae-Carpinenion betuli*). V južnej časti obce sa nachádzajú dubovo hrabové lesy - panónske (*Quercus robur-Carpinenion betuli*). V najvyšších častiach Považského Inovca sa nachádzajú bukové kvetnaté lesy podhorské (*Eu-Fafenion*).

Zoogeografická charakteristika

V území obce Radošina môžeme pozorovať nasledovné živočíšne spoločenstvá.

Živočíšne spoločenstvo lesov - je v obci plošne najrozšírenejšie a nachádza sa v severnej a severozápadnej časti obce. Žije tu napríklad bocian čierny (*Ciconia nigra*), ktorý je chránený. Ďalej je to d'ateľ veľký (*Dendrocopos major*) alebo jastrab veľký (*Accipiter gentilis*). Zo zvierat tu môžeme vidieť diviaky lesného (*Sus scrofa*), srnca hôrneho (*Capreolus capreolus*).

Živočíšne spoločenstvo polí a lúk - sa nachádza v južnej a juhozápadnej časti obce. Zo živočíchov, ktoré žijú na poliach sa tu nachádzajú napríklad zajac poľný (*Lepus europaeus*), jarabica poľná (*Perdix perdix*) a bažant poľný (*Phasianus colchicus*). Je tu tiež veľký výskyt dravcov.

Spoločenstvo ľudských sídlisk - predstavuje spoločenstvo, v ktorom žijú živočíchy, ktoré sa prispôbili človeku. Toto spoločenstvo zaberá centrálnu časť obce. Žije tu napríklad myš domová (*Mus musculus*), vrabec domový (*Passer domesticus*), potkan obyčajný (*Rattus norvegicus*).

Živočíšne spoločenstvo vôd a brehov - zo zástupcov, ktorý tu žijú sem patrí napríklad kačica divá (*Anas platyrhynchos*), skokan zelený (*Rana esculenta*), volavka popolavá (*Ardea cinerea*) a ondatra pižmová (*Ondatra zibethicus*).

Ochrana prírody

V katastrálnom území obce Radošina na východnom úpätí pohoria Považský Inovec v nadmorskej výške 240 m n. m. sa nachádza prírodná pamiatka jaskyňa Čertova pec. Patrí k maloplošným chráneným územiám. Vyhlásená bola v roku 1994, na rozlohe 11,44 ha, bez ochranného pásma. Návštevníkom je jaskyňa sprístupnená za účelom poznávania jej prírodných a historických hodnôt. Boli tu nájdené staršie známky jaskynného osídlenia na Slovensku. Archeologické nálezy ako oblúkovité driapadlá, vrtáky a iné dokázali, že jaskyňa bola osídlená už v strednom paleolite. Jaskyňa patrí medzi tunelovité a vznikla erozívnou činnosťou (prietokom vody). Jej dĺžka je 27 m, široká je 6 m a maximálna výška je 4,6 m. Na jej ľavej strane sa nachádza oknovitý otvor, ktorý jaskyňu osvetľuje.

Tabuľka č. 5 - Charakteristika jaskyne Čertova pec

Typ CHÚ	Kategória	Názov CHÚ	Rozloha v ha	Dôvod ochrana	Rok vyhlásenia	Lokalizácia
Maloplošné chránené územie	Prírodná pamiatka	Čertova pec	11,44	Najstaršie známe jaskynné osídlenie na SR	1981	Radošina

Zdroj: Štátna ochrana prírody Slovenskej republiky

Obrázok č. 14 - Prírodná pamiatka jaskyňa Čertova pec

Zdroj: OcÚ Radošina

Stav životného prostredia

Územie obce patrí z hľadiska čistoty ovzdušia k mierne zaťaženým oblastiam. Zdroje znečistenia ovzdušia sú lokálne a v minimálnych hodnotách. Pozitívny vplyv na vývoj ovzdušia mala plynofikácia obce. Na kvalitu ovzdušia má značný vplyv aj cestná doprava a jediným priemyselným znečisťovateľom v obci je liehovar. Zdroje znečistenia vody v obci zaznamenané neboli, jedine v časti Bzince je možnosť znečistenia domácimi žumpami, keďže v tejto časti obce nie je vybudovaná kanalizácia. K potenciálnym znečisťovateľom podzemných vôd patrí poľnohospodárska výroba a nekontrolované skládky odpadov. V obci je len jeden malý znečisťovateľ vody, jeho umiestnenie však nemá významný vplyv na kvalitu životného prostredia a 25 malých znečisťovateľov ovzdušia. Čo sa týka hlukovej záťaže, tak v obci sa nenachádzajú žiadne väčšie priemyselné podniky, ani pravidelná železničná doprava a letecká doprava. Jediným zdrojom hluku v obci je automobilová doprava. Celkové hodnotenie kvality ŽP je veľmi dobré.

Koeficient ekologickej stability (KES) je pomerové číslo, ktoré stanovuje pomer plôch tzv. stabilných a nestabilných krajinných prvkov v skúmanom území. KES v území obce Radošina má hodnotu 1,33, čo predstavuje takmer vyváženú krajinu, v ktorej sú technické objekty relatívne v súlade so zachovanými prírodnými štruktúrami, dôsledkom je i nižšia potreba energeticko-materiálových vkladov. Ide o krajinu s prevažujúcimi prírodnými zložkami.

Tabuľka č. 6 - Množstvá emisií za rok 2013 emitovaných zo zdrojov znečisťovania ovzdušia v tonách

Znečisťujúce látky	Radošina
TZL	0,0141
SO _x	0,0004
NO _x	0,0667
CO	0,0269
TOC	0,1079
amoniak	-
cín a jeho zlúčeniny	0,000046
alkylalkoholy	0,477

Zdroj: OÚ ŽP Topoľčany

OBYVATEĽSTVO

Ľudský potenciál je jedným z najvýznamnejších rozvojových potenciálov každého územia. Obyvateľstvo sa vyznačuje silnou dynamikou jeho počtu, štruktúry, priestorového rozloženia a ďalších znakov, preto ho nemožno považovať za statický element. Celkový počet obyvateľov je najjednoduchší a najzákladnejší demografický ukazovateľ, poskytuje základný obraz o sile sledovanej populácie a o ľudnatosti územia, na ktorom obyvateľstvo žije a v ktorom pôsobí, taktiež o jeho osídlení. Rozmiestňovanie obyvateľstva a rozmiestňovanie ekonomických aktivít sú navzájom prepojené procesy, ktoré sa podmieňujú. Početnosť obyvateľstva v priestore je dôležitým faktorom rozvoja - vytvára pracovné ponuky a silnejšie trhové pole pre firmy. Firmy ovplyvňujú kvantitu aj kvalitu populácie - priťahujú pracovnú silu a ich odvetvová štruktúra pôsobí na vzdelanostnú úroveň a vekovú štruktúru obyvateľstva v danom území.

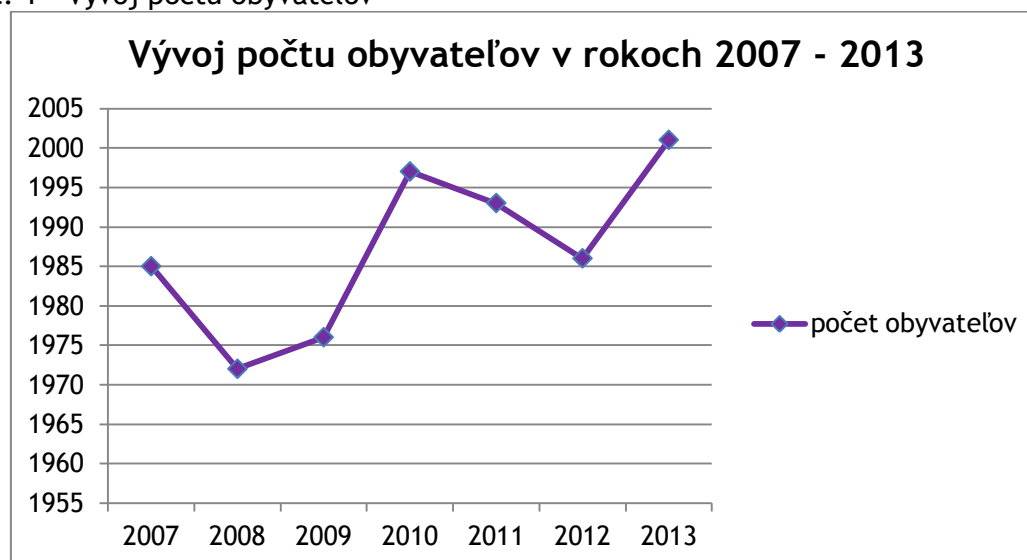
Z hľadiska veľkostnej kategorizácie sídiel patrí obec Radošina k vidieckym sídlam stredne veľkým a podľa hustoty patrí obec k vidieckym sídlam. Trvalo bývajúce obyvateľstvo bolo k 31. 12. 2013 v počte 2001 obyvateľov. Vývoj populačnej situácie súvisí aj so zmenenými sociálnymi, ekonomickými a politickými podmienkami slovenskej spoločnosti (vysoká miera nezamestnanosti, zvýšené životné náklady, finančná nedostupnosť bývania, atď.), ktoré majú vplyv najmä na mladých ľudí a mladé rodiny.

Tabuľka č. 7 - Vývoj počtu obyvateľov

Vývoj počtu obyvateľov							
Roky	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013
počet obyvateľov	1985	1972	1976	1997	1993	1986	2001
narodených	17	15	23	26	11	17	17
zomrelých	32	21	18	21	16	27	16
prirodzený prírastok	-15	-6	5	5	-5	-10	1
prist'ahovaných	24	25	14	32	29	27	16
odst'ahovaných	22	31	20	9	24	28	27
migračný prírastok	2	-6	-6	23	5	-1	-11
celkový prírastok	-13	-12	-1	28	0	-11	-10

Zdroj: OcÚ Radošina

Graf č. 1 - Vývoj počtu obyvateľov

Zdroj: OcÚ Radošina

Vývoj počtu obyvateľstva za posledných 7 rokov vykazuje postupne rastúcu úroveň, hoci jeho priebeh je kolísavý. Maximum dosiahol v roku 2013.

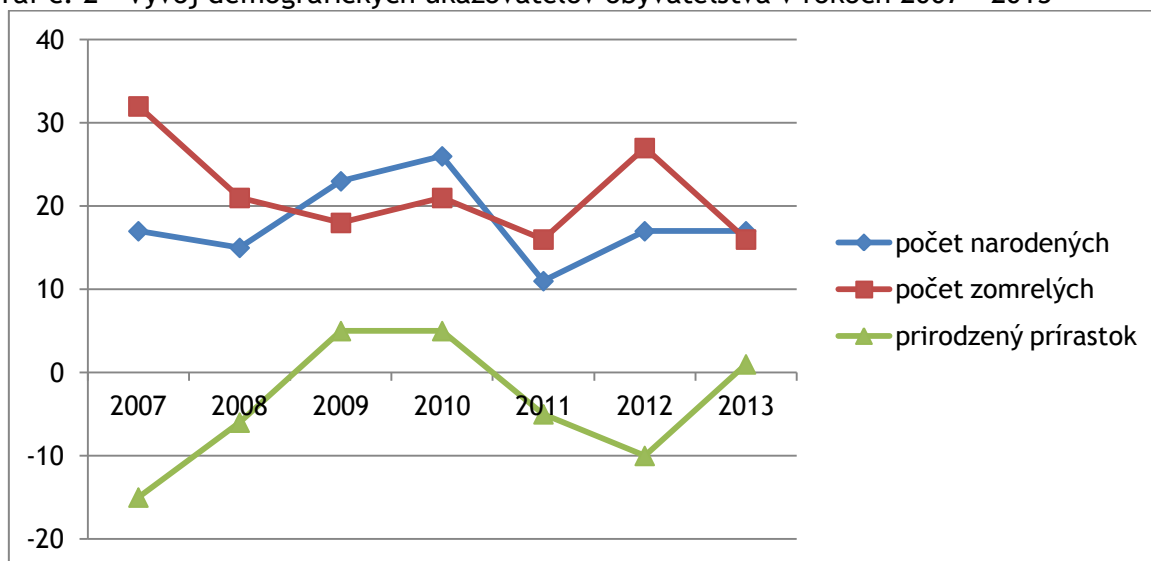
V nasledovnej tabuľke sú zobrazené jednotlivé demografické ukazovatele obyvateľstva v období 2007 - 2013.

Tabuľka č. 8 - Demografické charakteristiky obyvateľstva

Demografické charakteristiky zo SODB v roku 2011	
Predproduktívny vek (0-14) spolu	278
Produktívny vek (15-54) ženy	592
Produktívny vek (15-59) muži	685
Poproduktívny vek (55+Ž, 60+M) spolu	452
Celkom	2007
Počet sobášov	7
Počet rozvodov	6
Počet živonarodených spolu	14
muži	6
ženy	8
Počet zomretých spolu	26
muži	11
ženy	15
Celkový prírastok (úbytok) obyv. spolu	-10
muži	-6
ženy	-4

Zdroj: SODB 2011

Graf č. 2 - Vývoj demografických ukazovateľov obyvateľstva v rokoch 2007 - 2013

Zdroj: OcÚ Radošina

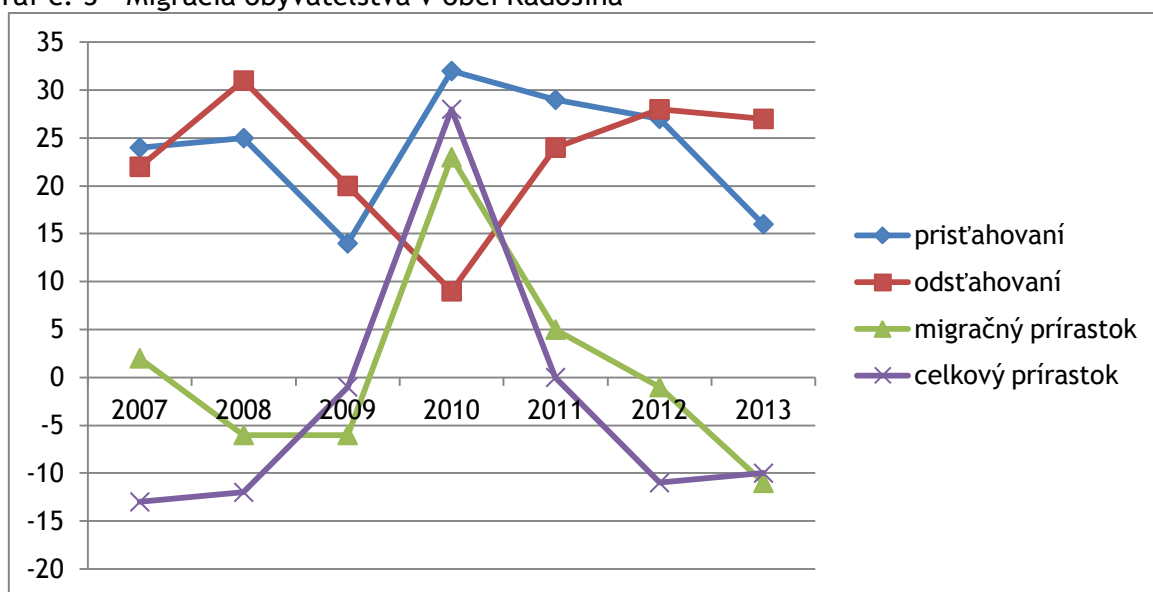
Prirodzený prírastok vyjadruje rozdiel medzi počtom narodených a zomrelých v obci a v sledovanom období rokov 2007 - 2013 má v obci rastúcu tendenciu, i keď v období rokov

2011-2012 bol zaznamenaný pokles. Najnižšiu hodnotu mal v roku 2007, a to -15 a najvyššiu hodnotu mal v rokoch 2009 a 2010 (5). Počet narodených z roka na rok v obci postupne rastie.

Demografickú situáciu ovplyvňuje do značnej miery aj pohyb obyvateľov - migrácia. Na vývoj migrácie pôsobia predovšetkým možnosti získania bývania a zamestnania.

Migračný prírastok vyjadruje rozdiel medzi počtom prisťahovaných a odšťahovaných obyvateľov. V obci Radošina má migračný prírastok kolísavý charakter, najvyšší bod dosahuje v roku 2010, kedy v obci prebehla najvýraznejšia migračná vlna s počtom 32 prisťahovalcov a len 9 ľudí sa z obce odšťahovalo. Naopak, najviac odšťahovaných bolo v roku 2008, kedy obec opustilo 31 obyvateľov, ktorí sa odšťahovali.

Graf č. 3 - Migrácia obyvateľstva v obci Radošina

Zdroj: OcÚ Radošina

Pozitívny trend v migrácii spôsobuje všeobecne najmä výhodná geografická poloha obce, blízkosť väčších miest, dobrá dopravná dostupnosť, rastúci počet podnikateľských subjektov v obci a v okolí a s tým súvisiaci rast pracovných príležitostí. Obec Radošina však zaznamenáva klesajúci migračný prírastok. Viac ľudí z obce odchádza, ako sa do nej sťahuje. Celkový prírastok dosiahol vrchol v roku 2008, od tohto roku postupne klesá, i keď v roku 2013 pozorujeme mierne zlepšenie.

Obec Radošina by sa mala sústrediť v tomto prípade najmä na podporu v oblasti tvorby kvalitných podmienok pre novú individuálnu bytovú výstavbu s možným vytvorením nových pracovných príležitostí, čím zabezpečí ideálne podmienky pre bývanie a život v obci. Taktiež je potrebné dbať o kvalitný spoločenský život obyvateľov a napĺňať ich potreby pre spokojný život v obci.

Vo všeobecnosti je momentálne prevládajúci trend návratu ľudí na vidiek. Nie sú to len mladé rodiny s deťmi, ktoré opúšťajú sídliská a sťahujú sa do obce s únosnou dostupnosťou do práce, ale aj starší obyvatelia vracajúci sa do svojho rodiska. V prípade naplnenia potenciálu prisťahovania nových obyvateľov, hlavne mladých rodín, by v budúcnosti mohlo dôjsť k zlepšeniu demografického profilu obce Radošina. Vývoj počtu obyvateľstva však naznačuje, že demografická situácia v obci Radošina sa zlepšuje.

Obrázok č. 15 - Letecký pohľad na obec Radošina

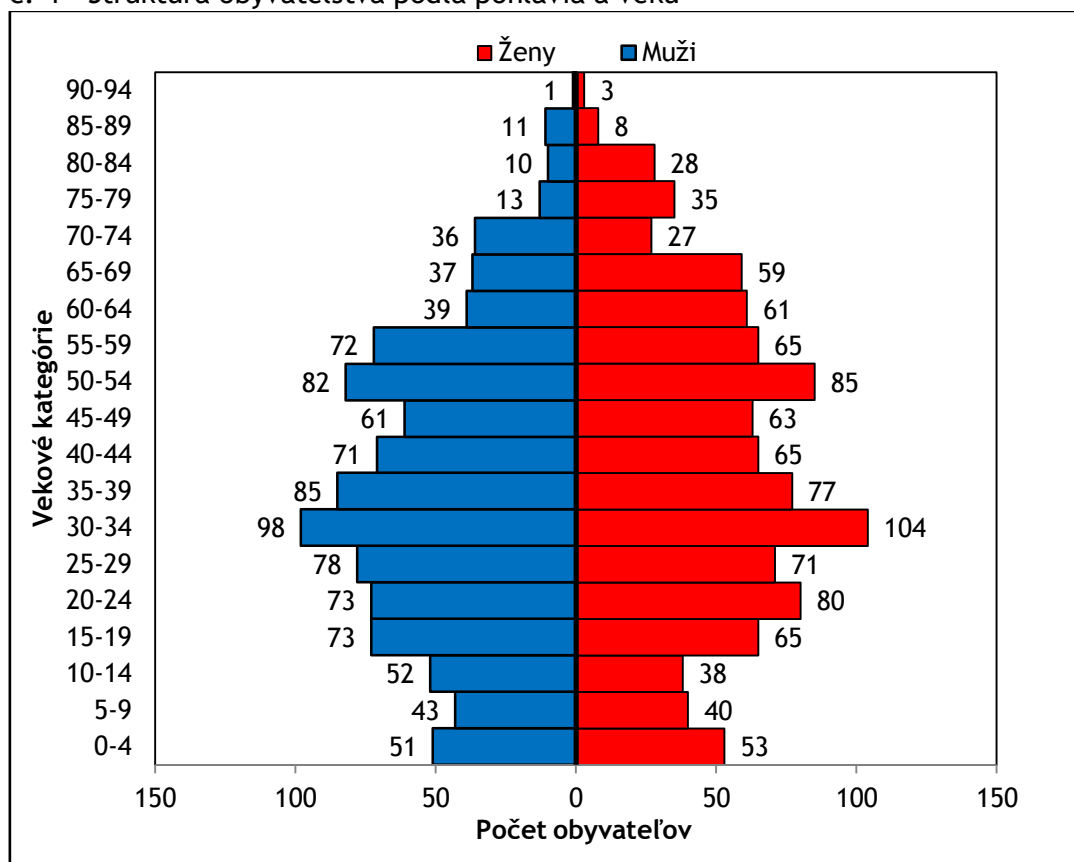

Zdroj: OcÚ Radošina

Hustota obyvateľstva v obci Radošina na 1 km² je 73 obyvateľov, čo je hodnota nižšia ako v okrese Topolčany (121 obyvateľov/ km²), ako aj hustota Slovenskej republiky (110 obyvateľov/km²) - údaje sú k 31. 12. 2012.

V štruktúre obyvateľstva podľa pohlavia z údajov zo SODB v roku 2011 minimálne prevládajú ženy s 51,02% (1027) nad mužmi so 48,98% (986 obyv.).

Graf č. 4 - Štruktúra obyvateľstva podľa pohlavia a veku

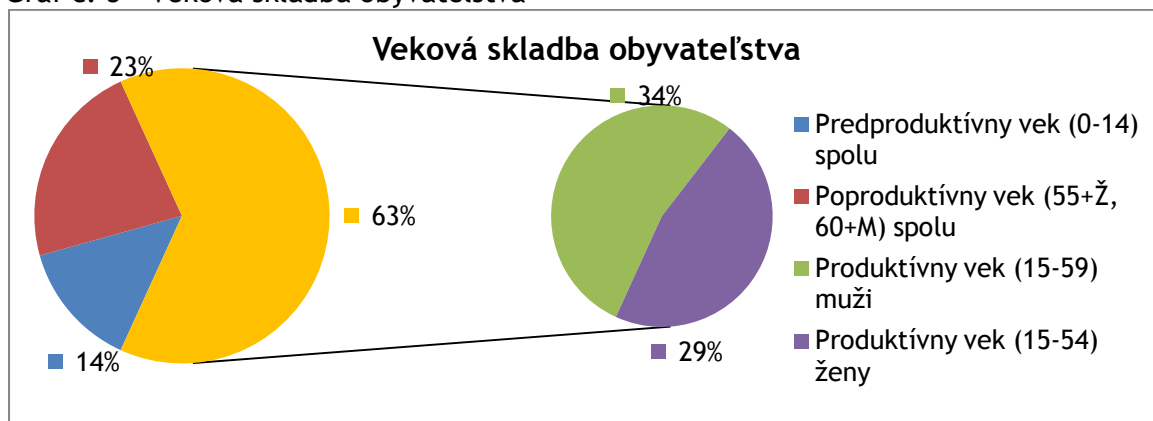
Zdroj: SODB 2011

Graf odhaľuje určité vekové skupiny, v ktorých je väčšia nevyváženosť, najmä medzi 60 - 69 rokom a 75 - 79 rokom života, v ktorých výraznejšie prevláda ženská populácia. Naopak, väčší rozdiel medzi pohlaviami s prevahou mužského obyvateľstva je zreteľný u obyvateľov od 10 - 14 rokov.

Všeobecným problémom vidieckych obcí je nepriaznivá veková štruktúra z hľadiska produktívnych vekových kategórií. Tento problém sa týka aj obce Radošina, veková štruktúra obyvateľstva nie je veľmi priaznivá, pretože poproduktívna zložka (ženy nad 55, muži nad 60 rokov) prevláda nad predproduktívnym obyvateľstvom (vek 0 - 14 rokov). Jednoznačnú prevahu v obci má obyvateľstvo v produktívnom veku, ktoré tvorí 63 % z celkového počtu obyvateľov.

Koeficient starnutia bol 1,62, čo znamená, že počet obyvateľov v poproduktívnom veku je vyšší ako počet obyvateľov v predproduktívnom veku, a teda populácia v obci starne.

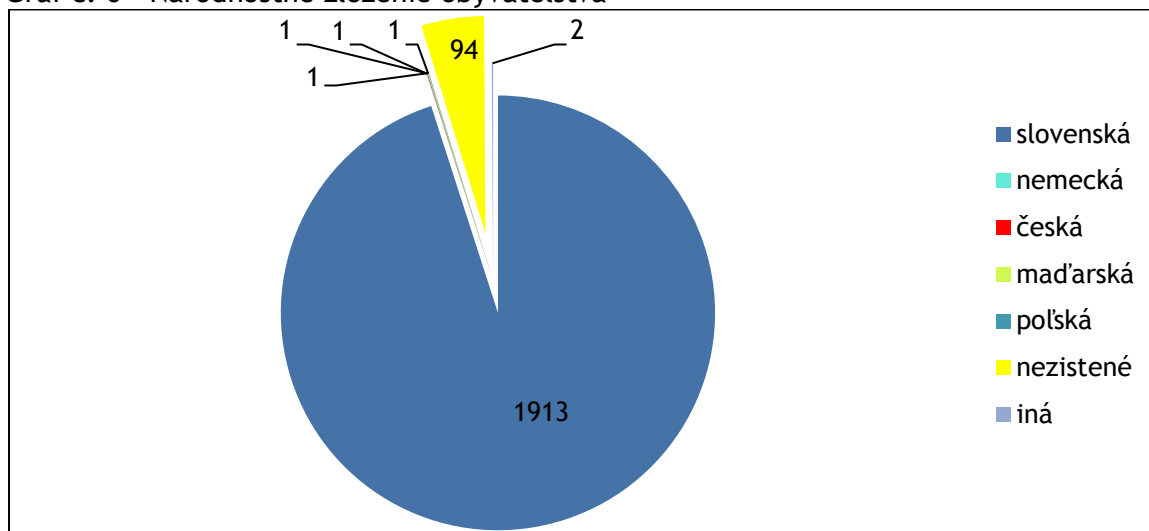
Graf č. 5 - Veková skladba obyvateľstva

Zdroj: SODB 2011

Z hľadiska národnostného zloženia môžeme konštatovať, že obec je národnostne jednoliata. Najväčšie zastúpenie majú občania slovenskej národnosti, podľa údajov zo SODB v roku 2011 tvoria 95% obyvateľov (1913 obyvateľov). Ostatné národnosti majú zanedbateľný počet obyvateľov. U 94 obyvateľov národnosť nebola zistená (4,67%) a 2 označili možnosť inú.

Graf č. 6 - Národnostné zloženie obyvateľstva

Zdroj: SODB 2011

Z hľadiska náboženského vyznania prevažujú v Radošine občania s vyznaním rímskokatolíckej cirkvi (86,69 %), ďalej sú to občania bez vyznania s 3,28 %, nasledujú občania s vyznaním evanjelickej cirkvi (1,99 %), ostatné sú zastúpené veľmi malým počtom. 6,66 % obyvateľstva neuviedlo svoje vyznanie.

Tabuľka č. 9 - Náboženské vyznanie obyvateľov v obci

Náboženstvo	Počet obyvateľov
rímskokatolícka cirkev	1 745
gréckokatolícka cirkev	1
evanjelická cirkev augsburského vyznania	40
reformovaná kresťanská cirkev	3
náboženská spoločnosť Jehovovi svedkovia	16
kresťanské zbory	4
ostatné	2
bahájske spoločenstvo	2
bez vyznania	66
nezistená	134

Zdroj: SODB 2011

Jedným z hlavných faktorov rozvoja územia je vzdelanostná úroveň obyvateľstva. Jej význam neustále narastá, ovplyvňuje nielen uplatnenie obyvateľstva obce na trhu práce, ale je tiež významným podnetom pre pritiahnutie investícií do územia. Zohráva významnú úlohu pri ekonomickom rozvoji obce.

Vo vzdelanostnej skladbe obyvateľstva sú určujúci najmä obyvatelia s vysokoškolským vzdelaním a úplným stredným vzdelaním s maturitou.

Hoci sa vzdelanostná úroveň v priebehu rokov podstatne zlepšila, obec Radošina je stále charakterizovaná priemernou vzdelanostnou úrovňou, dominantné postavenie majú obyvatelia s úplným stredoškolským vzdelaním s maturitou a obyvatelia s výučným listom. Vysokoškolsky vzdelaní obyvatelia tvoria 9,22% z celkového počtu obyvateľov, pričom 7,47% obyvateľov z celkového počtu obyvateľstva má úplné vysokoškolské vzdelanie.

Tabuľka č. 10 - Vzdelanostná štruktúra obyvateľov

Vzdelanostná štruktúra obyvateľstva	Počet obyvateľov
Základné vzdelanie	311
Učňovské bez maturity	334
Stredné odborné bez maturity	225
SOŠ s maturitou	64
Úplné SOŠ s maturitou	433
Úplné stredné všeobecné	58
Vyššie odborné	21
VŠ - bakalárske	35
VŠ - Mgr., Ing., Dokt.	150
Bez vzdelania	277
Nezistené	98

Zdroj: SODB 2011

TECHNICKÁ INFRAŠTRUKTÚRA

Infraštruktúra patrí medzi najdôležitejšie faktory podmieňujúce ekonomický a sociálny rozvoj regiónu. Samotná technická infraštruktúra vplýva na rozmiestnenie firiem a podnikov v regióne, ako aj na ich výkon a efektívnosť. Rovnako je dôležitá aj pre obyvateľstvo a jeho kvalitu života. Civilizačnú úroveň spoločnosti vyjadruje a odzrkadľuje úroveň a stav technickej infraštruktúry.

Technická infraštruktúra prepája výrobcu a spotrebiteľa, približuje prácu i služby obyvateľstvu. Jej dostatok podporuje rozvoj služieb a novej výroby. Preto je rozvinutá a komplexne vybudovaná infraštruktúra jednou zo základných podmienok vstupu kapitálu do priestoru. Obec Radošina má pokrytie telekomunikačnou sieťou pevnou linkou na 100%. Je tu možnosť napojenia na internet a taktiež je tu pokrytie signálom všetkých súčasných operátorov poskytujúcich telekomunikačné služby. Nachádza sa v oblasti s dobrým signálom.

Stav vysporiadania vlastníckych vzťahov a pripravenosť územia na rozvoj v obci Radošina je nasledovný - v roku 2014 bol ukončený ROEP (Konanie o obnove evidencie pozemkov a právnych vzťahov podľa zákona NR SR č.180/1995 Z. z.). Územno-plánovacia dokumentácia bola spracovaná v roku 2014.

Energetické siete - elektrické siete, plyn

Obec Radošina je plne elektrifikovaná a plynofikovaná. Elektrifikovaná je od roku 1947 a plynofikácia prebehla v roku 1996, pričom 99 % obyvateľov je pripojených na plynovod. Stav elektrickej siete je vyhovujúci. Plyn je využívaný pre potreby vykurovania, varenia a prípravu TUV pre rodinné domy a menšie prevádzky miestneho významu. Verejné osvetlenie v obci Radošina je v dobrom stave, je po nedávnej rekonštrukcii.

Cestné a dopravné siete

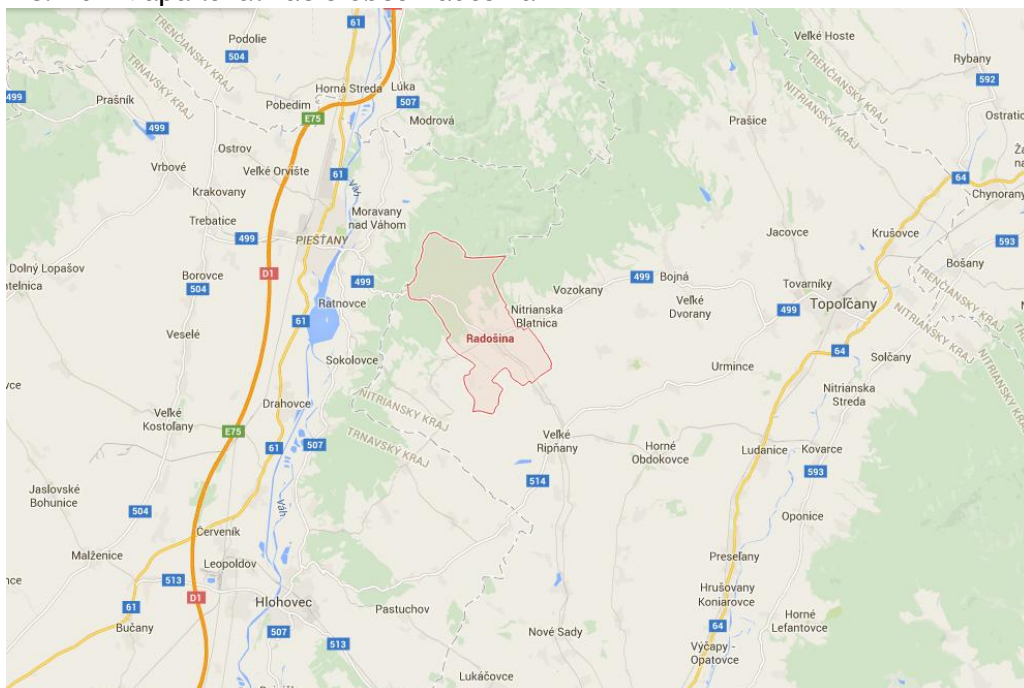
Dostupnosť územia a kvalitná dopravná infraštruktúra sú dôležité prvky ovplyvňujúce ekonomický a sociálny rozvoj územia. Cez obec prechádza cesta II. triedy (č. 499) v celkovej dĺžke 12 km a cesty III. triedy v celkovej dĺžke 25 km. V obci sa nachádzajú chodníky nedávno upravované aj také, ktoré vyžadujú revitalizáciu. Centrum obce prebehlo revitalizáciou, v rámci ktorej bol upravený aj chodník a miestne komunikácie v tejto časti obce. Súčasťou miestnych komunikácií je 5 mostov, 3 parkoviská s kapacitou 20 miest.

Bezpečnosť dopravy na území obce Radošina je dobrá, nehodové úseky sa vytvárajú na miestach za obcou.

Obec má veľmi dobré zabezpečenie autobusovou dopravou, ktorá zabezpečuje 8 priamych spojov do okresného mesta Topolčany, 12 priamych spojov je do krajského mesta Nitra. Cez obec prechádza železničná trať č. 142 Radošina - Zbehy, ktorá sa už nevyužíva.

Dopravné dostupnosti:	autom	hromadnou dopravou
okresné sídlo - Topolčany - cca 22 km	20 min.	38 min.
krajské sídlo - Nitra - cca 58 km	30 min.	70 min.
hlavné mesto - Bratislava - cca 101 km	60 min.	85 - 105 min.

Obrázok č. 16 - Mapa lokalizácie obce Radošina

Zdroj: internet

Vodné hospodárstvo, kanalizácia a odpadové hospodárstvo

Zásobovanie obce pitnou vodou je na dobrej úrovni, kvalita pitnej vody je výborná. Verejný vodovod je napojený na regionálnu sieť vodovodov. 98% obyvateľstva je napojeného na domové studne. Obec je vybavená kanalizáciou. Obyvatelia majú tiež vybudované žumpy a to najmä v časti Bzince. Obec tiež disponuje ČOV.

Zbernými nádobami určenými na zber zmesových komunálnych odpadov v obci sú 110 litrové a 1100 litrové nádoby, ktoré zabezpečuje obec. Pri znehodnotení alebo strate životnosti nádoby je užívateľ povinný zakúpiť si novú nádobu. Obec vedie evidenciu vydaných nádob, pričom životnosť je 5 rokov. Zber 110 l a 1100 l smetných nádob uskutočňuje podľa harmonogramu zvozu oprávnená organizácia zodpovedná za zber KO. Obec má zavedený separovaný zber odpadu pre TKO, papier, sklo, plasty, železné a neželezné kovy. Obec taktiež zabezpečuje zber drobného stavebného odpadu, ktorý pravidelne vyváža.

Tabuľka č. 11 - Množstvá odpadu vyprodukovaných v roku 2013

Množstvo odpadu vyprodukovaných v roku 2013	
Názov odpadu	Množstvo (t)
textílie	-
papier a lepenka	10,78
sklo	8,27
elektronický šrot	2,145
plasty	9,41
biologický rozložiteľný odpad	-
zmesový komunálny odpad	430
objemový odpad	-
drobné stavebné odpady	-

Zdroj: OcÚ Radošina

Tabuľka č. 12 - Vývoj množstva odpadu v rokoch 2009 - 2013

Množstvá odpadov	2009	2010	2011	2012	2013
Celkové množstvo odpadov v t	405,392	271,79	286,856	493,5	462,275
Celkové množstvo zhodnoteného odpadu v t	27,892	31,29	51,356	31,4	32,275
Celkové množstvo zneškodneného odpadu v t	377,5	240,5	235,50	462,1	430

Zdroj: POH Radošina

V sledovanom období rokov 2009 - 2013 má produkcia komunálneho odpadu prevažne rastúcu tendenciu, v roku 2010 zaznamenala obec Radošina pokles produkcie odpadu, v ďalšom období sa jeho produkcia zvyšovala až na najvyššiu úroveň v roku 2012 a za rok 2013 zaznamenáva obec opäť pokles. V porovnaní s počiatočným rokom 2009 vzrástla produkcia komunálneho odpadu v roku 2013 o necelých 15%.

Systém odpadového hospodárstva v obci si vyžaduje vyriešenie spôsobu nakladania s bioodpadom ako aj s inými odpadmi. Je potrebné vytvoriť nejaké zberné miesto pre bioodpad, obec podáva každý rok projekt na financovanie tejto aktivity.

Estetický vzhľad obce je klasifikovaný ako veľmi dobrý, nepriaznivým javom je tvorba divokých skládok, avšak obec sa ich snaží neustále likvidovať.

SOCIÁLNA INFRAŠTRUKTÚRA

Sociálna infraštruktúra uspokojuje potreby obyvateľstva a vplýva na rozmiestňovanie niektorých výrobní. Lokalizácia sociálnej infraštruktúry je podmienená najmä štruktúrou osídlenia, ako aj veľkosťou sídel. Sociálna infraštruktúra sa komplexnejšie rozvíja a sústreďuje skôr v sídlach mestského typu. Koncentrovanie verejných a súkromných zdrojov do priestoru a ich smerovanie do rozvoja sociálnej infraštruktúry napomáha dynamike jej rozvoja, pričom sa zachováva rôznorodosť a identita vlastníckych foriem. Pri sociálnej infraštruktúre sa najčastejšie hodnotí: domový a bytový fond, školstvo, sociálne služby, zdravotníctvo a služby obyvateľstvu.

Domový a bytový fond

Existencia príležitostí na bývanie, stav domového a bytového fondu sú určujúce faktory ovplyvňujúce ďalší rozvoj obce a naplňujúce jej obytnú funkciu. Základnou funkciou obce Radošina je jej obytná funkcia.

Zóna bývania je tvorená z časti individuálnou bytovou výstavbou (IBV) a komplexnou bytovou výstavbou (KBV). Časť obyvateľstva býva v bytových domoch a časť v rodinných domoch, jedná sa o prevažne vidiecky ráz osídlenia.

Celkový počet domov v obci je 688, z toho 560 domov je obývaných a 125 neobývaných, pričom 3 domy sú s nezistenou obývanosťou. Rodinné domy sú v obci v počte 542 a väčšina domov bola postavená v období rokov 1946 - 1990, čiže zástavba je pomerne zastaralá. Z celkového počtu neobývaných domov je najčastejším dôvodom neobývanosti určenie domu na rekreáciu.

Bytových domov sa v obci nachádza 10. Celkovo je v nich 53 obývaných bytov.

Celkový počet bytov v obci je 746, z toho 620 bytov je obývaných a 126 neobývaných, pričom 4 byty sú s nezistenou obývanosťou. Nasledovné tabuľky zobrazujú počet domov a ich rozdelenie, počet obývaných bytov v rodinných domoch a počet obývaných bytov v bytových domoch.

Tabuľka č. 13 - Bytový a domový fond

Domy	Domy obývané								Domy neobývané						Domy s nezistenou obývanosťou
spolu	spolu	podľa typu			podľa obdobia výstavby				spolu	podľa dôvodu neobývanosti					spolu
688	560	rodinné domy	bytové domy	iné	do r. 1945	1946 - 1990	1991 - 2000	2001 a neskôr	125	zmena vlastníkov	určené na rekreáciu	uvolnené na prestavbu	nespôsobilé na bývanie	z iných dôvodov	3
		542	10	4	77	365	41	32		25	68	3	15	14	

Zdroj: SODB 2011

Tabuľka č. 14 - Bytový a domový fond

Byty	Byty obývané														
	Spolu	Podľa formy vlastníctva					Podľa počtu obytných miestností					Podľa veľkosti obytnej plochy v m ²			
		vlastné byty v byt. domoch	byty vo vlast. rodin. domoch	obecné byty	družstevné byty	iné	1	2	3	4	5+	<40	40-80	81-100	100+
746	620	92	494	0	3	16	7	34	249	139	188	36	354	110	117

Zdroj: SODB 2011

Tabuľka č. 15 - Bytový a domový fond

Byty obývané										
Podľa typu kúrenia					Podľa zdrojov energie používaných na vykurovanie					
ústredné diaľkové	ústredné lokálne	iný	bez kúrenia		plyn	elektrina	kvapalné palivo	pevné palivo	iný	žiadny
13	414	118	2	495	5	0	62	2	2	

Zdroj: SODB 2011

Tabuľka č. 16 - Bytový a domový fond

Byty neobývané					Byty s nezistenou obývanosťou
spolu	Podľa dôvodu neobývanosti				
121	zmena vlastníkov	určené na rekreáciu	nespôsobilé na bývanie	z iných dôvodov	4
	26	70	15	10	

Zdroj: SODB 2011

Tabuľka č. 17- Bytový a domový fond

Obývané byty v rodinných domoch													
spolu	Podľa celkovej podlahovej plochy bytu v m ³				Podľa zásobovania vodou (vodovod)				Podľa vybavenosti domácností			Podľa pripojenia	
559	z toho				z toho				mobilný telefón	osobný počítač / notebook	osobné auto	na pevnú telefónnu linku	na internet
	<40	40-80	81-120	120+	v byte zo spoločného zdroja	v byte z vlastného zdroja	mimo bytu	bez vodovodu					
	6	71	329	152	433	71	1	3	435	306	305	225	285

Zdroj: SODB 2011

Tabuľka č. 18 - Bytový a domový fond

Obývané byty v bytových domoch											
spolu	Podľa celkovej podlahovej plochy bytu v m ³				Podľa zásobovania vodou (vodovod)		Podľa vybavenosti domácností			Podľa pripojenia	
53	z toho				z toho		mobilný telefón	osobný počítač / notebook	osobné auto	na pevnú telefónnu linku	na internet
	< 40	40 - 80	81 - 120	120 +	v byte zo spoločného zdroja	v byte z vlastného zdroja					
	3	30	19	1	47	2	46	31	29	18	29

Zdroj: SODB 2011

Vybavenosť domov a bytov poukazuje na rôznu životnú úroveň obyvateľov obce. Sleduje sa viacerými ukazovateľmi ako napr. vybavenosťou bytov ústredným kúrením, zásobovaním vodou, podľa celkovej podlahovej plochy bytu, pripojenosťou, ale i podľa vybavenosti domácnosti mobilným telefónom, počítačom, osobným automobilom atď.

Podpora IBV môže prilákať nových obyvateľov a vytvoriť predpoklady pre celkový rozvoj obce.

Školstvo

V obci sa nachádza materská škola a základná škola, ktorá bola nedávno rekonštruovaná. Materská škola je čiastočne zrekonštruovaná, má vymenené okná na budove, avšak je nevyhnutná rekonštrukcia vonkajšej fasády. Počet detí v materskej škole za rok 2012/2013 je 66. Údaje o žiakoch v základnej škole za posledné dva školské roky sú uvedené v tabuľke.

Tabuľka č. 19 - Údaje o žiakoch k 15.9. 2012

Ročník	Počet tried	Počet žiakov k 15.9.2012	Počet žiakov k 31.8.2013
1.	1	24	24
2.	1	20	20
3.	1	16	17
4.	1	19	19
5.	1	19	19
6.	1	17	17
7.	1	23	22
8.	1	23	23
9.	1	23	24
Spolu	9	184	185

Zdroj: ZŠ Radošina

V súčasnosti základná škola v Radošine disponuje 12 pedagogickými pracovníkmi, materská škola 5 pedagogickými pracovníkmi a školský klub detí má 2 vychovávateľky.

Zdravotníctvo a sociálna starostlivosť

V obci sa nachádza budova zdravotného strediska, v ktorej sú umiestnené samostatné ambulancie 2 praktických lekárov pre dospelých, 2 stomatologické ambulancie a 1 ambulancia pre deti a dorast a gynekologická ambulancia. V obci sa tiež nachádza lekáreň Arnika.

V obci sa nachádza zariadenie domov sociálnych služieb „HARMÓNIA“ a tiež mladá kresťanská komunita Komunita Kráľovnej pokoja. V obci sa takisto nachádza opatrovateľská služba.

Služby obyvateľstvu

Čo sa týka občianskej vybavenosti, obec Radošina disponuje mnohými zariadeniami, ktoré zabezpečujú služby a potreby obyvateľstva. Materská škola, ktorá sa v obci nachádza, je čiastočne zrekonštruovaná. V obci sa ďalej nachádza futbalové ihrisko, detské ihrisko je v areáli materskej školy. Obec disponuje aj školskou telocvičňou a na území obce sa nachádza tiež športový areál, štadión a tenisový kurt.

Z ostatných zariadení, ktoré poskytujú služby v obyvateľstvu, sa v obci Radošina nachádzajú nasledovné: kultúrny dom, spoločenská miestnosť - svadobka, obecná knižnica, miestnosť s kinosálou, 2 rímskokatolícke kostoly, obecná knižnica, klub dôchodcov, dva cintoríny s domami smútku, farský úrad a pošta. V obci sa nachádza 5 predajní potravinárskeho tovaru a 4 predajne nepotravinárskeho tovaru.

Čo sa týka stravovacích zariadení, v obci sú 2 reštaurácie, z toho jedna s pizzeriou, 4 pohostinstvá, jedna samostatná pizzeria a motorest. V obci je aj vináreň. V obci sa nachádza i ubytovacie zariadenie - Pivnica Radošina, ktorej kapacita je 24 lôžok. Obec Radošina ponúka aj jedno ubytovanie na súkromí.

Obecné zastupiteľstvo komunikuje s občanmi prostredníctvom obecného rozhlasu, letákov, ako i web stránky s adresou <http://www.radosina.sk/>. Obec vydáva aj Radošinské noviny, ktoré prinášajú pre obyvateľov obce zaujímavé informácie a novinky o dianí v obci. Občania tiež dostávajú informácie na tabuli obecného úradu. Počet zamestnancov na Obecnom úrade v Radošine je 6.

Zaujímavosťou v obci je jedno archeologické nálezisko v jaskyni Čertova pec.

Esteticky sa vzhľad obce môže zhodnotiť ako veľmi dobrý. Stále je však čo upravovať, najmä vzhľad materskej školy, vzhľad obce v časti, ktorá neprebehla revitalizáciou a ďalšie veci.

Z pohľadu kvality života obyvateľov obce, zohráva významnú úlohu lokalizácia významných inštitúcií.

Tabuľka č. 20 - Lokalizácia významných inštitúcií

Spádovosť obce (k 31.12.2013)	
sídlo matričného úradu	Radošina
sídlo pracoviska daňového úradu	Nitra
sídlo pracoviska Obvodného oddelenia policajného zboru	Nitrianska Blatnica
sídlo Okresného súdu	Topolčany
sídlo Okresného riaditeľstva Hasičského a záchranného zboru	Topolčany
sídlo pracoviska obvodného úradu	Topolčany
sídlo Územnej vojenskej správy	Nitra
sídlo územného Úradu práce, sociálnych vecí a rodiny	Topolčany
sídlo Obvodného úradu životného prostredia	Topolčany

Zdroj: ŠÚ SR, údaje k 31.12.2013

EKONOMICKÁ ZÁKLADŇA OBCE

Rozmiestňovanie obyvateľstva a rozmiestňovanie ekonomických aktivít sa navzájom podmieňujú. Firmy priťahujú pracovné sily a ich odvetvová štruktúra ovplyvňuje kvalitu t.j. vzdelanostnú úroveň a vekovú štruktúru.

Obec sa nachádza v regióne so značným potenciálom pre rozvoj priemyslu v okolí. V budúcnosti sa očakáva rozvoj priemyslu a v rámci neho zvyšovanie produktivity práce a pridanej hodnoty. Kvalitné podmienky pre umiestnenie firiem a závodov v spojení s relatívnym dostatkom zdrojov v regióne tiež vzbudzujú značný záujem zahraničných investorov.

Obec je v blízkosti významného mestského sídla Topolčany, ktoré je prepojené s obcou dopravnou a technickou infraštruktúrou. To prináša so sebou predovšetkým ekonomické a sociálne výhody, ako sú napr. dostatok pracovných príležitostí, kvalitná štruktúra ekonomických činností a predpoklad pre a rast a rozvoj potrieb a sociálnych istôt obyvateľstva a znižovanie nezamestnanosti. Ekonomický potenciál daného regiónu predstavuje spolupôsobenie existujúcich ľudských zdrojov, kapitálu a prírodných daností za účelom výroby produkcie a poskytovania služieb. Práve ekonomický potenciál je rozhodujúcim faktorom rozvojových možností obce a determinantom životnej úrovne jej obyvateľstva. Je východiskom všetkých rozvojových zámerov, ktoré sa obce dotýkajú. Dokonalé zmapovanie existujúceho stavu ekonomického potenciálu a prognóza jeho očakávaného vývoja v budúcnosti je rozhodujúcim faktorom ekonomickej úspešnosti obce. Využitie ekonomického potenciálu obce závisí od viacerých faktorov. Okrem dopytu sú to predovšetkým ekonomicko-technické parametre výrobných zariadení alokovaných v regióne, konkurencieschopnosť ich potenciálnej produkcie, kvalita a dostupnosť pracovnej sily a pod. Úroveň tohto potenciálu a stupeň jeho využitia sa priamo odzrkadľuje v ekonomickej výkonnosti obce.

Ekonomickú aktivitu obyvateľstva zobrazuje nasledovná tabuľka. Ekonomicky aktívne obyvateľstvo tvorí 50,67%ný podiel z celkového počtu obyvateľov. V rámci EAO takmer 85% tvoria pracujúci, z celkového počtu obyvateľov necelých 20% tvoria dôchodcovia. Z celkového počtu obyvateľov v produktívnom veku tvorí ekonomicky aktívne obyvateľstvo 79,64%.

Tabuľka č. 21 - Ekonomická aktivita obyvateľov obce Radošina

Ekonomická aktivita obyvateľstva	Počet obyvateľov
Ekonomicky aktívni spolu	1017
pracujúci (okrem dôchodcov)	860
pracujúci dôchodcovia	21
materská dovolenka	14
rodičovská dovolenka	51
nezamestnaní	122
študenti SŠ	103
študenti VŠ	48
osoby v domácnosti	4
dôchodcovia	398
deti do 16 rokov	303
ostatní	87

Zdroj: SODB 2011

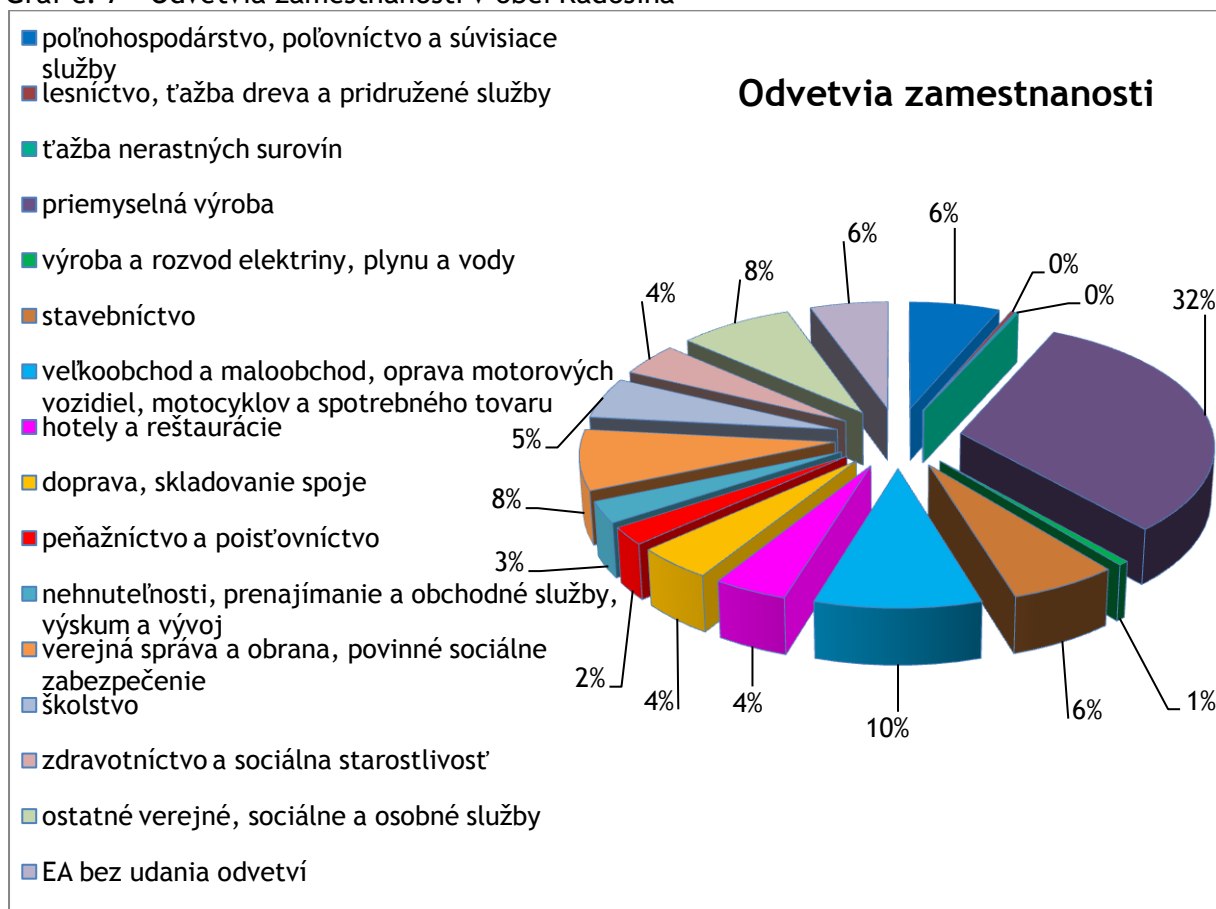
Tabuľka č. 22 - Štruktúra ekonomicky aktívneho obyvateľstva podľa odvetví hospodárstva v roku 2011 v obci Radošina

Odvetvie hospodárstva	Spolu
poľnohospodárstvo, poľovníctvo a súvisiace služby	65
lesníctvo, ťažba dreva a pridružené služby	3
ťažba nerastných surovín	2
priemyselná výroba	320
výroba a rozvod elektriny, plynu a vody	6
stavebníctvo	63
veľkoobchod a maloobchod, oprava motorových vozidiel, motocyklov a spotrebného tovaru	97
hotely a reštaurácie	43
doprava, skladovanie, spoje	45
peňažníctvo a poisťovníctvo	24
nehnutelnosti, prenájom a obchodné služby, výskum a vývoj	29
verejná správa a obrana, povinné sociálne zabezpečenie	81
školenie	55
zdravotníctvo a sociálna starostlivosť	44
ostatné verejné, sociálne a osobné služby	82
EA bez udania odvetví	56

Zdroj: SODB 2011, ŠÚ SR

Najväčšie percento zamestnaného obyvateľstva pracuje v priemyselnej výrobe. Veľkoobchod a maloobchod sú druhým najrozsiahljším odvetvím zamestnanosti obyvateľov obce Radošina.

Graf č. 7 - Odvetvia zamestnanosti v obci Radošina

Zdroj: SODB 2011, ŠÚ SR

Počet nezamestnaných v obci Radošina ku koncu roka 2013 predstavuje hodnotu 120 obyvateľov. Miera nezamestnanosti k 31.12.2013 dosahuje hodnotu 11,80%, čo nedosahuje priemer v okrese Topoľčany v danom roku (13,59%).

Vzhľadom na počet obyvateľov obce je podnikateľská sféra minimálna. Podnikateľské prostredie v obci Radošina je tvorené prevažne mikropodnikmi a malými podnikmi zamestnávajúcimi 50 a menej zamestnancov. Spoločnosť Schurter udáva orientačný počet svojich zamestnancov medzi 50 až 99.

Tabuľka č. 23 - Najväčší zamestnávateľia v obci Radošina

Najväčší zamestnávateľia v obci	
Názov	Zameranie výroby
PD Radošinka	poľnohospodárstvo
Kovo Gál	Kovo výroba
Pivnica Radošina	Výroba vína
Ematech	Poľnohospodárske stroje
Schurter, s.r.o.	Komponenty do elektroniky

Zdroj: OcÚ Radošina

Je medzi nimi aj poľnohospodársky subjekt PD Radošinka. Samostatne hospodáriaci roľníci sa venujú prevažne rastlinnej a živočíšnej výrobe - Bystrík Brigan, Marcela Kochanová a Boris Pupák. Rastlinnej výrobe sa venuje aj Rastislav Rusko - Agropark.

Tabuľka č. 24 - Firmy a služby v obci Radošina

Reštaurácie a pohostinstvá	Reštaurácia s pizzeriou u Pekyho, Reštaurácia Klevner, Motorest Čertova pec, Pohostinstvo Pohoda, Hostinec u Gedeona, Pohostinstvo u Petruša, Pohostinstvo u Jánoša, Pizza - Marek Cingel
Predajne a služby	Potraviny Jednota, Potraviny Jednota, Potraviny Pitáková, Univerzál L+B, Drogeria Lutas, Kvetinárstvo Lara, Agrobón Juraj Kolník, Predajňa hydiny - Miháliková, Predajňa mäsa - Krajčík, Kvetozel - Zita Cingelová, Stavebniny Frt'ala, Servis peria - Jozef Kučera, Pestovateľská pálenica - Ing. Naňo, Kaderníctvo Anna Fiantoková, Kaderníctvo Silvia Kupcová, Kaderníctvo Zuzana Joneková, Poľovnícke potreby, Ing. Peter Lesay - inštalačný materiál, Fotografické služby - Mgr. Róbert Erent, Zákazkové stolárstvo Peter Jánoš, Jana Chochulová - EMMA kozmetika, pedikúra, masérské služby
Firmy	Ematech s.r.o., Schurter s.r.o., WOOD spol. s.r.o., Wircom s.r.o., Pivnica Eadošina

Zdroj: OcÚ Radošina

Majetok obce

O perspektívnom hospodárení obce vypovedajú nasledovné údaje o rozpočte.

Tabuľka č. 25 - Rozpočet obce a jeho vývoj

Rozpočet obce - vývoj				
rozdelenie	2010	2011	2012	2013
bežné príjmy	874 564	1 503 611	1 006 668	938 787
- daňové	427 577	541 800	533 739	532 400
- nedaňové	56 069	72 789	71 503	45 540
- ostatné spolu	390 915	889 023	401 426	360 847
kapitálové príjmy	20 977	5 856	8 059	5 909
príjmové fin. operácie	61 246	34 851	52 388	-
príjmy spolu	956 787	1 544 318	1 067 115	944 696
bežné výdavky	385 336	481 504	439 044	479 650
kapitálové výdavky	94 922	582 345	70 477	-
výdavkové fin. operácie	24 895	28 531	39 440	31 141
výdavky spolu	505 153	1 092 380	548 961	510 791

Zdroj: OcÚ Radošina

Celková nadobúdacia hodnota majetku obce Radošina k 31. 12. 2013 je 6 118 468 €. Na celkovej hodnote majetku sa najvyššou mierou podieľa dlhodobý hmotný majetok a v rámci neho nehnuteľný majetok. V sledovanom období rokov 2010 - 2013 obec disponovala 8 druhmi majetku. Nasledujúca tabuľka poskytuje prehľad o obecnom majetku v spomínaných rokoch 2010 - 2013. Ako vidíme, viac ako 97% zdrojov obce je viazaných v dlhodobom majetku, čo jej nedáva veľký priestor na intenzívnu investičnú aktivitu. Dlhodobý majetok obce sa od roku 2010 mierne znižuje, predstavujú ho najmä budovy, stavby a dlhodobý finančný majetok. Obežný finančný majetok tvoria bežné účty, peniaze sú vysoko likvidné.

Tabuľka č. 26 - Majetok obce a jeho vývoj

Majetok obce - vývoj				
rozdelenie	2010	2011	2012	2013
dlhodobý hmotný spolu	5 710 855	5 650 579	5 570 614	5 588 026
- pozemky	3 900 322	3 915 177	3 915 652	3 914 738
- budovy, stavby	1 251 495	1 688 110	1 566 988	1 532 956
- inventár	4 702	2 475	6 532	13 597
- dopravné prostriedky	1 096	697	9 791	42 161
- drobný DHM	389	3 283	2 872	1 492
- ostatný HM	-	-	-	-
dlhodobý nehmotný	1 393	985	513	41
dlhodobý finančný	378 200	378 200	378 200	378 200
obežný majetok	271 521	260 117	249 397	152 201

Zdroj: OcÚ Radošina

Obec nedisponuje žiadnymi budovami ani pozemkami, ktoré by boli vhodné na podnikateľské účely a investičné príležitosti.

ZDRUŽENIA A ORGANIZÁCIE NA ÚZEMÍ OBCE

Obec Radošina je členom Občianskeho združenia Mikroregión pod Marhádom, ktorého základným poslaním je všestranná podpora rozvoja mikroregiónu na koordináciu aktivít

zabezpečujúcich rozvoj územia. Postupným a celistvým budovaním verejno-súkromného partnerstva následne po viacerých rokoch a stretnutiach došlo v roku 2011 k vytvoreniu samostatného subjektu pre budovanie verejno-súkromného partnerstva s názvom Miestna akčná skupina Mikroregión pod Marhátom, kde je okrem obcí zastúpený aj súkromný a tretí sektor - tam bola obec členom do konca roka 2014. Od roku 2015 obec vstúpila do MAS Radošinka. Obec je tiež členom združenia obcí Tribečsko - Inoveckého regiónu (TIR), ktorý združuje 49 obcí okresu Topolčany a mesto Topolčany. Radošina je členom Združenia miest a obcí Slovenska.

Tabuľka č. 27 - Organizácie a združenia na území obce Radošina

Organizácie alebo združenia pôsobiace na území obce	
organizácia	počet členov
Poľovnícke združenie Havran	30
FK Radošina	80
Únia žien	20
OZ Hlavina	20
DHZ	50
Jednota dôchodcov	50
Spevácka skupina	20

Zdroj: OcÚ Radošina

Tieto organizácie v priebehu roka v aktuálnych obdobiach uskutočňujú rôzne kultúrno-spoločenské podujatia prezentujúce schopnosti, šikovnosť a kreativitu miestneho obyvateľstva, ako i miestne zvyky a tradície. Sú to napríklad rôzne výstavy, súťaže, predstavenia, oslavy, koncerty, plesy, či pestovanie ľudových obyčají.

VYHODNOTENIE PREDCHÁDZAJÚCEHO OBDOBIA A PHSR OBCE RADOŠINA

Obec Radošina mala vypracovaný Program hospodárskeho a sociálneho rozvoja obce na roky 2007 -2013, aby mohla čerpať finančné prostriedky z predchádzajúceho programového obdobia. V PHSR na roky 2007-2013 si stanovila niekoľko aktivít, ktorých realizácia bola v tomto období plánovaná. Počas tohto obdobia sa však vyskytli rôzne faktory, ktoré mali vplyv na stanovené aktivity a ktoré určili realizovateľnosť tých-ktorých aktivít.

Plánované aktivity v predchádzajúcom období 2007-2013

Obec Radošina mala naplánovanú realizáciu niekoľkých aktivít, ktoré spadali do oblastí, resp. priorit:

- ❖ Priorita 1: Technická infraštruktúra a životné prostredie
- ❖ Priorita 2: Miestna ekonomika
- ❖ Priorita 3: Služby obyvateľstvu

Následovná tabuľka ukazuje jednotlivé aktivity akčného plánu obce Radošina. Realizácia aktivít bola naplánovaná na obdobie rokov 2007 - 2013 a vo väčšine prípadov bola ovplyvňovaná výškou dotácie zo štátneho rozpočtu alebo z fondov EÚ.

Tabuľka č. 28 - Aktivity v PHSR obce Radošina na roky 2007-2013

Názov projektu: Rekonštrukcia ZŠ a MŠ
Cieľ projektu: Kompletná rekonštrukcia budovy a areálu Základnej školy s materskou školou Radošina
Výsledky: Zrekonštruovaná budova, úspora energií, skvalitnenie vyučovacieho procesu
Názov projektu: Rekonštrukcia ciest
Cieľ projektu: Rekonštrukcia miestnych komunikácií v obci Radošina a miestnej časti Bzince

Názov projektu: Rekonštrukcia kultúrneho domu Radošina Cieľ projektu: Intenzívne využitie kultúrneho domu, ochrana objektu, úspora energií Výsledky: Zrekonštruovaná budova - výmena okien, dverí, oprava strechy, fasáda, vnútorné zariadenie
Názov projektu: Oddychová zóna obce, úprava verejných priestranstiev Cieľ projektu: Upravené verejné priestranstvá, zaručujúce bezpečný pohyb slúžiace na stretávanie obyvateľstva
Názov projektu: Rekonštrukcia domu smútku Cieľ projektu: Oprava domu smútku
Názov projektu: Kanalizácia -10 etapa - miestna časť Bzince, rozšírenie ČOV Cieľ projektu: Odkanalizovanie miestnej časti Bzince Výsledky: Odkanalizovaná miestna časť Bzince, rozšírenie kapacity ČOV Radošina
Názov projektu: Územný plán obce Cieľ projektu: Spracovanie územného plánu
Názov projektu: Premostenie potoka Radošinka + vybudovanie miestnej komunikácie Cieľ projektu: Vybudovanie premostenia a cesty pre domy na časti Nádražnej ulici a umožnenie prístupu k rodinným domom na Nádražnej ulici motorovými vozidlami
Názov projektu: Náučný chodník Cieľ projektu: Vybudovanie náučného chodníka

Zdroj: OcÚ Radošina

Realizované projekty obce

Obec Radošina realizovala projekt Modernizácia a revitalizácia centra obce. Cieľom projektu „Modernizácia a revitalizácia centra obce“ bolo skrášlenie centra obce, zlepšenie podmienok pre domácich obyvateľov, ale aj skultúrnenie prostredia pre návštevníkov obce a vytvorenie príjemného prostredia na oddych.

Zrealizovaná modernizácia centrálnej ulice vedúcej zo stredu obce (pomyselného námestia) k zdravotnému stredisku, k lekární, či ku kostolu dodala tejto centrálnej časti obce iný a dôstojnejší charakter. Zakončenie obnovennej ulice v parku, vytvorenie oddychovej zóny s pohodlnými lavičkami a príjemným osvetlením je to, čo obyvatelia obce privítali a tešia sa, že táto centrálna časť je na požadovanej úrovni. Zviditeľnilo to ale aj rozdiel medzi zmodernizovanou časťou a ulicami, ktoré boli vybudované v minulosti a ktoré na modernizáciu ešte len čakajú.

Tabuľka č. 29 - Zhodnotenie aktivít obce Radošina v rokoch 2008-2014

Názov projektu (realizátor projektu)	Cieľ projektu	Celkové náklady	Spolufinancovanie	Požadovaná suma	Doba trvania
1.Oprava miestnych komunikácií (Obec Radošina)	Oprava miestneho chodníku a usádzanie zámkovej dlažby na uliciach Hečková, Kpt. Nálepku a Školská, Nádražná, Družstevná, Bzince - jedna ulica	341 527 €	143 077 €	198 450 €	2008-2009, 2014
2.Vybudovanie kontinuálneho merania rýchlosti pri vstupoch do obce (Obec Radošina)	Vybudovanie meračov rýchlosti pri vstupoch do obce na Piešťanskej a Družstevnej ulici	7 504,48 €	375,30 €	7 129,18 €	2009

3. Vybudovanie multifunkčného ihriska (Obec Radošina)	Vybudovanie multifunkčného ihriska v areáli Telovýchovnej jednoty ŠK Radošina	33 193,92 €	1 659,70 €	31 534,22 €	2010
4. Modernizácia a revitalizácia centra obce (Obec Radošina)	Zrekonštruovanie miestnej komunikácie na Piešťanskej ulici	611 306,15 €	43 167,03 €	568 139,12 €	2010-2011
5. Rekonštrukcia domu smútku (Obec Radošina)	Oprava domu smútku - oprava strechy, oprava fasády	52 136 €	2 606,80 €	49 529,20 €	2013
6. Rekonštrukcia ZŠ a MŠ (Obec Radošina)	Kompletná rekonštrukcia budovy Základnej školy s materskou školou Radošina, úspora energií	70 000 €	70 000 €	-	2011
7. Premena tradičnej školy na modernú (škola v obci Radošina)	Skvalitnenie vyučovacieho procesu	259 494,10 €	12 974,70 €	246 519,4 €	2012-2014
8. Výstavba nájomných bytov (Obec Radošina)	Výstavba bytovky (v každej budú tri jednoizbové a 5 dvojizbových bytov, budú stáť na obecnom pozemku neďaleko školy, kde sú už zavedené inžinierske siete)	350 000 €	-	130 000 € dotácia MDVRR SR 220 000 € ŠFRB	2014
9. Rekonštrukcia kultúrneho domu (Obec Radošina)	Zrekonštruovanie budovy kultúrneho domu - výmena okien, dverí, oprava strechy, oprava fasády, vnútorných zariadení, ochrana objektu a úspora energií	40 000 €	40 000 €	-	2013-2014
10. Modernizácia verejného osvetlenia obce Radošina	Výmena a doplnenie stožiarov a svietidiel. Vyriešenie bezpečnosti chodcov, školákov, nevyhnutnosťou osvetlenia priechodov cez frekventované komunikácie a celkovým zvýšením bezpečnosti občanov a ochrany ich majetku	230 000 €	11 500 €	218 500 €	Prebieha od roku 2013
11. Komunitné centrum Radošina	Kompletná rekonštrukcia	140 000 €	7 000 €	133 000 €	2014

Zdroj: OcÚ Radošina

Obec Radošina sa uchádzala aj o projekty, ktoré neboli úspešne zrealizované, alebo ostali v zásobníku projektov a čaká sa na uvoľnenie, respektíve získanie financií na ich realizáciu.

Na najbližšie obdobie sú pripravené projektové zámery, ktoré sú popísané v programovej časti dokumentu.

VYHODNOTENIE DOTAZNÍKOVÉHO PRIESKUMU

Za účelom zistenia názorov miestnych obyvateľov o spokojnosti a kvalite života v obci Radošina bol uskutočnený dotazníkový prieskum, ktorý umožnil obyvateľom vyjadriť názory na jednotlivé oblasti života v obci a zároveň navrhnúť možnosti riešenia problémov, ktoré v obci vnímajú.

Dotazníkový prieskum má za úlohu pomôcť predstaviteľom obce Radošina pri hľadaní možností na zlepšenie kvality života obyvateľov prostredníctvom zistenia ich potrieb. Dotazníkový prieskum predstavuje dôležitý nástroj pri definovaní rozvojových priorít a cieľov obce Radošina v ďalšom období. Vyplnenie dotazníkov pomôže zlepšiť oblasti hospodárskeho a sociálneho rozvoja obce, pričom pri stanovovaní ďalšieho smerovania obce sa bude vychádzať aj z týchto podkladov.

Dotazníkový prieskum prebiehal v dvoch formách - v tlačenej podobe a v elektronickej podobe. Tlačená verzia dotazníkov bola roznesená prostredníctvom zástupcov Obecného úradu v Radošine do domácností a následne zozbieraná a odovzdaná na vyhodnotenie. Elektronický online dotazník bol zverejnený na webovej stránke obce, kde ho vyplňali občania obce, ktorí sa preklikli na zverejnený odkaz.

Dotazník sa skladal z 5 častí:

- 1) charakteristika respondenta
- 2) obec ako miesto bývania
- 3) obec ako sociálny priestor
- 4) obec a jej rozvoj
- 5) zapojenie detí a mládeže do dotazníkového prieskumu

Návratnosť dotazníkov bola pomerne nízka, z rozposlaného množstva dotazníkov sa vrátilo necelých 20 % vyplnených dotazníkov v tlačenej a elektronickej forme.

Tlačený dotazník

Charakteristika respondenta

Prvá časť dotazníkového prieskumu verejnej mienky je venovaná „Charakteristike respondenta“, ktorá bola zameraná na pohlavie, vek a miesto pracoviska respondentov. Táto časť prieskumu pomáha zistiť rôzne návrhy a názory obyvateľov obce v rôznych vekových skupinách. Na výskume verejnej mienky sa zúčastnilo 78,57 % žien a 21,43 % mužov.

Všetci opýtaní respondenti uviedli, že plánujú svoju ďalšiu budúcnosť stráviť v obci. Z nasledujúceho zistenia nám vyplýva, že obyvatelia sú v obci spokojní, majú záujem o bývanie v obci, čo znamená pre obec pozitívne zistenie.

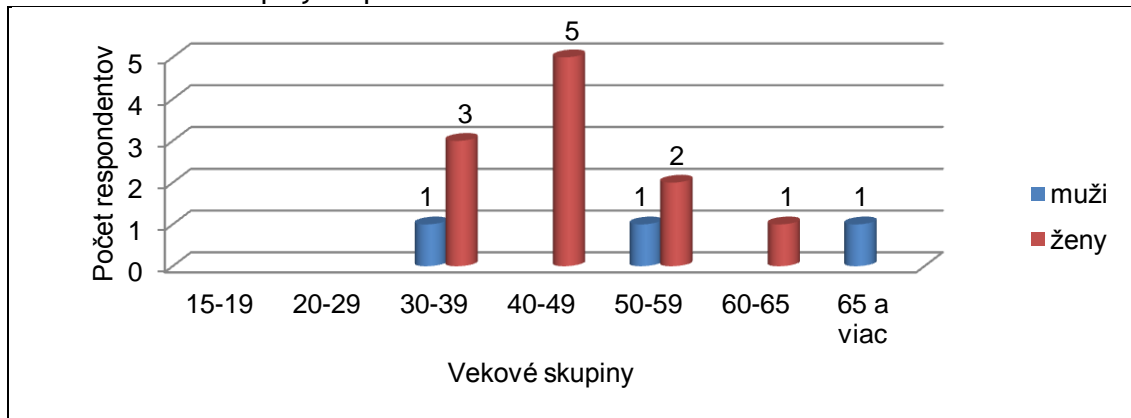
Tabuľka č. 30 - Veková štruktúra respondentov

Veková skupina	Percentuálny podiel
15-19	-
20-29	-
30-39	28,57
40-49	35,71

50-59	21,43
60-65	7,14
65 a viac	7,14

Zdroj: vlastné spracovanie

Graf č. 8 - Vekové skupiny respondentov

Zdroj: vlastné spracovanie

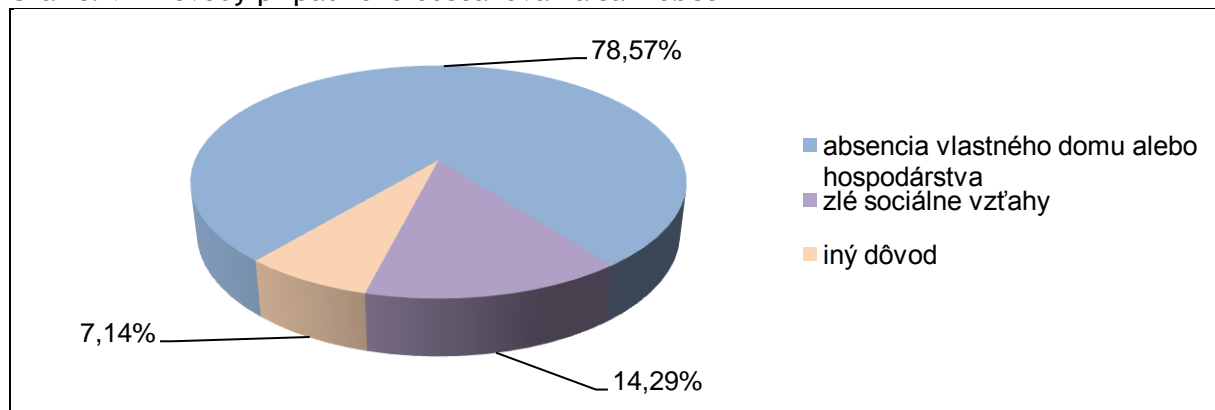
Najvyšší percentuálny podiel (35,71%) opýtaných respondentov bol zastúpený vo vekovej skupine 40-49 rokov a naopak najnižší percentuálny podiel (7,14%) bol zastúpený v dvoch vekových skupinách a to 60-65 rokov a 65 a viac rokov. Čo sa týka miesta pracoviska, tak 42,86 % obyvateľov obce uviedlo, že pracujú priamo v obci. Respondenti ďalej uvádzali, že sú zamestnaní aj v iných regiónoch Slovenska, ktorými sú napríklad Vrbové alebo Piešťany. Tu našlo svoje zamestnanie 35,71 % respondentov.

Obec ako miesto bývania

Ďalšou časťou dotazníkového prieskumu „Obec ako miesto bývania“ bolo potrebné zistiť, ako obyvatelia vnímajú obec Radošinu ako miesto svojho bydliska, čo ich vedie k bývaniu v obci, respektíve z akého dôvodu by sa z nej odsťahovali. Respondenti mohli tiež vyjadriť svoj názor v oblasti poskytovania služieb v obci. Z odpovedí, ktoré opýtani respondenti uviedli, jasne vyplýva, že obyvatelia sú viazaní k obci len tým, že predstavuje ich rodisko, majú tu rodinné zázemie a vlastnia tu majetok. V ďalších kategóriách neboli uvedené žiadne iné možnosti, z čoho vyplýva, že obyvatelia im neprisújú nijaký význam.

Hlavným dôvodom pre možné odsťahovanie sa z obce uviedla väčšina opýtaných respondentov absenciu vlastného domu, ale aj zlé sociálne vzťahy. Z ďalších dôvodov bola uvedená len možnosť „iné“, pri ktorej boli spomenuté rodinné dôvody.

Graf č. 9 - Dôvody prípadného odsťahovania sa z obce

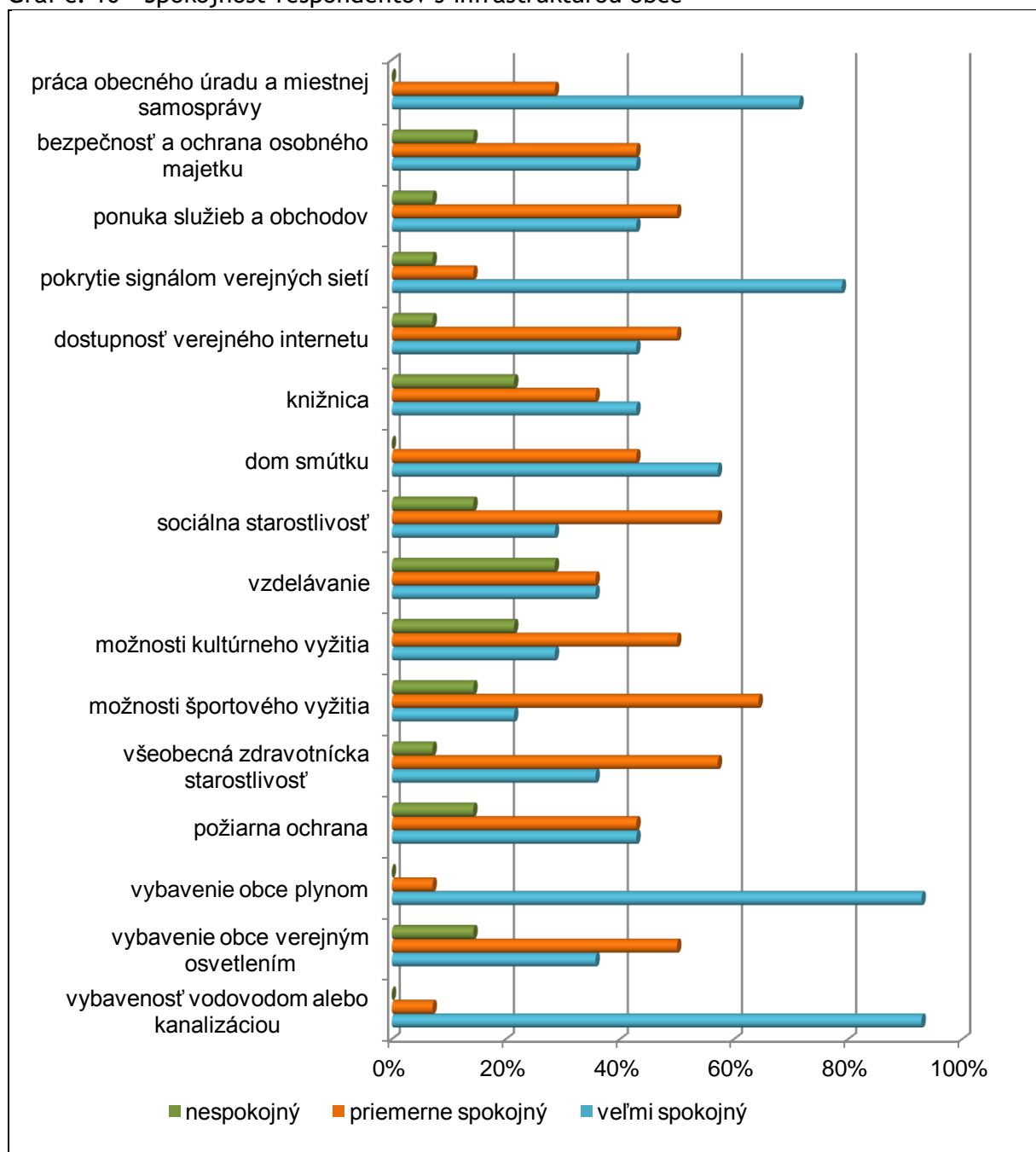

Zdroj: vlastné spracovanie

Ďalšou kategóriou, ktorej sme venovali pozornosť, bola technická a sociálna infraštruktúra obce. Pri zaistení dobrej kvality života v obci je nevyhnutné vedieť, ako sú obyvatelia spokojní so službami v obci. Z nasledovného prieskumu vychádza, že obyvatelia sú najviac spokojní s vybavenosťou obce vodovodom, kanalizáciou, plynom a tiež pokrytím signálom všetkých mobilných sietí.

Oslovení respondenti sú taktiež spokojní s prácou obecného úradu. Priemerne spokojní sú respondenti s možnosťami športového vyžitia, s poskytovaním všeobecnej zdravotníckej starostlivosti a sociálnej starostlivosti. Priemerná spokojnosť bola u obyvateľov zistená takisto s ponukou služieb obchodov, s kultúrnym vyžitím sa a s verejným osvetlením. Najvyššia nespokojnosť bola vyjadrená v oblasti vzdelávania a v oblasti služieb, ktoré ponúka knižnica.

Graf č. 10 - Spokojnosť respondentov s infraštruktúrou obce

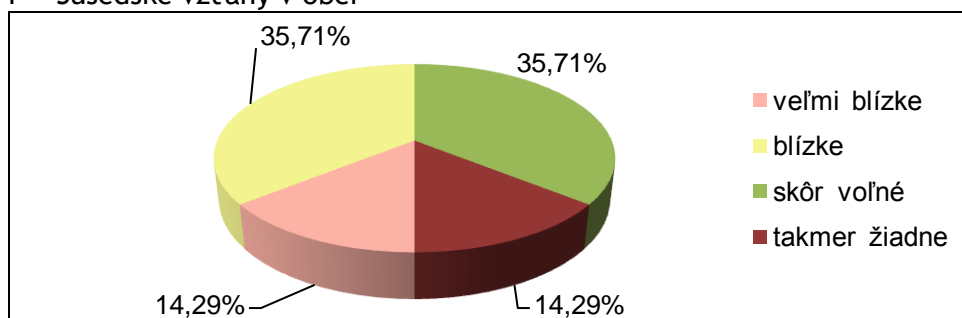

Zdroj: vlastné spracovanie

Obec ako sociálny priestor

Kvalita života a vzájomné vzťahy vplývajú do istej miery na zapojenie obyvateľov do rozvojových aktivít obce a taktiež vzťah miestnej samosprávy k obyvateľom. Nasledovné uvedené kategórie boli obsahom skúmania tretej časti dotazníkového prieskumu. Pri hodnotení odpovedí, ktoré sa týkali susedských vzťahov, väčšina obyvateľov (35,71 %) uviedla, že ich vzťahy sú „skôr voľné“ a rovnaký podiel obyvateľov sa priklonil aj k možnosti „blízke“. 14,29 % oslovených respondentov sa priklonilo k možnostiam, že ich vzťahy sú „veľmi blízke“ a „takmer žiadne“.

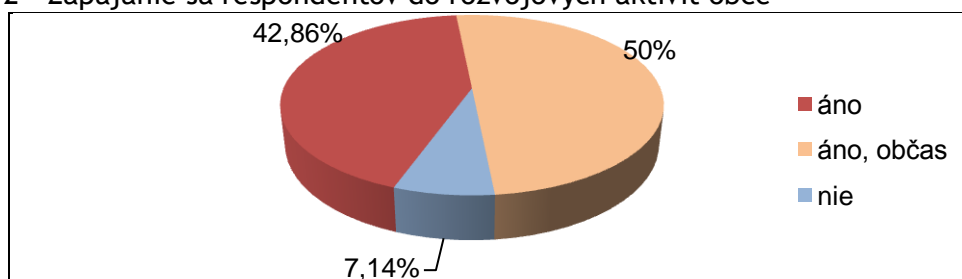
Graf č. 11 - Susedské vzťahy v obci

Zdroj: vlastné spracovanie

V oblasti zapájania sa do rozvojových aktivít a záujmu o dianie sa v obci sa s odpoveďou „áno občas“ stotožnilo 50% opýtaných respondentov. K možnosti „áno“ sa priklonilo 42,86 % oslovených respondentov a pre možnosť „nie“ sa rozhodlo 7,14 % opýtaných respondentov. Hlavnou príčinou, prečo sa obyvatelia nezapájajú do rozvojových činností obce, je ich nedostatok voľného času, respektíve nevedia, ako by mohli pomôcť. Oslovení respondenti tiež uvádzajú možnosť, že nemajú dostatok informácií.

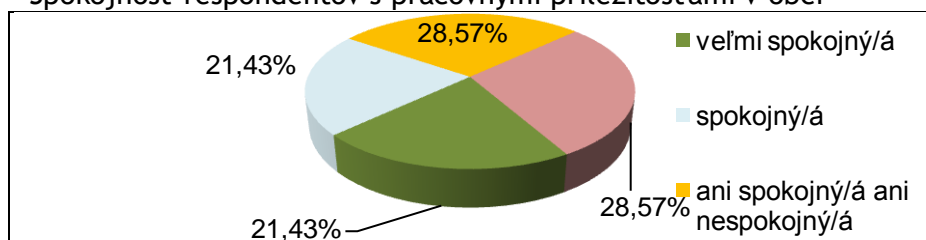
Graf č. 12 - Zapájanie sa respondentov do rozvojových aktivít obce

Zdroj: vlastné spracovanie

Tretou časťou dotazníkového prieskumu „Obec ako sociálny priestor“ bolo aj zistenie, či sú obyvatelia spokojní s pracovnými možnosťami v obci. Najviac respondentov (28,57 %) sa priklonilo k dvom možnostiam a to ani „spokojný/á“ ani nespokojný/á“ a k možnosti „nespokojný/á“. 21,43 % opýtaných respondentov uviedli možnosti „veľmi spokojný/á“ a „nespokojný/á“.

Graf č. 13 - Spokojnosť respondentov s pracovnými príležitosťami v obci

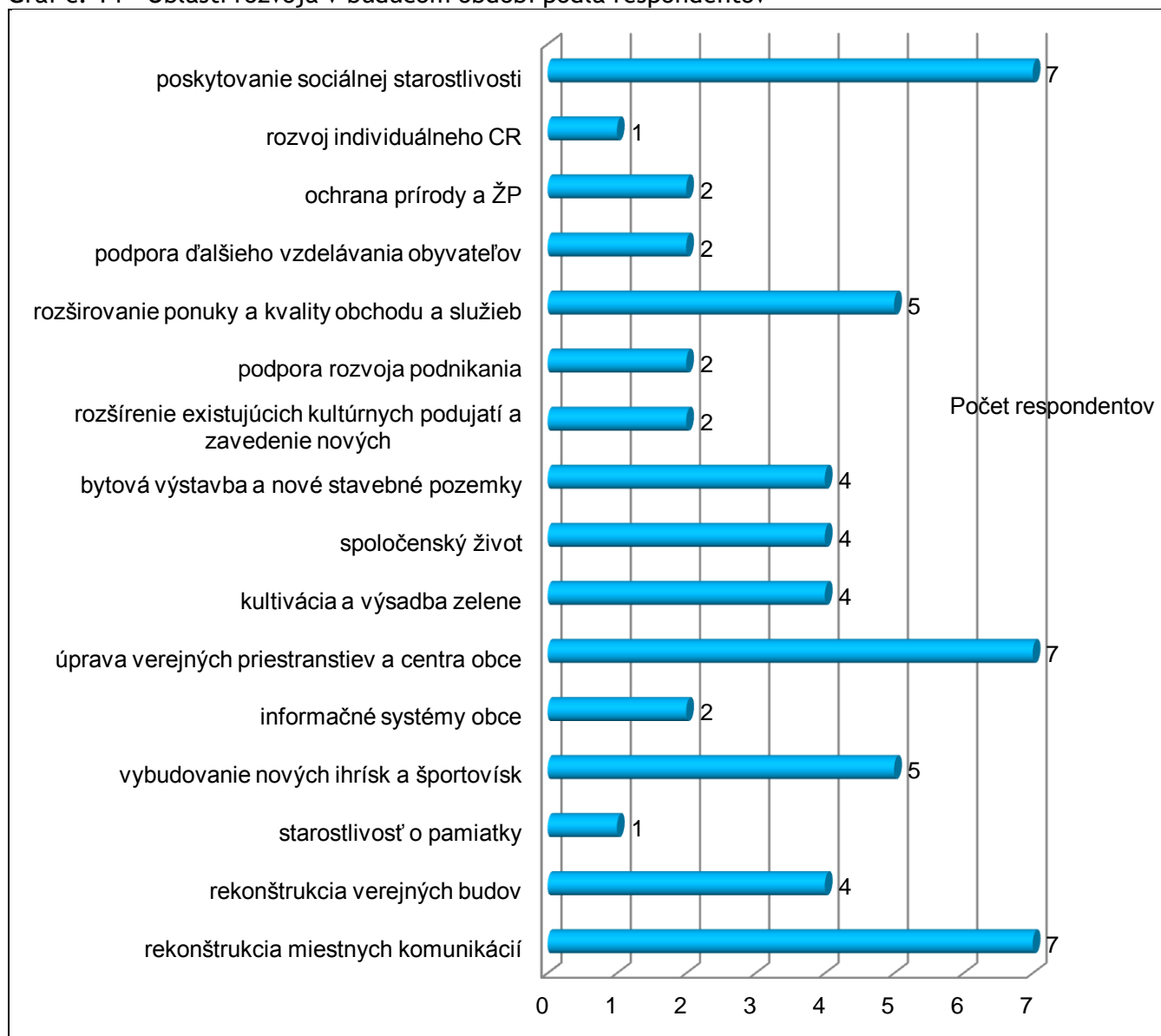

Zdroj: vlastné spracovanie

Obec a jej rozvoj

Pri plánovaní rozvoja obce je veľmi dôležitý názor obyvateľov obce a ich zapojenie do tvorby myšlienok, v ktorých oblastiach a aktivitách by mal ísť rozvoj obce v budúcnosti

Graf č. 14 - Oblasť rozvoja v budúcom období podľa respondentov

Zdroj: vlastné spracovanie

Za prioritnú oblasť v rozvoji obce pokladajú občania rekonštrukciu miestnych komunikácií, úpravu verejných priestranstiev a poskytovanie sociálnej starostlivosti.

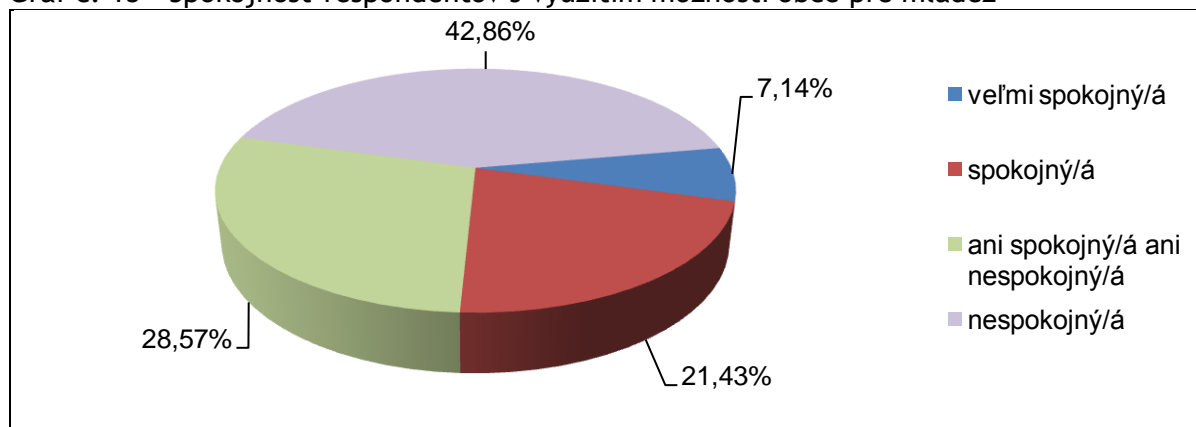
Oslovení respondenti považujú za akútne aj vybudovanie nových ihrísk, športovísk a rozširovanie ponuky a kvality obchodu a služieb. K ďalším hlavným oblastiam, ktoré tiež respondenti vnímajú patrí aj rekonštrukcia verejných budov, bytová výstavba a nové stavebné pozemky. Obyvatelia by tiež upriamili pozornosť na významné osobnosti, ktoré v obci žili a tým prispeli k zatraktívneniu. Medzi návrhmi respondentov na rozvoj obce sa objavili aj návrhy na digitalizáciu hrobov na webovej stránke obce a vybudovanie cyklodráhy Radošina - Behynce.

V poslednej otázke tejto časti dotazníka „Čo by ste zmenili, keby ste sa stali starostom obce?“ mohli občania priamo vyjadriť svoj názor, akým smerom by sa mala uberať obec a politika predstaviteľov miestnej samosprávy. Oslovení obyvatelia uviedli tieto zmeny: ochrana životného prostredia, rekonštrukcia a úprava budov a chodníkov, zavedenie nových kultúrnych podujatí, zlepšenie pracovných možností, vytvorenie priemyselnej zóny v obci. Pre lepšie využitie voľného času by občania vybudovali fitnescentrum alebo posilňovňu.

Mládež na vidieku

V poslednej časti dotazníkového prieskumu odpovedali opýtaní respondenti na otázku „Je vytvorený v obci priestor na využívanie voľného času pre deti a mládež?“. Väčšina opýtaných (64,29 %) označila možnosť „nie“ a 35,71 % sa priklonila k možnosti „áno“. Opýtaní obyvatelia mohli tiež vyjadriť svoju spokojnosť s využitím možností obce pre mládež a podpory významu voľného času mládeže na vidieku. Najviac obyvateľov (42,86 %) sa priklonilo k možnosti „nespokojný/á“. Svoju spokojnosť vyjadrilo 21,43 % oslovených respondentov.

Graf č. 15 - Spokojnosť respondentov s využitím možností obce pre mládež

Zdroj: vlastné spracovanie

Elektronický dotazník online

Z celkového počtu 37 zapojených respondentov uviedlo 30 obyvateľov (81,08 %), že svoju budúcnosť plánuje spojiť so životom v obci a 7 respondentov (18,91 %) označilo možnosť „nie“. Z prieskumu verejnej mienky tak vyplýva, že obyvatelia sú spokojní so životom v obci a majú záujem spojiť svoj život s bývaním v obci Radošina, čo je pre obec kladným zistením.

Celkovo sa elektronického dotazníkového prieskumu zúčastnilo 18 žien a 19 mužov.

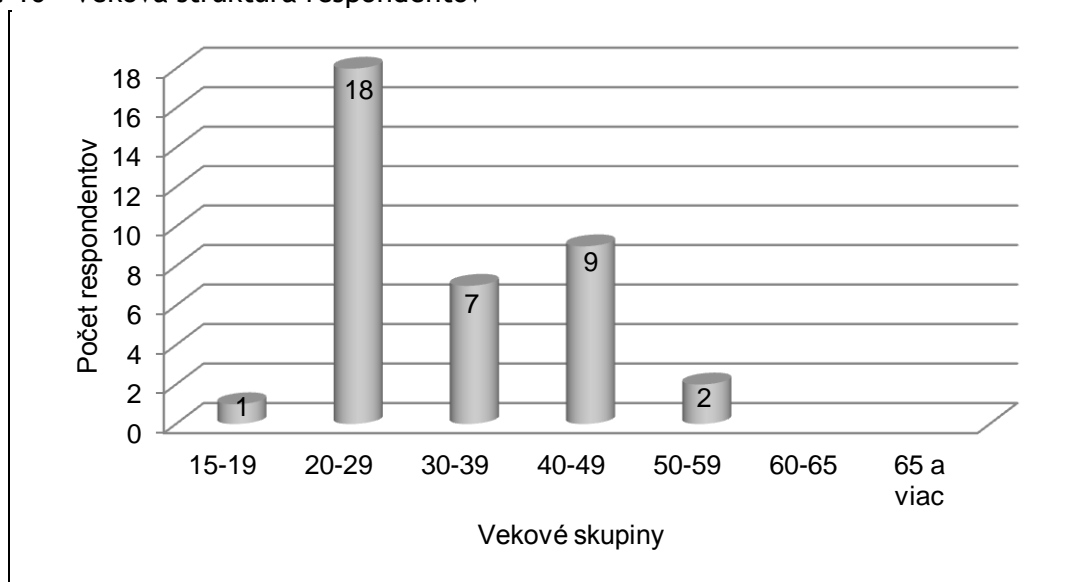
Tabuľka č. 31 - Veková štruktúra respondentov

Veková skupina	Počet respondentov	Percentuálny podiel
15-19	1	2,70
20-29	18	48,65
30-39	7	18,92
40-49	9	24,32
50-59	2	5,41
60-65	0	0
65 a viac	0	0

Zdroj: vlastné spracovanie

Z nasledujúcej tabuľky nám vyplýva, že dominantná je veková štruktúra 20-29 rokov, ktorú tvorí 48,65 % opýtaných respondentov. Z ďalších údajov v tabuľke môžeme vidieť, že elektronický dotazník vyplňali vo väčšine mladí ľudia, čo súvisí s ich počítačovou gramotnosťou.

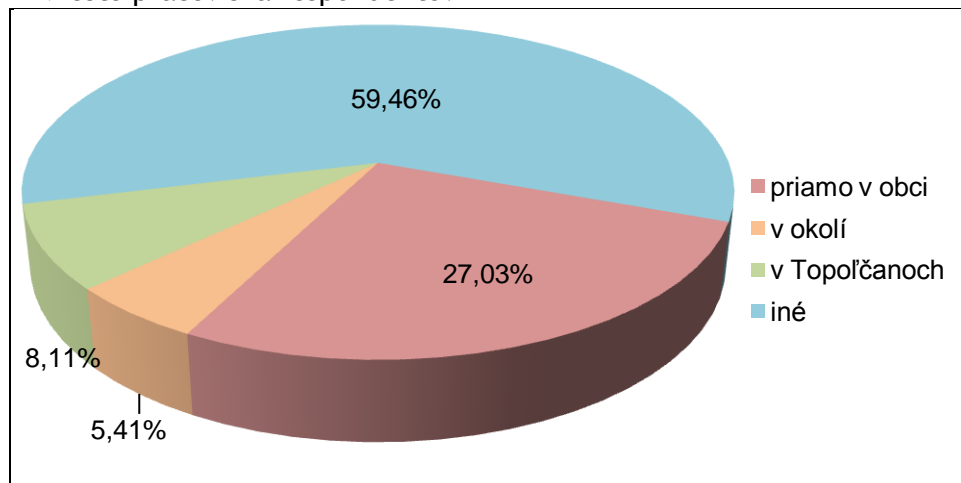
Graf č. 16 - Veková štruktúra respondentov

Zdroj: vlastné spracovanie

Väčšina opýtaných respondentov (59,46 %) uviedla, že ich miesto pracoviska sa nenachádza v obci, ale v rôznych regiónoch Slovenska ako napr. Bratislava, Trnava, Piešťany a Levice. 10 oslovených respondentov pracuje priamo v obci, 2 opýtaní obyvatelia majú zamestnanie v blízkom okolí obce a 3 respondenti pracujú v meste Topolčany.

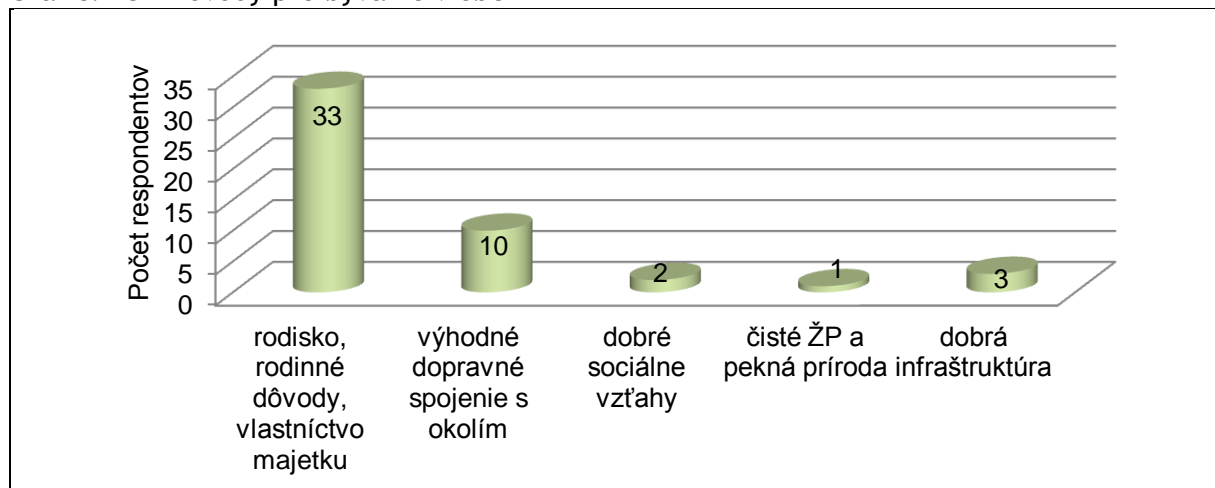
Graf č. 17- Miesto pracoviska respondentov

Zdroj: vlastné spracovanie

Ako najčastejší dôvod bývania v obci uvádzali respondenti to, že obec predstavuje ich rodisko, majú tu rodinu alebo tu vlastní nehnuteľnosť. Viacerí označili tiež možnosť výhodné dopravné spojenie s okolím ako podstatný dôvod bývania v obci alebo dobrá infraštruktúra obce. Žiaden z opýtaných neuviedol, že býva v obci zo zvyku alebo z estetických dôvodov, či kvôli pokoju.

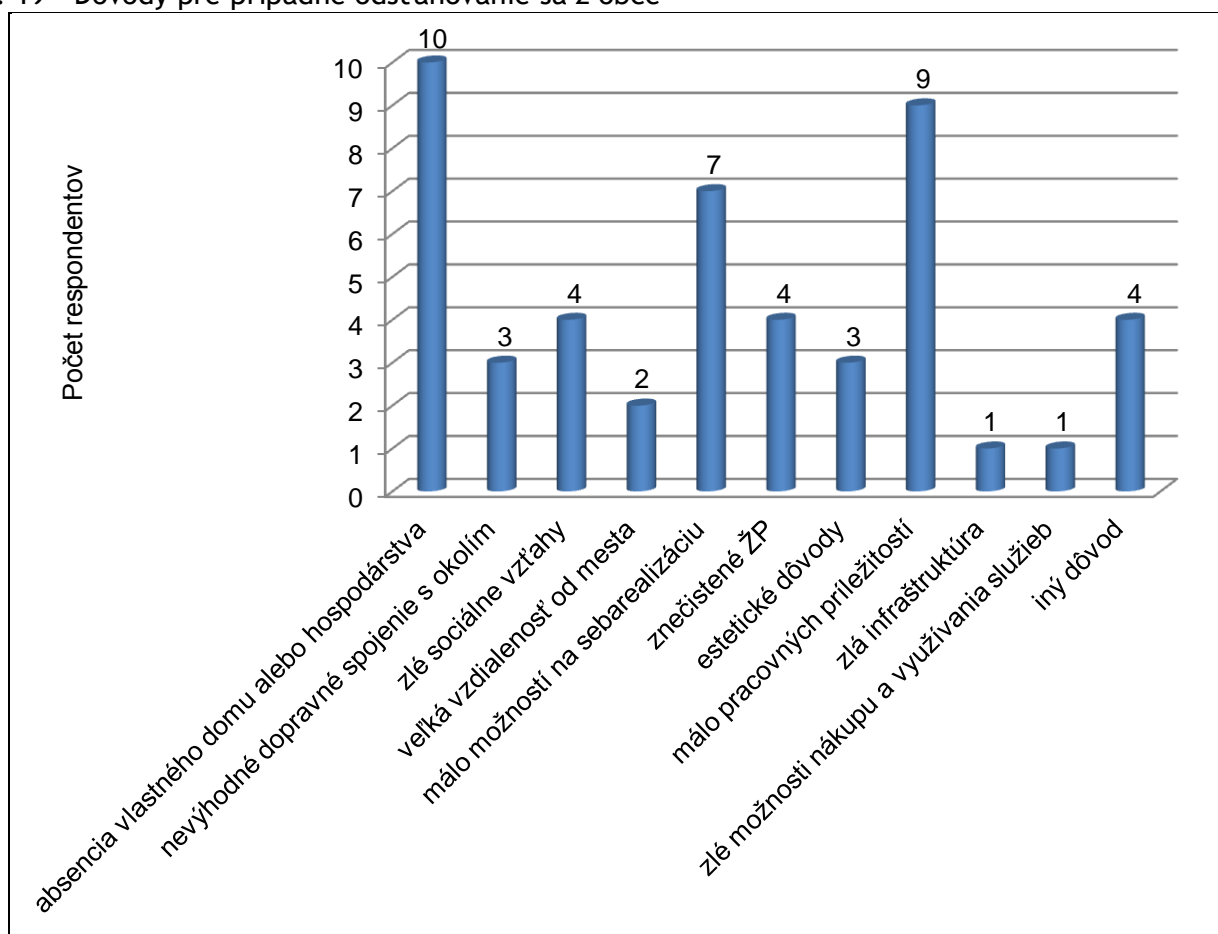
Graf č. 18 - Dôvody pre bývanie v obci

Zdroj: vlastné spracovanie

Najčastejším dôvodom prípadného odsťahovania z obce oslovení respondenti uvádzajú absenciu vlastného bývania alebo hospodárstva. Ďalším podstatným dôvodom, ktorý by viedol k odsťahovaniu z obce je málo pracovných príležitostí a málo možností na sebarealizáciu. Medzi inými dôvodmi boli uvedené aj znečistené životné prostredie, zlé sociálne vzťahy alebo estetické dôvody.

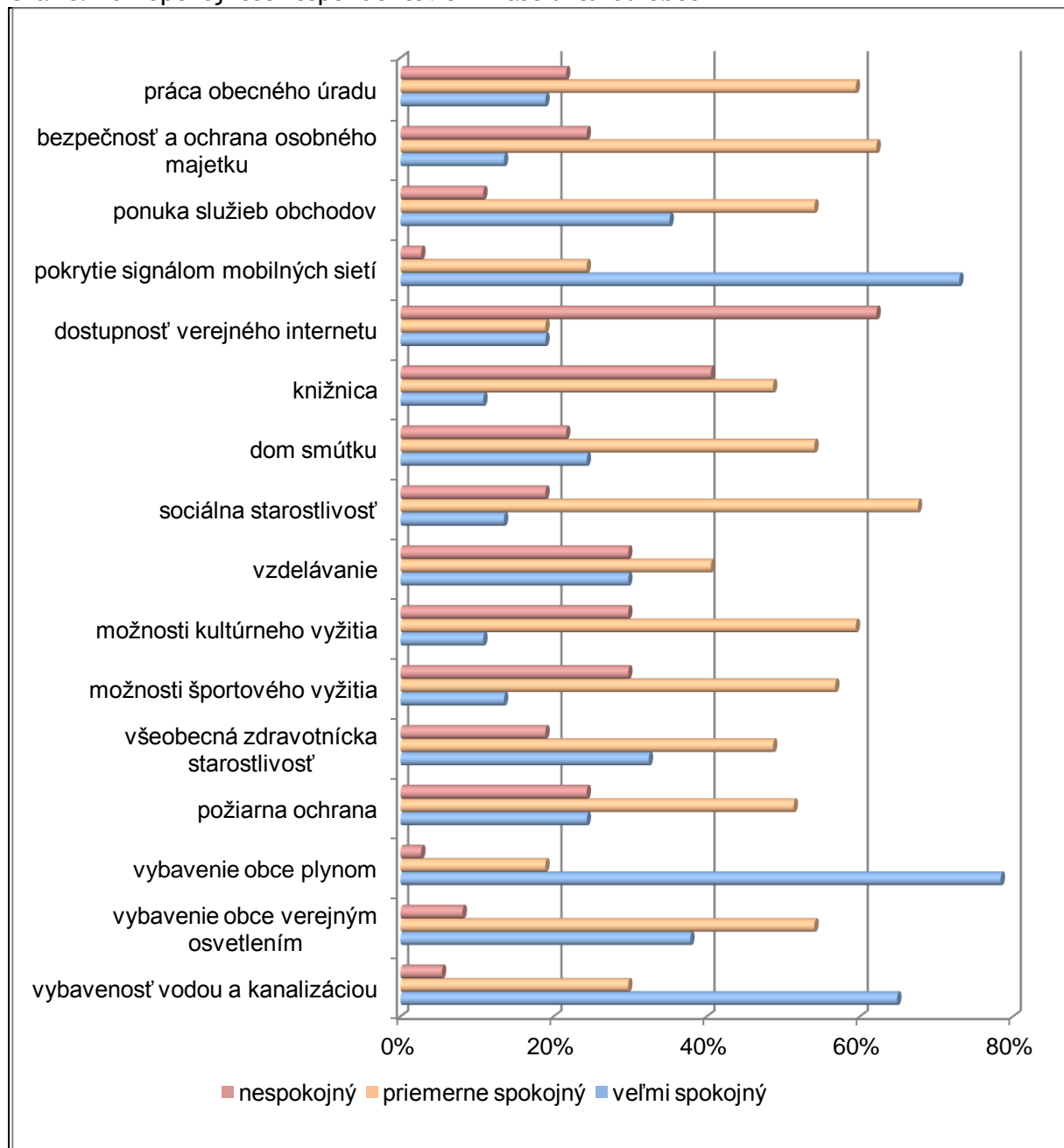
Graf č. 19 - Dôvody pre prípadné odsťahovanie sa z obce

Zdroj: vlastné spracovanie

Svoju spokojnosť prípadne nespokojnosť mohli ďalej respondenti vyjadriť v oblasti sociálnej a technickej infraštruktúry. Najväčšia spokojnosť respondentov bola zaznamenaná s vybavením obce plynom, vodou a kanalizáciou a pokrytím signálom všetkých mobilných sietí. Svoju spokojnosť uviedli tiež pri vybavení obce verejným osvetlením, s ponukou služieb obchodov a s oblasťou vzdelávania. Priemerná spokojnosť oslovených respondentov bola zaznamenaná v oblasti sociálnej starostlivosti, bezpečnosti a ochrane osobného majetku a priemerne spokojní sú obyvatelia aj s prácou obecného úradu. Najviac nespokojných obyvateľov je s dostupnosťou verejného internetu a obyvatelia nie sú tiež spokojní so službami knižnice a s možnosťami športového a kultúrneho vyžitia.

Graf č. 20 - Spokojnosť respondentov s infraštruktúrou obce

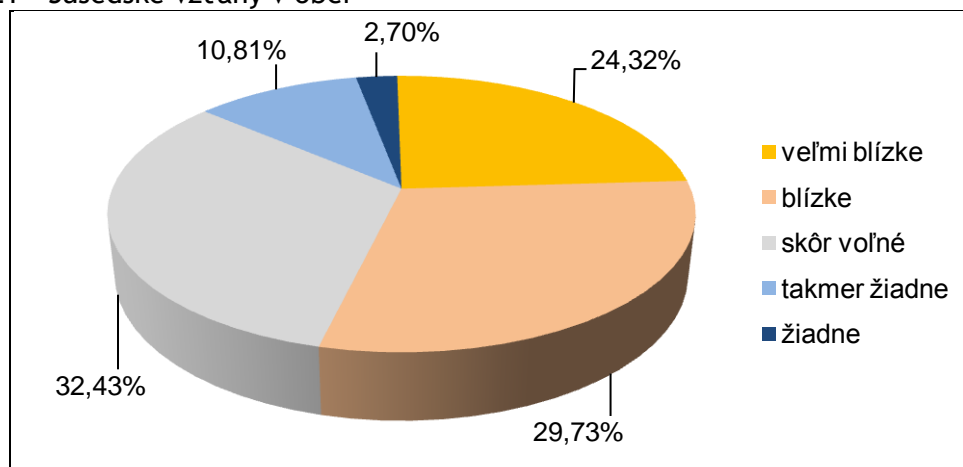

Zdroj: vlastné spracovanie

Kvalitu života obyvateľov v obci ovplyvňujú aj susedské vzťahy. Väčšina respondentov (32,43 %) uviedla, že ich susedské vzťahy sú „skôr voľné“. 24,32 % opýtaných obyvateľov

považuje svoje susedské vzťahy za „veľmi blízke“ a len jeden z respondentov označil možnosť „žiadne“.

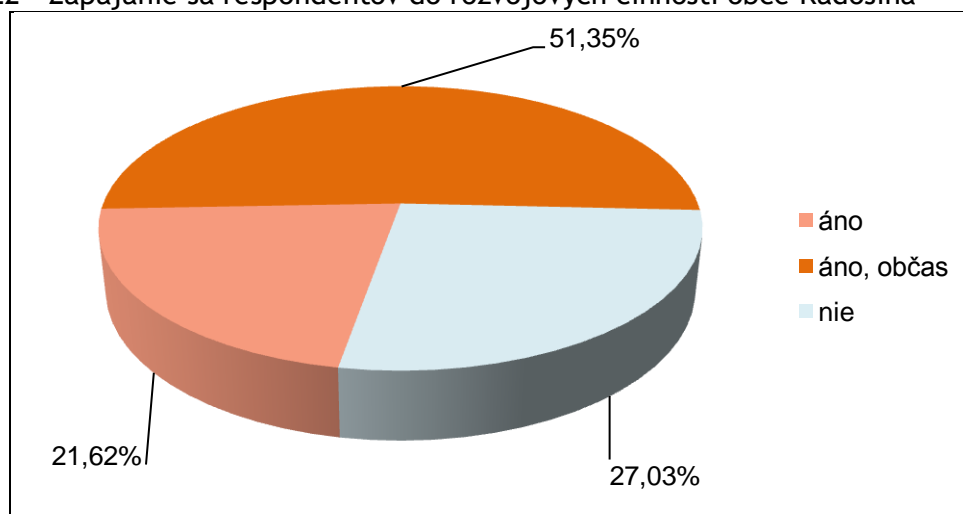
Graf č. 21 - Susedské vzťahy v obci

Zdroj: vlastné spracovanie

Občasný záujem o dianie v obci má viac ako polovica opýtaných respondentov (51,35 %). Svoj nezáujem o rozvojové činnosti vyjadrilo 27,03 % oslovených obyvateľov a aktívne sa do rozvojových činností zapája 21,62 % respondentov.

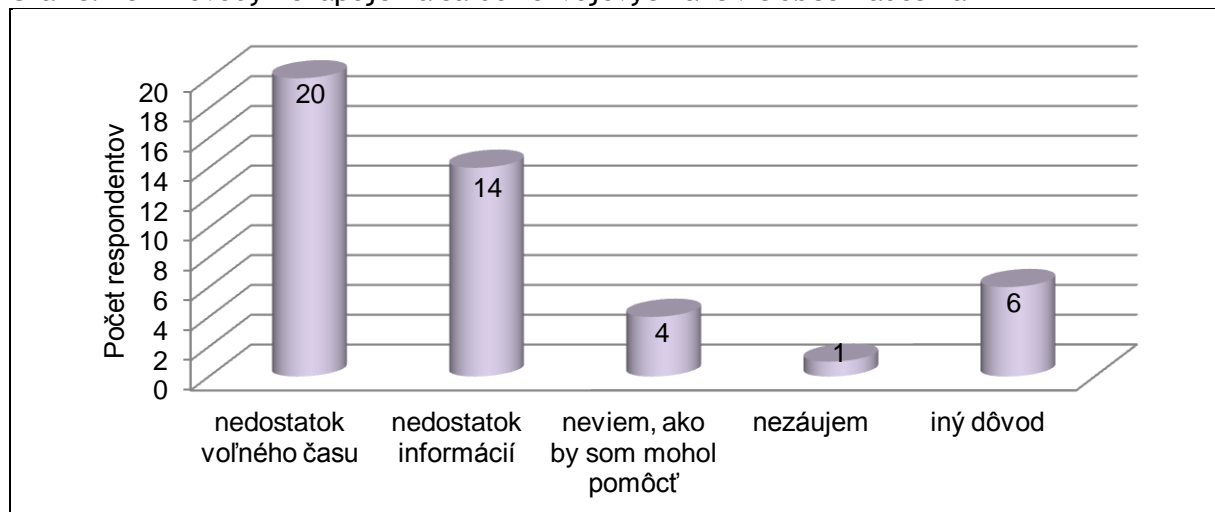
Graf č. 22 - Zapájanie sa respondentov do rozvojových činností obce Radošina

Zdroj: vlastné spracovanie

Hlavný dôvod, ktorý obyvateľom nedovoľuje zapojiť sa do rozvojových aktivít je okrem nedostatku času aj nedostatok informácií, alebo občania nevedia ako by mohli pomôcť. Opýtaní respondenti ďalej uvádzajú, že by ich pri uskutočňovaní rozvojových činností najviac motivoval dostatok voľného času, väčšia informovanosť, čo sa týka pravidelnej aktualizácie webovej stránky, lepšia organizácia aktivít alebo kurzy a spolupráca so základnou školou a mládežou.

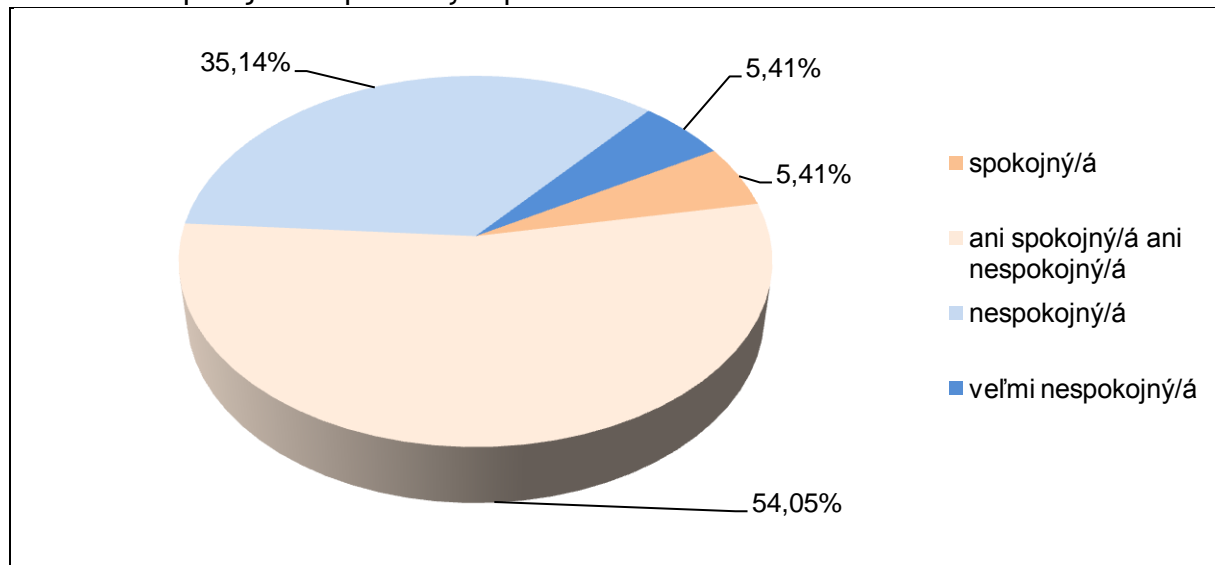
Graf č. 23 - Dôvody nezapojenia sa do rozvojových aktivít obce Radošina

Zdroj: vlastné spracovanie

Pracovné možnosti v obci pomerne značne ovplyvňujú spokojnosť obyvateľov, s ktorou je spojená aj kvalita života v obci. Väčšina obyvateľov (54,05 %) uviedla možnosť „ani spokojný/á ani nespokojný/á“. 5,41 % oslovených respondentov sa priklonilo k dvom možnostiam a to „spokojný/á“ a „veľmi nespokojný/á“. Svoju nespokojnosť uviedlo 54,05 % opýtaných občanov. Z nasledovných zistení vyplýva, že väčšina obyvateľov má miesto pracoviska mimo obce Radošina a tak musia za prácou dochádzať.

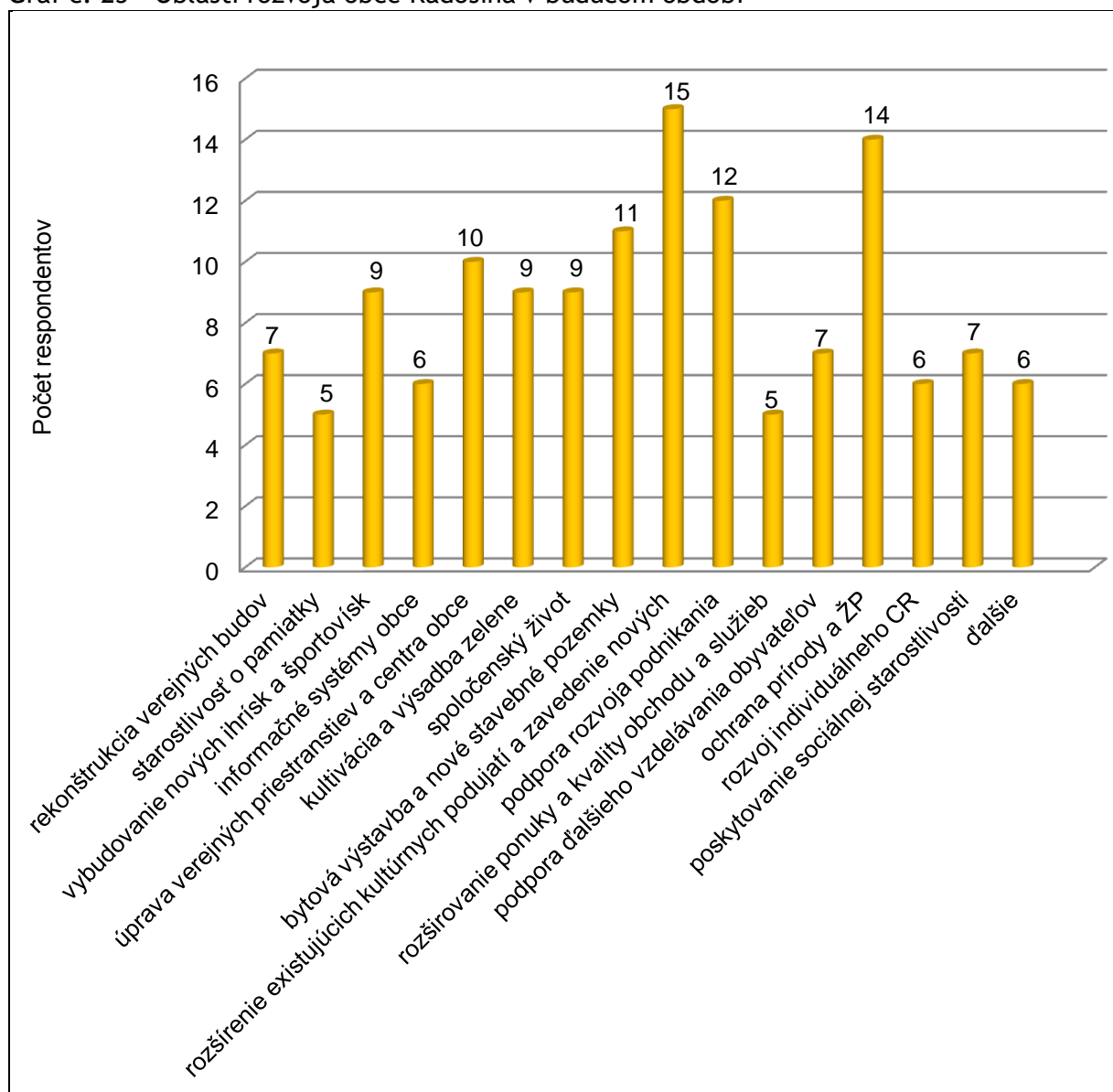
Graf č. 24 - Spokojnosť s pracovnými príležitosťami v obci Radošina

Zdroj: vlastné spracovanie

Rozvoj obce by sa mal do budúcnosti sústrediť hlavne na rekonštrukciu miestnych komunikácií, na rozšírenie existujúcich kultúrnych podujatí, prípadne zavedenie nových a na spoločenský život obce. Oslovení respondenti by tiež uvítali podporu rozvoja podnikania a ochranu prírody a životného prostredia.

Graf č. 25 - Oblasť rozvoja obce Radošina v budúcom období

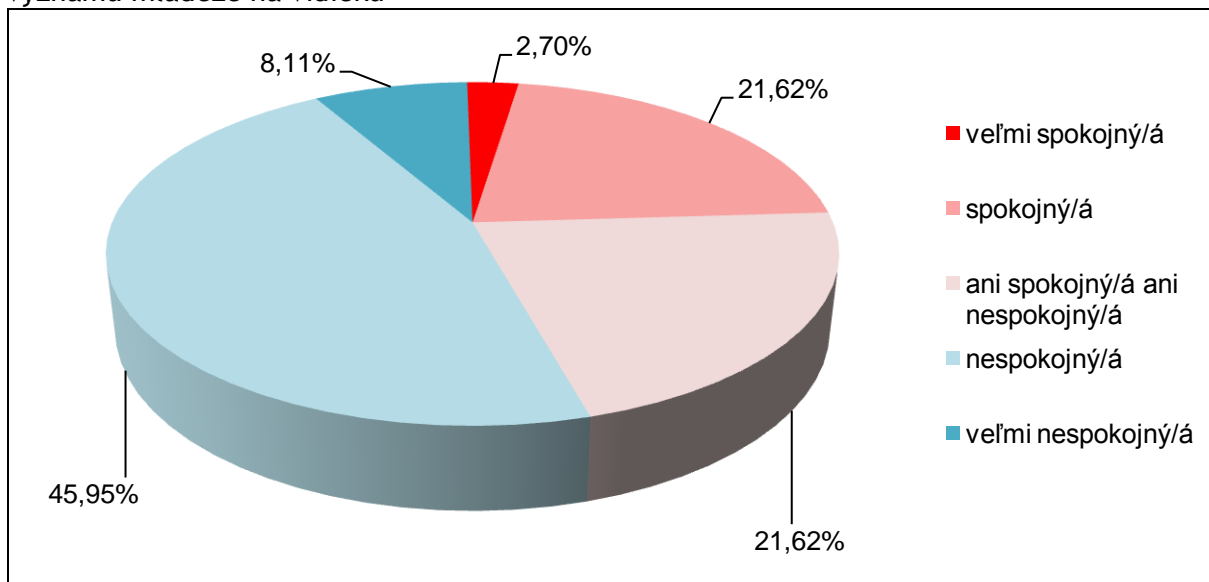
Zdroj: vlastné spracovanie

V otvorenej otázke „Čo by ste zmenili, keby ste boli starostom obce?“ mohli respondenti priamo vyjadriť svoj názor, akým smerom by sa mala uberať politika miestnej samosprávy a čo si prajú zmeniť v obci. Oslovení občania si prajú viac spoločenských aktivít a športových podujatí. Úpravu miestnych komunikácií a chodníkov, okolo ktorých by bola vysadená zeleň. Respondenti nezabudli ani na sociálnu starostlivosť o starších ľudí a vytvorili by tiež klub pre mladých ľudí. Časté boli aj pripomienky k zlepšeniu životného prostredia a skrášľovaniu obce. V prieskume sa objavila aj požiadavka na zavedenie verejného rozhlasu do menších ulíc obce a umiestnenie kontajnerov na zber odpadu do iných ulíc obce. Obyvatelia by tiež privítali v obci smerové tabule, na ktorých by boli názvy ulíc, budov a potešili by sa aj výstavbe parku a verejnému ihrisku pre malé deti.

V poslednej časti prieskumu verejnej mienky, ktorý sa týkal mládeže a využitia času pre deti a mládež, mohli opýtaní vysloviť svoj názor, či sú spokojní s využitím voľného času v obci. Väčšina obyvateľov (47,62 %) uviedla, že „nie je vytvorený priestor a nie sú s tým spokojní“ a svoju spokojnosť vyjadrilo 28,57 % opýtaných respondentov. Občania mohli ďalej vyjadriť svoj názor s využitím možností obce pre mládež a podpory významu mládeže

na vidieku. Svoju nespokojnosť vyjadrilo 45,95 % oslovených respondentov. Možnosti „spokojný/á“ a „ani nespokojný/á ani spokojný/á“ uviedol rovnaký podiel opýtaných občanov a to 21,62 % a možnosť veľmi spokojný označil len jeden respondent. V otvorenej otázke „Čo by ste chceli v obci zmeniť alebo vybudovať pre lepšie využitie voľného času?“ občania odpovedali, že by si želali viac divadelných predstavení, premietanie filmov v kine a vybudovanie posilňovne a jazykovej školy.

Graf č. 26 - Spokojnosť respondentov s využitím možností obce pre mládež a s podporou významu mládeže na vidieku

Zdroj: vlastné spracovanie

SWOT ANALÝZA

Tento dokument na predchádzajúcich stránkach poskytuje pohľad na súčasný stav socioekonomického rozvoja obce. Avšak aby sme mohli vypracovať účinnú rozvojovú stratégiu, je potrebné prezentovať výsledky socioeconomickej analýzy obce a analýzy výsledkov realizovaných opatrení vo forme objektívnej, výstižnej, hutnej a čo najkomplexnejšej charakteristiky vyváženého vývoja obce.

To nám umožní SWOT analýza, ktorá svojim usporiadaním do štyroch kvadrantov (silné stránky, slabé stránky, príležitosti a ohrozenia) dobre vyhovuje charakteru úvah potrebných pri formulovaní stratégií a ich implementácie počas celého programového obdobia. Umožňuje tiež pružne reagovať na meniaci sa vývoj obce prostredníctvom spätných korekcií jednotlivých identifikovaných javov vrátane ich preradovania do iných kvadrantov.

Silné a slabé stránky sú v SWOT analýze definované ako interné faktory a kapacity, ktoré sú prínosom, alebo naopak, predstavujú nedostatky súčasného stavu. Príležitosti a ohrozenia predstavujú na druhej strane externé faktory a podmienky prostredia, určujú možnosti rozvoja a riziká, s ktorými treba rátať v budúcnosti.

Rozdelenie položiek medzi silné stránky a príležitosti definuje, na ktorých faktoroch môže obec stavať, aktívne ich využívať a rozvíjať - a má na ne dosah (silné stránky). Taktiež definuje faktory, ktoré sú pre obec priaznivé, avšak stratégia obce nie je na ne smerovaná, resp. sú mimo dosahu obce (príležitosti). Členenie položiek na slabé stránky a ohrozenia určuje, aké faktory má obec odstrániť, resp. eliminovať - a má na ne dosah (slabé stránky), a akým ohrozeniam bude musieť čeliť v rámci jej ďalšieho rozvoja.

Tabuľka č. 32 - SWOT analýza

<p>Silné stránky</p> <ul style="list-style-type: none"> • výhodná geografická poloha - PN, TO, TN, NR • dobrá dopravná dostupnosť • výhodné lokalizačné podmienky pre rozvoj cestovného ruchu • lákavé prírodné podmienky • ROEP ukončený • veľmi dobrá kvalita ŽP • kvalitná pitná voda • rozvinutá technická infraštruktúra • zdravotné služby na dobrej úrovni • vybudovaná ČOV a kanalizácia • rozvinutá štruktúra služieb a obchodu • obec je členom Občianskeho združenia Mikroregiónu pod Marhádom, Tribečsko - Inoveckého regiónu a Združenia miest a obcí Slovenska • vinohradnícka oblasť • Čertova pec - prírodná pamiatka • osobnosti obce - história • dobrá komunikácia obce s občanmi • náučný chodník • zlepšujúca sa demografická situácia 	<p>Slabé stránky</p> <ul style="list-style-type: none"> • migračný úbytok obyvateľstva • znečisťovanie vôd žumpami • tvorba divokých skládok • slabé využívanie existujúceho prírodného potenciálu • slabo rozvinutý cestovný ruch • absencia agroturizmu • nedostatok pracovných príležitostí pre mladých • slabá ponuka služieb pre turistov • nezaujem občanov o dianie v obci • zlý stav komunikácií obce mimo centra
<p>Príležitosti</p> <ul style="list-style-type: none"> • potenciál pre pešiu turistiku a cykloturistiku • modernizácia verejného osvetlenia • možnosť čerpania prostriedkov z fondov a dotačných programov EÚ a SR • rekonštrukcia komunikácií a chodníkov obcí mimo centra • využitie archeologických nálezísk pre podporu propagácie územia • nová bytová výstavba • zvyšovanie záujmu obyvateľov o dianie v obci • vytváranie partnerstiev a spolupráce pri realizovaní projektov • podpora kultúrnych podujatí a spoločenského života • pritiahnutie investorov do územia • posilnenie vinohradníckej tradície • zvýšiť povedomie občanov o histórii a významných osobnostiach obce 	<p>Ohrozenia</p> <ul style="list-style-type: none"> • odliv mladých ľudí za prácou • nedostatok finančných prostriedkov na realizáciu projektových zámerov na rozvoj a zveľadenie obce • nevyužívanie potenciálu na rozvoj turistiky a cestovného ruchu • nezapájanie občanov do rozvojových aktivít obce • zhoršujúca sa kvalita ŽP pod vplyvom zvyšujúcej sa intenzity cestnej dopravy

Zdroj: vlastné spracovanie

STRATEGICKÁ ČASŤ

KLÚČOVÉ DISPARITY A HLAVNÉ FAKTORY ROZVOJA

Potreba určenia kľúčových disparít a hlavných faktorov rozvoja je daná nevyhnutnosťou zabezpečenia čo najvyššej adresnosti programového dokumentu. Určenie kľúčových disparít a hlavných faktorov rozvoja vychádza zo SWOT analýzy, spresňuje smerovanie podpory na odstránenie alebo zmiernenie koherentne usporiadaných disparít s využitím faktorov rozvoja.

Kľúčové disparity definujú „prekážky“, ktoré je potrebné prekonať, aby bolo možné naplňať víziu a dosiahnuť všetky stanovené ciele. Faktory rozvoja určujú, ktoré impulzy sociálno-ekonomického rozvoja sa majú využívať a vytvárať na zmiernenie identifikovaných disparít. Disparity a faktory rozvoja je potrebné usporiadať koherentne podľa závažnosti identifikovaných ohrození a slabých stránok.

Na základe výsledkov analýz boli identifikované nasledujúce disparity a faktory rozvoja:

❖ *Koherentné poradie disparít*

Kľúčovou disparitou obce je nedostatočné využitie potenciálu v cestovnom ruchu a v rozvoji turizmu. Obec má vybudovanú základnú infraštruktúru pre turistov - stravovacie a ubytovacie zariadenia, avšak nerozvíja dostatočne potenciál a atraktivitu obce z hľadiska vinohradníckej tradície v obci, histórie a významných osobností obce, prírodných a archeologických pamiatok a turizmu. Slabá propagácia obce dáva obci slabý priestor na podporu aktivít v týchto oblastiach. Kultúrno-historický a prírodný potenciál obce nie je využívaný na potreby cestovného ruchu a rekreácie.

Druhou disparitou je estetický vzhľad obce mimo jej centra, ktoré nevyhnutne vyžaduje revitalizáciu. Týka sa to komunikácií, ako aj vzhľadu niektorých budov v obecnom vlastníctve.

❖ *Koherentné poradie faktorov rozvoja*

Dobrá geografická poloha je jedným z kľúčových faktorov rozvoja obce, a to z pohľadu všetkých regionálnych úrovní, ktoré sú determinantmi okolitého prostredia obce. Takéto okolité podmienky sú dané, nedajú sa ovplyvniť, na druhej strane tieto podmienky výraznou mierou determinujú a určujú budúci rozvoj a úroveň konkurencieschopnosti v budúcnosti.

Medzi hlavné faktory rozvoja obce patrí aj jej ekonomický potenciál. Ekonomický potenciál daného regiónu predstavuje spolupôsobenie existujúcich ľudských zdrojov, kapitálu a prírodných daností za účelom výroby produkcie a poskytovania služieb. Obec Radošina disponuje dostatočným množstvom kvalitnej pracovnej sily a mala by zabezpečovať vytvorenie lepších podmienok pre podnikateľskú aktivitu a prílev investorov do územia.

Potenciál obce je aj v rozvoji turizmu, či už prostredníctvom stravovacích služieb, ubytovania, atrakcií, prírodných a kultúrnych pamiatok, nevynímajúc archeologické nálezisko, ktoré predstavuje potenciál pre zvýšenie atraktivity územia. Cyklotrasy a turistika sú tiež oblasťou rozvoja obce - existencia Náučného chodníka zvyšuje návštevnosť regiónu. Kultúrno-historické pozadie obce zvyšuje atraktivitu obce. Dotváranie a neustále posilňovanie priaznivého stavu životného prostredia založeného na princípoch udržateľného rozvoja by malo byť súčasťou udržiavania atraktivity obce.

Ďalším faktorom rozvoja obce je existencia možností získať dotácie na vlastné projektové zámery, ale aj skutočnosť, že obec je členom mikroregiónu a tak má možnosť riešiť na mikroregionálnej úrovni práve tie problémy, ktoré presahujú finančné možnosti obce ako takej.

Nevyhnutnou súčasťou rozvoja obce je budovanie atmosféry vzájomnej dôvery medzi orgánmi obecnej samosprávy a obyvateľstvom, návštevníkmi, či podnikateľským prostredím v regióne prostredníctvom elektronizácie služieb a modernej verejnej správy.

Nedostatočné využitie existujúceho rastového potenciálu v obci môže mať v budúcnosti za následok hospodárske zaostávanie obce v porovnaní s okolitými obcami a následne celkový úpadok, pokles počtu obyvateľov a znižovanie kvality života v dôsledku zaostávania infraštruktúry. Skutočnosť, že kvalitný ekonomický, ľudský a sociálny potenciál je sústredený najmä v mestách, komplikuje naštartovanie rozvojových trendov v obci a vytvára disproporcie, ktoré ovplyvňujú charakter i časovú náročnosť ich adaptovania sa na nové rozvojové trendy.

Súčasný stav poukazuje na blízkosť obce k centráram rozvoja, kvalitné životné prostredie a ekonomiku obce. Poľnohospodárstvo a priemysel v obci, ktorý je založený prevažne na mikro, malých a stredných podnikoch sú priemernou oblasťou rozvoja. Infraštruktúrna vybavenosť v obci vykazuje relatívne dobré hodnoty, je zreteľný ich rastový potenciál. Podstatným faktorom rozvoja obce je cestovný ruch regiónu a atraktivita obce. V súčasnej dobe je tiež dôležité udržiavať životné prostredie regiónu obce v dobrom stave, pretože je základom potrebným na rozvoj ostatných parametrov. Podpora kultúry a spoločenského života v obci, ako aj vytvorenie priestoru pre mládež a jej aktivity je nevyhnutnou súčasťou rozvojovej stratégie obce v ďalšom období.

ROZVOJOVÁ VÍZIA

Vízia je riadená predstava o budúcnosti a smerovaní obce na dlhšie časové obdobie. Rozvojová vízia obce Radošina bola pre obdobie 2014-2020 definovaná ako:

„Obec Radošina bude zdravým miestom s atraktívnou ponukou občianskej vybavenosti a komplexných služieb vo vysokej kvalite, ktoré budú naplňovať všetky potreby obyvateľstva v oblastiach infraštruktúry, životného prostredia, cestovného ruchu a kultúry za účelom ďalšieho rozvoja obce a zvýšenia príťažlivosti obce pre turistov a investorov.“

Strategický cieľ je definovaný podľa vízie nasledovne - zvýšenie kvality života a spokojnosti obyvateľov prostredníctvom dobudovania infraštruktúry a poskytovaním kvalitných služieb, starostlivosťou o rozvoj kultúry a turizmu pri zvyšovaní estetickej atraktívnosti územia príťažlivej pre návštevníkov.

Strategický cieľ sa bude dosahovať prostredníctvom špecifických cieľov, ktoré sa budú naplňovať na základe stanovených opatrení a aktivít zaradených do prioritných oblastí:

- I. Zdravotníctvo a sociálne služby
- II. Šport a kultúra
- III. Doprava a komunikácie
- IV. Občianska vybavenosť
- V. Školstvo a vzdelávanie
- VI. Životné prostredie
- VII. Cestovný ruch a turizmus

Tabuľka č. 33 - Špecifické ciele a opatrenia v prioritných oblastiach

PRIORITNÉ OBLASTI	ŠPECIFICKÉ CIELE	OPATRENIA
Zdravotníctvo a sociálne služby	Zvyšovanie úrovne poskytovanej zdravotnej a sociálnej starostlivosti pre občanov prostredníctvom dobudovania infraštruktúry v oblasti zdravotníctva a sociálnych služieb	Infraštruktúra zdravotných a sociálnych služieb
Šport a kultúra	Rozšírenie možností športových a voľno-časových aktivít Vytváranie podmienok pre rozvoj kultúry a športu v obci Zvýšenie kvality kultúrneho vyžitia obyvateľov	Infraštruktúra kultúrnych a športových zariadení Podpora kultúrnych a športových podujatí
Doprava a komunikácie	Zabezpečovanie kvalitnej technickej infraštruktúry v oblasti dopravy a miestnych komunikácií	Dopravná infraštruktúra
Občianska vybavenosť	Zvyšovanie kvality služieb poskytovaných v obci a estetického prostredia obce	Skvalitnenie občianskej vybavenosti
Školstvo a vzdelávanie	Zvyšovanie vzdelanostnej úrovne obyvateľov prostredníctvom budovania infraštruktúry v oblasti školstva	Infraštruktúra školských a predškolských zariadení
Životné prostredie	Zvyšovanie environmentálneho povedomia a kvality životného prostredia prostredníctvom budovania environmentálnej infraštruktúry	Environmentálna infraštruktúra
Cestovný ruch a turizmus	Vytváranie podmienok pre posilnenie návštevnosti obce	Rozvoj turizmu a infraštruktúry cestovného ruchu

Zdroj: vlastné spracovanie

V rámci týchto prioritných oblastí by mali byť stanovené aktivity, ktoré by mala obec realizovať. Obec tieto aktivity stanovila a zaradila ich do týchto oblastí podľa opatrení v programovej časti dokumentu.

PROGRAMOVÁ ČASŤ

Jednotlivé opatrenia stanovené v prioritných oblastiach obce budú v obci napĺňané prostredníctvom vytvorených aktivít. Zoznam opatrení a k nim priradených aktivít je uvedený v nasledovnej tabuľke č. 34.

Tabuľka č. 34 - Zoznam opatrení a aktivít

Opatrenie	Aktivity
Infraštruktúra zdravotných a sociálnych služieb	<ul style="list-style-type: none"> • Rekonštrukcia zdravotného strediska
Infraštruktúra kultúrnych a športových zariadení	<ul style="list-style-type: none"> • Rekonštrukcia kultúrneho domu • Revitalizácia priestoru pred kultúrnym domom • Dobudovanie prírodného amfiteátra • Rekonštrukcia telocvične • Vybudovanie fitnesscentra
Podpora kultúrnych a športových podujatí	<ul style="list-style-type: none"> • Podujatia spojené s RND
Dopravná infraštruktúra	<ul style="list-style-type: none"> • Rekonštrukcia ciest a chodníkov • Vybudovanie cyklokomunikácie Radošina - Behynce - Veľké Ripňany • Obnova železničnej trate a spojenia
Skvalitnenie občianskej vybavenosti	<ul style="list-style-type: none"> • Rekonštrukcia obecného úradu • Revitalizácia parku vedľa OcÚ a zastávky • Výstavba bytoviek • Vybudovanie detského ihriska vedľa komunitného centra
Infraštruktúra školských a predškolských zariadení	<ul style="list-style-type: none"> • Rekonštrukcia materskej školy • Rekonštrukcia jedálne a kuchyne v ZŠ • Oplotenie ZŠ a dobudovanie dlažby okolo ZŠ
Environmentálna infraštruktúra	<ul style="list-style-type: none"> • Vybudovanie zberného dvora
Rozvoj turizmu a infraštruktúry cestovného ruchu	<ul style="list-style-type: none"> • Vínna cesta • Čertova pec

Zdroj: vlastné spracovanie

POPIS JEDNOTLIVÝCH AKTIVÍT

Rekonštrukcia zdravotného strediska - realizovanie tejto aktivity predpokladá rekonštrukciu fasády, zateplenie objektu, rekonštrukciu sociálnych zariadení v budove a rekonštrukciu strechy. Pre tento projektový zámer je už spracovaná projektová dokumentácia. Časť projektového zámeru sa bude realizovať v rokoch 2015-2016, zvyšná časť podľa finančných prostriedkov obce, najneskôr v rokoch 2019-2020.

Rekonštrukcia kultúrneho domu - celková rekonštrukcia budovy vrátane elektrických rozvodov, vetrania, vykurovania a vonkajšieho vzhľadu budovy. Projekt sa pripravuje, projektová dokumentácia sa spracováva. Časť projektu sa bude realizovať v rokoch 2015-2016 a zvyšok sa zrealizuje do obdobia 2019-2020 (realizácia projektu je závislá od dotácie zo štrukturálnych fondov alebo iných zdrojov).

Revitalizácia priestoru pred kultúrnym domom - táto aktivita predpokladá kompletnú úpravu priestranstva pred budovou kultúrneho domu vrátane výsadby zelene, osadenia lavičiek a úpravy dlažby na komunikácii.

Dobudovanie prírodného amfiteátra - projekt na dobudovanie prírodného amfiteátra v obci je už rozpracovaný, jeho realizácia sa predpokladá v rokoch 2015-2016. Amfiteáter bude slúžiť na usporadúvanie kultúrnych podujatí. Zároveň tam môžu robiť vystúpenia rôzne hudobné a divadelné telesá v obci, budú sa v ňom konať spoločenské akcie a podujatia.

Rekonštrukcia telocvične - táto aktivita predpokladá opravu priestorov telocvične. Projektový zámer má už pripravenú projektovú dokumentáciu a bude sa realizovať v období rokov 2015-2016.

Vybudovanie fitnescentra - zámerom realizovania tejto aktivity je vytvorenie fitnescentra pre občanov v obci a zahŕňa prípravu priestorov vrátane športového vybavenia.

Rekonštrukcia ciest a chodníkov - pri realizácii tejto aktivity dôjde na základe spracovanej projektovej dokumentácie k úprave verejných priestranstiev prostredníctvom rekonštrukcie a prestavby miestnych komunikácií a chodníkov, ktoré sú v neupravenom stave alebo poškodené. Predpokladajú sa výkopové práce a úprava terénu na týchto uliciach v obci - Mierová a Kamenná, ako aj v miestnej časti Bzince.

Vybudovanie cyklokomunikácie Radošina - Behynce - Veľké Ripňany - obec plánuje vybudovať cyklokomunikáciu na trase Radošina - Behynce - Veľké Ripňany pre turistov a pre obyvateľov obce. Projekt bude združený s obcou Veľké Ripňany. Následne podľa množstva finančných prostriedkov by sa s budovaním cyklokomunikácie pokračovalo aj smerom k Nitre, ako aj smerom k mestu Topoľčany. Predbežne sa v prvej etape predpokladá, že bude cyklokomunikácia súbežná so železničnou traťou.

Obnova železničnej trate a spojenia - obnovenie železničnej trate a napojenie obce Radošina na trať v smere do Nitry. V nadväznosti na túto aktivitu sa neskôr predpokladá premávanie turistického - výletného vláčika, ktorý by premával za účelom pritiahnutia turistov, jednak pri príležitosti rôznych podujatí v obci, ale aj ako prípadná spojnica medzi turisticko - archeologickou cestou Nitra - Veľké Ripňany - Radošina - Nitrianska Blatnica - Bojná.

Rekonštrukcia obecného úradu - súčasný obecný úrad je potrebné rekonštruovať (strecha, fasáda, zateplenie). Rekonštrukcia prebehne ako v interiéri, tak aj na vonkajšej fasáde obecného úradu.

Revitalizácia parku vedľa OcÚ a zastávky - aktivita predpokladá obnovenie a revitalizáciu verejného parku vedľa budovy OcÚ, pričom sa plánuje zrekonštruovať zastávka pred obecným úradom. Revitalizácia predpokladá výsadbu zelene a úpravu dlažby.

Výstavba bytoviek - pripravuje sa projekt na výstavbu dvoch bytových domov pre obyvateľov v obci.

Vybudovanie detského ihriska vedľa komunitného centra - aktivita predpokladá výstavbu detského ihriska vrátane vybavenia konštrukciami a objektmi pre deti. Detské ihrisko bude vybudované v blízkosti Komunitného centra v pokojnej oblasti.

Rekonštrukcia materskej školy - rekonštrukcia predpokladá zateplenie budovy, opravu fasády a strechy a bude sa realizovať na základe vypracovanej projektovej dokumentácie v rokoch 2015-2016.

Rekonštrukcia jedálne a kuchyne v ZŠ - táto aktivita predpokladá kompletnú rekonštrukciu kuchyne a jedálne ZŠ vrátane kuchynského a jedálenského vybavenia a zariadení, bude realizovaná na základe vypracovanej projektovej dokumentácie v rokoch 2015-2016.

Oplotenie ZŠ a dobudovanie dlažby okolo ZŠ - aktivita predpokladá výkopové práce a úpravy dlažby okolo budovy ZŠ a oplotenie celej budovy a areálu.

Vybudovanie zberného dvora - projektová dokumentácia pre tento projektový zámer je vypracovaná, je vydané platné stavebné povolenie a priebežne sú podávané žiadosti o dotáciu na výstavbu zberného dvora, ktorú má obec naplánovanú na najbližšie obdobie.

Vínna cesta - projektový zámer je zatiaľ len v štádiu úvah. Obec Radošina komunikuje s Pivnicou Radošina (Radošinský Klevner) za účelom zviditeľnenia Radošiny ako vinárskej obce. Je zatiaľ v štádiu diskusií, či sa spojí vínná cesta s už existujúcimi podujatiami v obci alebo sa dohodne nový termín.

Čertova pec - vytvorenie expozície v rámci zviditeľnenia tejto atraktivity, spolu s historickými údajmi o obci vo všetkých spoločenských oblastiach života. Obec má pripravené všetky podklady pre vytvorenie múzea o histórii Radošiny, v štádiu riešenia je miesto a spôsob zrealizovania stálej expozície.

Podujatia spojené s RND - Radošinské Naivné Divadlo vystupuje v Radošine pravidelne na Radošinské Vianoce. Ďalšia, možno aj častejšia spolupráca súvisí s potrebnou rekonštrukciou kultúrneho domu.

REALIZAČNÁ ČASŤ

ZABEZPEČENIE REALIZÁCIE PROGRAMU HOSPODÁRSKEHO ROZVOJA A SOCIÁLNEHO ROZVOJA OBCE

Program hospodárskeho rozvoja a sociálneho rozvoja obce je strednodobý dokument, prostredníctvom ktorého sa uskutočňuje podpora miestneho rozvoja s dôrazom na sociálno-ekonomickú sféru, ako aj ďalšie oblasti rozvoja obce. Charakterizuje sa ako program cielených opatrení, prípadne intervencií, ktorý bol navrhnutý pre oživenie ekonomického a sociálneho rozvoja, ako aj iných oblastí. Konkretizuje opatrenia na dosahovanie strategických cieľov.

Program hospodárskeho rozvoja a sociálneho rozvoja je dôležitý najmä preto, že sumarizuje základné informácie o obci k stratégii vo všetkých súvislostiach rozvoja. Slúži ako koncepčný materiál pre formulovanie cieľov rôznych projektových zámerov.

Slúži tiež ako podklad pre žiadosti o finančnú podporu na realizáciu týchto projektových zámerov a tiež na upresňovanie, získavanie a koordináciu partnerov na území obce.

Zodpovednosť za plnenie celého programu hospodárskeho rozvoja a sociálneho rozvoja obce má najvyšší orgán na čele so starostom obce.

Dokument „Program hospodárskeho rozvoja a sociálneho rozvoja obce Radošina“ bol vypracovaný v súlade s požiadavkami zákona 539/2008 Z. z. o podpore regionálneho rozvoja. Programové a strategické ciele vychádzajú z endogénnych rozvojových faktorov nachádzajúcich sa na území obce, berú do úvahy exogénne zdroje a tendencie.

VÄZBY NA STRATEGICKÉ DOKUMENTY KRAJA

Program hospodárskeho rozvoja a sociálneho rozvoja obce Radošina na roky 2014-2020 úzko nadväzuje na jednotlivé dokumenty, ktoré boli vypracované na regionálnej úrovni. Jedná sa o Územný plán regiónu Nitrianskeho kraja z februára 2012 a Program rozvoja Nitrianskeho samosprávneho kraja na roky 2012-2018.

Pre riešené územie obce Radošina sú platné záväzné regulatívy ÚP regiónu Nitrianskeho kraja v nasledovných oblastiach:

- v oblasti celoštátnych a nadregionálnych súvislostí usporiadania územia, osídlenia a rozvoja sídelnej štruktúry
- v oblasti rozvoja vidieckeho priestoru a vzťahu medzi mestom a vidiekom
- v oblasti zachovania, zhodnotenia a využívania kultúrneho dedičstva
- v oblasti usporiadania územia z hľadiska ekologických aspektov, ochrany prírody, prírodných zdrojov, nerastného bohatstva a starostlivosti o krajinu a tvorby krajinnej štruktúry
- v oblasti hospodárstva a regionálneho rozvoja
- v oblasti poľnohospodárskej výroby a lesného hospodárstva
- v oblasti priemyslu a stavebníctva
- v oblasti rekreácie a turizmu
- v oblasti rozvoja sociálnej infraštruktúry
- v oblasti rozvoja nadradeného technického vybavenia

Z hľadiska priorít Programu hospodárskeho rozvoja a sociálneho rozvoja Nitrianskeho samosprávneho kraja na roky 2012-2018 sa obce Radošina dotýkajú priamo nasledovné priority a opatrenia:

I. Hospodárstvo

2 Vytváranie podmienok pre príchod nových investorov a rozvoja priemyselných odvetví s vyššou tvorbou pridanej hodnoty

opatrenie 2.1 Rozvoj a podpora priemyselných parkov a podnikateľských zón

3 Podpora malého a stredného podnikania

opatrenie 3.1 Podpora malého a stredného podnikania so zreteľom na podporu výrobných aktivít

4 Podpora cestovného ruchu

opatrenie 4.1 Skvalitnenie služieb a infraštruktúry pre podporu rozvoja cestovného ruchu

opatrenie 4.2 Tvorba produktov cestovného ruchu a ich propagácia

5 Využitie energetického potenciálu kraja

opatrenie 5.1 Podpora využívania vlastných zdrojov energie v kraji

II. Ľudské zdroje

1 Zvýšenie vzdelanostnej úrovne obyvateľstva a rozvoj systému celoživotného vzdelávania

opatrenie 1.2 Podpora rozvoja a dostupnosti celoživotného vzdelávania

2 Sociálny rozvoj

opatrenie 2.1 Zaistenie dostupnosti a variability sociálnych služieb, deinštitucionalizácia a humanizácia sociálnych služieb

opatrenie 2.2 Zaistenie dostupnosti a variability zdravotnej starostlivosti, deinštitucionalizácia a humanizácia

opatrenie 2.3 Podpora kultúrneho, športového a spolkového života v regióne

opatrenie 2.4 Zníženie výskytu sociálno-patologických javov

III. Pôdohospodárstvo a rozvoj vidieka

1 Rozvoj multifunkčného pôdohospodárstva

opatrenie 1.1 Podpora aktivít pôdohospodárskych podnikov zameraných na diverzifikovanie výroby pôdohospodárskeho a nepôdohospodárskeho charakteru

opatrenie 1.2 Podpora vedy a výskumu a transferu poznatkov v oblasti pôdohospodárstva a rozvoja vidieka

opatrenie 1.3 Podpora vytvárania vhodného agroenvironmentálneho prostredia

2 Podpora rozvoja sociálneho kapitálu v pôdohospodárstve a na vidieku

opatrenie 2.1 Podpora rozvoja územných partnerstiev medzi podnikateľmi na vidieku, územnými samosprávami a neziskovými organizáciami

opatrenie 2.2 Podpora sieťovania kľúčových aktérov a budovania povedomia o miestnych a regionálnych produktoch

opatrenie 2.3 Podpora tradičnej spolkovej a záujmovej činnosti

3 Regenerácia vidieckych sídiel

opatrenie 3.1 Podpora regenerácie vidieckych sídiel a urbanizmu vidieka

opatrenie 3.2 Podpora obnovy a zachovávanía kultúrohistorických objektov a tradičných architektonických prvkov vidieka

opatrenie 3.3 Podpora zabezpečenia kvalitných a dostupných služieb na vidieku

IV. Infraštruktúra

1 Skvalitnenie regionálnej dopravnej infraštruktúry a jej napojenie na nadregionálne siete

opatrenie 1.2 Modernizácia a rekonštrukcia ciest II. a III. triedy a napojenie na nadradenú dopravnú infraštruktúru

opatrenie 1.5. Vytvorenie podmienok zníženie environmentálnych dôsledkov výstavby a prevádzky dopravnej infraštruktúry

2 Zlepšenie dostupnosti a kvality informačných a komunikačných technológií (IKT)

opatrenie 2.1 Podpora rozvoja telekomunikačných a prenosových sietí pre podporu informačnej a komunikačnej infraštruktúry

3 Skvalitnenie sociálnej infraštruktúry

opatrenie 3.1 Podpora modernizácie zariadení sociálnych služieb a zdravotnej starostlivosti

opatrenie 3.2 Modernizácia školských a kultúrnych zariadení

V. Životné prostredie

1 Zvýšenie environmentálnej rovnováhy v krajine a ochrana pred živelnými pohromami

opatrenie 1.1 Zabezpečenie ochrany územia pred povodňami realizáciou preventívnych opatrení

opatrenie 1.2 Realizácia opatrení a programov na ochranu prírody a krajiny

2 Znižovanie znečistenia vôd a zlepšenie kvality života obyvateľov kraja dobudovaním a skvalitnením infraštruktúry vodného hospodárstva v zmysle právnych predpisov EÚ a SR

opatrenie 2.1 Zabezpečenie odvádzania a čistenia odpadových vôd

opatrenie 2.2 Zabezpečenie zásobovania obyvateľstva pitnou vodou

3 Znižovanie produkcie odpadov a zavádzanie efektívnych systémov nakladania s odpadmi

opatrenie 3.1 Zefektívnenie systému nakladania s odpadom

4 Zlepšenie kvality ovzdušia

opatrenie 4.1 Znižovanie emisií tuhých znečisťujúcich látok a skleníkových plynov

5 Zlepšenie environmentálneho správania sa obyvateľstva kraja

opatrenie 5.1 Podpora environmentálnej osvetu a výchovy prostredníctvom podpory vzdelávacích aktivít a podujatí

ORGANIZAČNÉ ZABEZPEČENIE MANAŽMENTU PROGRAMU

Štruktúra organizačného zabezpečenia manažmentu programu je závislá od špecifických podmienok obce. Najvyšším orgánom je zastupiteľstvo obce. Starosta obce a najvyšší orgán prijíma rozhodnutia o postupe programu, ustanovuje riadiaci tím, ktorý je poverený riadením procesu. Schvaľuje návrhy a projekty rozvoja a dojednáva partnerské vzťahy. Hodnotí, schvaľuje výsledky a výstupy programu. Zabezpečuje realizáciu programu a rozhoduje o zmenách.

Najvyšší orgán v obci zároveň preberá činnosť riadiaceho tímu. Hlavnou činnosťou manažmentu programu je zabezpečiť organizačné a technické zabezpečenie programu, vykonávať kontrolu fyzickú, ekonomickú a kvalitatívnu ako aj pomocou ukazovateľov vykonať monitoring a viesť evidenciu. Ďalšou činnosťou riadiaceho tímu je urobiť priebežné a záverečné hodnotenie a spracovanie správ o stave a výsledkoch.

Spracovateľský tím má na starosti vypracovanie samotného dokumentu, jeho jednotlivé kapitoly a prílohy a vytvára pracovné skupiny, ktoré pod vedením riadiaceho tímu vykonávajú tieto hlavné činnosti. Vykonávajú rozbor pre zabezpečenie programu a posudzujú jednotlivé projekty programu. Spracovávajú a preberajú dokumentáciu projektov a riešia operatívne problémy, ktoré vznikajú pri realizácii programu. Spracovávajú a predkladajú návrhy pre aktualizáciu programu. V pracovnej skupine by mali byť odborne zdatní a spoločensky uznávaní ľudia. Súčasťou skupiny môže byť aj externý konzultant, ktorý je fundovaným pomocníkom vo všetkých fázach programu. Spracovateľský tím pripravuje všetky východiská pre strategickú časť, ktorú na základe prerokovaní s pracovnými skupinami spracuje do finálnej podoby programu hospodárskeho rozvoja a sociálneho rozvoja obce ako celku.

Zvlášť dôležitá je účasť verejnosti, pretože určuje výslednú legitimitu a dôveryhodnosť celého programu ako aj jeho plnenie a záväznosť. Verejnosť sa v procese tvorby a realizácie programu zúčastňuje prostredníctvom svojich zástupcov a účasťou na prejednávaní čiastkových a celkových výsledkov.

Všetky skupiny sú pri príprave programu hospodárskeho rozvoja a sociálneho rozvoja obce navzájom prepojené a komunikujú všetky jeho postupy, spracovania a podklady pre jednotlivé kapitoly dokumentu. Riadiaci tím koordinuje spracovateľský tím a zároveň zabezpečuje prácu pracovnej skupiny a verejnosti pri príprave jednotlivých častí. Riadiaci tím je teda zodpovedný za výslednú podobu dokumentu.

Zároveň je v záujme obce, aby pri realizovaní jednotlivých aktivít boli oslovené cieľové skupiny, pre ktoré je konkrétna aktivita pripravená a zabezpečí komunikáciu s nimi prostredníctvom orgánov obce.

INŠTITUCIONÁLNE ZABEZPEČENIE FORMOU PARTNERSTVA

Spracovateľom Programu hospodárskeho rozvoja a sociálneho rozvoja obce Radošina je Regionálna rozvojová agentúra Topoľčiansko na základe zmluvy o vyhotovení strategického dokumentu. RRA Topoľčiansko pri jeho vypracovaní spolupracovala s Obecným úradom v obci Radošina, taktiež s členmi zastupiteľstva obecného úradu v Radošine a s verejnosťou.

Dokument bol v procese spracovávania zverejnený na webovej stránke obce a ako pracovná verzia na obecnom úrade k dispozícii k nahliadnutiu a spripomienkovaniu. Taktiež sa na jeho spracovaní podieľali občania obce formou dotazníkového prieskumu, ktorý bol realizovaný v tlačenej forme a v elektronickej na webovej stránke obce.

MONITOROVANIE A HODNOTENIE

Monitorovanie je systematický proces, ktorého cieľom je sledovať, či realizované opatrenia a aktivity sú v súlade so stanovenými cieľmi a nakoľko sa stanovené ciele naplňajú. Monitorovanie si vyžaduje vytvoriť systém zberu, triedenia a uchovávanía relevantných informácií o vecnom a finančnom plnení programu rozvoja obce, ako aj funkčnú inštitucionálnu štruktúru schopnú tento systém naplňať. Monitorovanie bude prebiehať na základe vopred definovaných monitorovacích indikátorov výsledku stanovených pre jednotlivé opatrenia. Údaje získané monitorovaním sa využijú na priebežné sledovanie výkonnosti - dosahovaných výsledkov. Výsledky monitorovania výkonnosti sa prezentujú v monitorovacej správe, ktorá sa vypracováva každoročne.

Základným zdrojom monitorovacích údajov je žiadosť o poskytnutie dotácie, ktorá obsahuje informácie o žiadateľovi a jeho partneroch na projekte, informácie o projekte, názvy a očakávané hodnoty merateľných ukazovateľov projektu a finančný plán projektu.

Pri monitoringu je dôležité sledovať žiadosti o prostriedky vrátane zúčtovacích dokladov, ako výstup procesu finančného riadenia, ktorý obsahuje sumy deklarovaných oprávnených výdavkov projektov, sumy uznaných oprávnených projektov, ako aj sumy neoprávnených výdavkov projektu a dátumy prijatia a zaúčtovania žiadosti o platbu na platobnej jednotke.

Tabuľka č. 35- Vecný a časový harmonogram monitorovania plnenia PHSR Radošina

Rok	Monitorovací a správa obce	Termín spracovania monitorovacej správy	Hodnotenie: plnenie výdavkov a výstupov/operatívne návrhy	Hodnotenie: plnenie cieľov/plnenie ukazovateľov/operatívne návrhy	Porovnanie plánu so skutočnosťou/merateľné ukazovatele	Prerokovanie správy v zastupiteľstve
2015	áno	03/2016	áno	áno	áno	áno
2016	áno	03/2017	áno	áno	áno	áno
2017	áno	03/2018	áno	áno	áno	áno
2018	áno	03/2019	áno	áno	áno	áno
2019	áno	03/2020	áno	áno	áno	áno
2020	áno	03/2021	áno	áno	áno	áno

Zdroj: vlastné spracovanie

Zber monitorovacích indikátorov, ktoré sú uvedené v akčnom pláne dokumentu, sa bude realizovať a vyhodnocovať raz ročne na úrovni opatrení. Riadiaci tím na obecnom úrade ročne zhotoví monitorovaciu správu o plnení týchto indikátorov. Túto predloží na zastupiteľstve obce na prerokovanie stanoviska a následne na prerokovanie kontrolórovi. Sledované monitorovacie indikátory sa porovnávajú v každej správe s počiatočným stavom a s predchádzajúcim monitorovaním.

Hodnotenie je vykonávané pravidelne za účelom merania efektivity voči cieľom programu. Vykonáva sa v priebehu realizácie jednotlivých projektov a po ich ukončení. Nevyhnutnou podmienkou monitoringu je organizačne a metodické zabezpečenie riešenia operatívnych problémov a z nich vyplývajúce zmenové riadenie.

Hodnotí sa relevantnosť (posúdenie vzájomnej súvislosti priorít samosprávy, zámerov a strategických cieľov), účinnosť (hodnotenie miery dosiahnutia strategických cieľov programu, širších plánovaných aj neplánovaných prínosov a pozitívnych resp. negatívnych vplyvov realizácie programu), efektívnosť a hospodárnosť (posúdenie efektívnosti vstupov k dosiahnutým výstupom, či za rovnaké vstupy bolo možné získať vyššie výstupy, alebo či

bolo možné za nižšie vstupy získať rovnaké výstupy), užitočnosť a dopad (porovnanie plánovaného, resp. dosiahnutého vplyvu cieľov programu s potrebami cieľovej skupiny) a stabilita a udržateľnosť (posúdenie perspektívnosti pôsobenia očakávaných kladných zmien vyplývajúcich z realizácie častí programu po ich ukončení, či sa očakávané kladné zmeny nestanú zastaranými v krátkom časovom období).

Ukazovatele, ktoré hodnotiaci rámec sleduje sa budú sledovať nasledovne:

- Hodnotiace ukazovatele na úrovni dopadu sa budú sledovať na konci roku 2020
- Hodnotiace ukazovatele na úrovni výsledku sa budú sledovať sumárne v strednodobom horizonte implementácie stratégie (na konci roku 2017)

Hodnotiace správy sa budú predkladať v dvoch časových obdobiach:

Záverečná hodnotiacia správa - bude spracovaná po ukončení obdobia relevantnosti PHSR. Táto správa bude hodnotiť najmä celkový dopad implementácie stratégie.

Strednodobá hodnotiacia správa - bude sledovať sumárne hodnotenie implementácie stratégie v strednodobom časovom horizonte (2017) na úrovni výsledkov.

Tabuľka č. 36 - Vecný a časový harmonogram hodnotenia plnenia PHSR Radošina

Rok	Hodnotiacia správa obce	Termín spracovania hodnotiacej správy	Hodnotenie plnenia cieľov: efektívnosť a účinnosť ich plnenia	Hodnotenie plnenia cieľov: relevantnosť, užitočnosť, udržateľnosť	Referenčné porovnanie výkonnosti obce s inou obcou	Návrh opatrení na dosahovaní výsledkov / komentár	Prerokovanie správy v zastupiteľstve
2017	strednodobá	06/2018	áno	áno	áno	áno	áno
2020	záverečná	06/2021	áno	áno	áno	áno	áno

Zdroj: vlastné spracovanie

Riadiaci tím vytvorí systém monitorovania, hodnotenia a aktualizácie Programu hospodárskeho rozvoja a sociálneho rozvoja obce - zabezpečuje monitorovanie plnenia akčného plánu a jeho aktualizáciu. Samospráva raz ročne získa a spracuje pripomienky obecného úradu, poslancov a verejnosti, zvyčajne počas zostavovania rozpočtu na ďalší rok, taktiež vyhodnotí dosiahnuté výsledky a dopady realizovaných opatrení a aktivít. Aktualizáciu PHSR obec uskutoční každé 3-4 roky. Riadiaci tím zabezpečí fungovanie partnerstva, informovanie verejnosti o realizácii PHSR a v prípade potreby verejné prerokovanie aktualizácie PHSR a akčného plánu.

Harmonogram realizácie

Časový harmonogram realizácie jednotlivých cieľov a priorít, ktoré sú opísané v tomto Programe hospodárskeho rozvoja a sociálneho rozvoja obce, je viazaný na možnosť čerpania finančných prostriedkov z jednotlivých rozpočtových kapitol obce, účelovo viazaných finančných prostriedkov alebo finančných prostriedkov z fondov EÚ. Jednotlivé etapy realizácie projektových zámerov budú pokračovať v nadväznosti na seba tak, aby sa jednotlivé fázy neprekrývali, ale priamo na seba nadväzovali a vytvorili tak ucelený harmonický celok.

Harmonogram realizácie jednotlivých aktivít je spracovaný formou akčného plánu. Akčný plán je uvedený v prílohe č. 1.

Monitorovanie a hodnotenie plnenia programu hospodárskeho rozvoja a sociálneho rozvoja obce je možné na základe stanovených merateľných ukazovateľov pri jednotlivých aktivitách. Všetky aktivity a ich merateľné ukazovatele sú rozpísané v nasledujúcej tabuľke č. 39. Doplnenie tejto tabuľky bude v rámci aktualizácie PHSR na základe doplnených aktivít do akčného plánu.

Tabuľka č. 37 - Merateľné ukazovatele jednotlivých aktivít

Rekonštrukcia zdravotného strediska	počet m ² zrekonštruovanej plochy počet zrekonštruovaných zdravotných stredísk
Rekonštrukcia kultúrneho domu	počet m ² zrekonštruovanej plochy počet zrekonštruovaných kultúrnych domov
Revitalizácia priestoru pred kultúrnym domom	počet m ² upravenej plochy
Dobudovanie prírodného amfiteátra	počet dobudovaných amfiteátrov počet realizovaných podujatí na amfiteátri počet návštevníkov za rok
Rekonštrukcia telocvične	počet m ² zrekonštruovanej plochy počet zrekonštruovaných telocviční
Vybudovanie fitnesscentra	počet vybudovaných fitnesscentier počet návštevníkov fitnesscentra za rok
Podujatia spojené s RND	počet kultúrnych podujatí počet návštevníkov na každom podujatí počet návštevníkov po ukončení aktivity
Rekonštrukcia ciest a chodníkov	počet m ² zrekonštruovanej plochy
Vybudovanie cyklokomunikácie Radošina - Behynce - Veľké Ripňany	počet km vybudovanej cyklokomunikácie
Obnova železničnej trate a spojenia	počet km ² obnovennej trate počet spojení počet prepravených turistov /obyvateľov
Rekonštrukcia obecného úradu	počet m ² zrekonštruovanej plochy počet zrekonštruovaných obecných úradov

Revitalizácia parku vedľa OcÚ a zastávky	počet m ² revitalizovanej plochy počet zastávok
Výstavba bytoviek	počet vybudovaných bytoviek počet vybudovaných bytov počet m ² obytnej plochy
Vybudovanie detského ihriska vedľa komunitného centra	počet vybudovaných detských ihrísk počet m ² vybudovanej plochy
Rekonštrukcia materskej školy	počet zrekonštruovaných MŠ počet m ² zrekonštruovanej plochy
Rekonštrukcia jedálne a kuchyne v ZŠ	počet m ² zrekonštruovanej plochy
Oplotenie ZŠ a dobudovanie dlažby okolo ZŠ	počet m ² zrekonštruovanej plochy počet m oplotenia
Vybudovanie zberného dvora	počet m ² vybudovanej plochy počet vybudovaných zberných dvorov
Vínna cesta	počet podujatí v rámci vínnej cesty počet návštevníkov na vínnej ceste
Čertova pec	počet návštevníkov expozície za rok počet vytvorených expozícií

Zdroj: vlastné spracovanie

FINANČNÁ ČASŤ

PHSR predstavuje integrovanú stratégiu, ktorej implementácia zahŕňa opatrenia realizované obcou ako aj ďalšími rozvojovými partnermi. Tieto opatrenia môžu byť financované z rôznych operačných programov, z rozpočtu obce, ako aj z rozpočtov VÚC resp. podnikateľských subjektov. Stratégia tiež obsahuje opatrenia, ktoré zatiaľ nie sú finančne pokryté, ale financovanie ktorých je v dokumente navrhnuté.

Jednou z kľúčových otázok pre realizáciu programu hospodárskeho rozvoja a sociálneho rozvoja obce je schopnosť obce v priebehu realizácie programu rozvoja zaistiť zdroje potrebné na jeho financovanie. Preto je pri realizácii jednotlivých projektov nevyhnutné finančné plánovanie.

Každý projekt musí mať vlastné spolufinancovanie buď z vlastných zdrojov, čiže obecných, alebo z úverových bankových zdrojov. Je potrebné vopred plánovať svoje finančné toky a vyčleniť pre každý rok realizácie projektu, resp. projektov, potrebné financie. Tieto financie sa musia stať súčasťou obecného rozpočtu a sú prísne účelovo viazané na jednotlivé projekty.

Na finančné zabezpečenie cieľov, úloh a aktivít bude obec využívať finančné prostriedky predovšetkým:

- ✓ z rozpočtu obce,
- ✓ z rozpočtu miestnej akčnej skupiny,
- ✓ z rozpočtu samosprávneho kraja,
- ✓ zo štátneho rozpočtu,
- ✓ z fondov Európskej únie,
- ✓ bankové úvery,
- ✓ príspevky od právnických a fyzických osôb,
- ✓ príspevky medzinárodných inštitúcií, nadácií a pod.

Tabuľka č. 38 - Indikatívny finančný plán realizácie PHSR v €

oblasť	2015	2016	2017	2018	2019	2020	spolu
Zdravotníctvo a sociálne služby	100 000	100 000	-	-	100 000	100 000	400 000
Šport a kultúra	185 000	185 000	50 000	50 000	125 000	125 000	720 000
Doprava a komunikácie	-	80 000	230 000	605 000	375 000	-	1 290 000
Občianska vybavenosť	-	467 000	527 000	60 000	-	-	1 054 000
Školstvo a vzdelávanie	100 000	125 000	25 000	-	-	-	250 000
Životné prostredie	200 000*	-	-	-	-	-	200 000
Cestovný ruch a turizmus	-	75 000	110 000	32 500	32 500	-	250 000

*financovanie bude v roku realizácie podľa schválenia dotácie zo zdrojov EÚ alebo ŠR

Zdroj: vlastné spracovanie

Tabuľka č. 39 - Súhrnný prehľad projektových zámerov obce Radošina na roky 2015 - 2020

Súhrnný prehľad projektových zámerov obce Radošina na roky 2015 - 2020								
Pracovný názov zámeru	Zameranie projektu	Oblasť proj. zámeru	Pripravenosť proj. zámeru	Zaradenie do tematickej oblasti	Odhadovaný rok zahájenia a realizácie	Orientačný rozpočet v €	Priorita zámeru	Spolupráca s partnerom pri realizácii
Dobudovanie prírodného amfiteátra	dobudovanie prírodného amfiteátra	kultúra	rozpracovaný projektový zámer	infraštruktúra	2015-2016	50 000	realizácia závislá od dotácie	nie
Rekonštrukcia a telocvičňa	rekonštrukcia a telocvičňa	šport	spracovaná projektová dokumentácia	infraštruktúra	2015-2016	70 000	realizácia závislá od dotácie	nie
Rekonštrukcia a materskej školy	rekonštrukcia a materskej školy	školsťvo	spracovaná projektová dokumentácia	infraštruktúra	2015-2016	100 000	realizácia závislá od dotácie	nie
Rekonštrukcia a jedálne a kuchyne v ZŠ	rekonštrukcia a jedálne a kuchyne	školsťvo	spracovaná projektová dokumentácia	infraštruktúra	2015-2016	100 000	realizácia závislá od dotácie	nie
Rekonštrukcia a zdravotného strediska	rekonštrukcia a zdravotného strediska	zdravotníctvo	spracovaná projektová dokumentácia	infraštruktúra	2015-2016, 2019-2020	400 000	realizácia závislá od dotácie	nie
Vybudovanie zberného dvora	vybudovanie zberného dvora	občianska vybavenosť	pripravený projektový zámer	životné prostredie	2015-2020	200 000	realizácia závislá od dotácie	nie
Rekonštrukcia a kultúrneho domu	rekonštrukcia a KD	občianska vybavenosť	pripravený projektový zámer	infraštruktúra	2015-2016, 2019-2020	500 000	realizácia závislá od dotácie	nie
Revitalizácia parku vedľa OcÚ a zastávky	revitalizácia parku a zastávky	verejné priestranstvo	príprava podkladov	infraštruktúra	2016-2017	200 000	realizácia závislá od dotácie	nie
Výstavba bytoviek	výstavba dvoch bytoviek	bytová výstavba	spracovaná projektová dokumentácia	infraštruktúra	2016-2017	734 000	realizácia závislá od dotácie	nie
Oplotenie ZŠ a dobudovanie dlažby okolo ZŠ	oplotenie a dobudovanie dlažby	verejné priestranstvo	príprava podkladov	infraštruktúra	2016-2017	50 000	realizácia závislá od dotácie	nie
Rekonštrukcia a ciest a chodníkov	rekonštrukcia a ciest a chodníkov	miestne komunikácie	príprava podkladov	infraštruktúra	2016-2018	240 000	realizácia závislá od dotácie	nie
Čertova pec	vytvorenie expozície o histórii obce	rozvoj cestovného ruchu	príprava podkladov	cestovný ruch, turizmus	2016-2018	150 000	realizácia závislá od dotácie	nie
Revitalizácia priestoru pred kultúrnym domom	revitalizácia priestranstva	verejné priestranstvo	príprava podkladov	infraštruktúra	2017-2018	30 000	realizácia závislá od dotácie	nie

Vybudovanie fitnesscentra	vybudovanie fitnesscentra	šport	príprava podkladov	infraštruktúra	2017-2018	70 000	realizáci a závislá od dotácie	nie
Vybudovanie cyklokomunikácie Radošina - Behynce - Veľké Ripňany	vybudovanie cyklokomunikácie	cyklotrasy	príprava podkladov	infraštruktúra	2017-2018	300 000	realizáci a závislá od dotácie	obec Veľké Ripňany
Rekonštrukcia a obecného úradu	rekonštrukcia a obecného úradu	občianska vybavenosť	príprava podkladov	infraštruktúra	2017-2018	100 000	realizáci a závislá od dotácie	nie
Vybudovanie detského ihriska vedľa komunitného centra	vybudovanie detského ihriska vedľa	občianska vybavenosť	príprava podkladov	infraštruktúra	2017-2018	20 000	realizáci a závislá od dotácie	nie
Vínna cesta	napojenie na vínnu cestu	rozvoj cestovného ruchu	v štádiu úvah	cestovný ruch, turizmus	2017-2019	100 000	zámer je v súčasnosti len v polohe úvah	Pivnica Radošina
Obnova železničnej trate a spojenia	obnova železničnej trate a spojenia	doprava	v štádiu úvah	infraštruktúra	2018-2019	750 000	zámer je v súčasnosti len v polohe úvah	nie
Podujatia spojené s RND	podujatia	kultúrne podujatia	v štádiu úvah	kultúra	2019-2020	50 000	zámer je v súčasnosti len v polohe úvah	nie

Zdroj: OcÚ Radošina

ZÁVER

Program hospodárskeho rozvoja a sociálneho rozvoja obce Radošina je strategický strednodobý dokument, ktorý určuje víziu obce, prioritné rozvojové oblasti, strategické ciele a ich naplnenia. Tento dokument je základným východiskovým materiálom pre spracovanie ďalších materiálov rozvoja jednotlivých oblastí života obce a územno-plánovacej dokumentácie obce. Program hospodárskeho rozvoja a sociálneho rozvoja obce Radošina nadviazal aj na Program rozvoja Nitrianskeho samosprávneho kraja na roky 2012-2018 a jeho hlavné prioritné oblasti a ciele.

PHSR je základným nástrojom obce, ktorý určuje smer jej napredovania. Je usporiadaný na plnenie strednodobých a dlhodobých cieľov, ktoré umožnia vytvárať spoločný produkt poskytujúci kvalitné podmienky pre život všetkých obyvateľov obce a jej návštevníkov pri rešpektovaní územného plánu. Sú v ňom jasne vymedzené hlavné problémy, ktoré sú pre hospodársky a sociálny rozvoj územia spoločné a sú v ňom vytýčené opatrenia, ktoré prispejú k riešeniu týchto problémov.

Program hospodárskeho rozvoja a sociálneho rozvoja obce Radošina je živý dokument. Jeho realizácia sa bude sledovať a PHSR obce bude podľa potreby dopĺňaný a upravovaný. Naznačené smery rozvoja obce sú otvorené a budú sa dopracovávať a konkretizovať vždy v záujme obyvateľov obce. Hlavným cieľom tohto programu je zlepšovať kvalitu života občanov a sociálnu súdržnosť obce, vytvoriť podmienky pre ekonomický rozvoj a tvorbu pracovných príležitostí.

PHSR obce je základným kameňom koncepčného a systematického rozvoja obce v horizonte šiestich rokov. Z tohto dôvodu dosiahnutie strategického cieľa PHSR presahuje hranice jedného volebného obdobia a pri jeho formulácii, ako aj formulácii línie krokov k jeho dosiahnutiu, by malo dôjsť k zhode na úrovni vedenia obce a jej obyvateľov. Na druhej strane, tak ako všetky koncepčné a strategické dokumenty, ktoré nie sú právne záväzné, aj PHSR je dôležitý a užitočný natoľko, nakoľko sa mu tieto vlastnosti pripisujú.

Cieľom PHSR bolo sformulovať takú predstavu o smerovaní obce, ktorá vyjadruje ekonomické a sociálne záujmy jej obyvateľstva a je v súlade so strategickými cieľmi a prioritami štátu, vyššieho územného celku, záujmami ochrany historického a kultúrneho dedičstva. Jeho poslaním je zabezpečiť kontinuitu rozvoja obce bez ohľadu na politickú príslušnosť štatutárneho zástupcu obce a obecného zastupiteľstva. Plán je otvorený dokument, ktorý by sa mal pravidelne písomne dopĺňať a aktualizovať, podľa vopred stanovených pravidiel, potrieb obyvateľov obce, jeho návštevníkov a potenciálnych investorov, s cieľom v maximálnej možnej miere zvýšiť životnú úroveň obyvateľov obce Radošina a uspokojiť ich potreby a požiadavky.

Na vypracovaní Programu hospodárskeho rozvoja a sociálneho rozvoja obce Radošina sa podieľali:

kolektív RRA Topoľčiansko

JUDr. Marta Kolková, starostka obce Radošina

poslanci obecného zastupiteľstva a pracovníci OcÚ Radošina

obyvatelia obce Radošina

ZDROJE INFORMÁCIÍ

- ❖ Atlas krajiny Slovenskej republiky 2002
- ❖ Internet
- ❖ Obecný úrad v Radošine
- ❖ Obvodný úrad životného prostredia Topolčany
- ❖ Program rozvoja Nitrianskeho samosprávneho kraja na roky 2012-2018
- ❖ Regionálna rozvojová agentúra Topolčiansko
- ❖ Sčítanie obyvateľstva, domov a bytov 2011
- ❖ Štatistický úrad SR
- ❖ Zariadenie na zber druhotných surovín Radošina z júna 2012
- ❖ Zákon č. 539/2008 Z. z. o podpore regionálneho rozvoja

PRÍLOHY

- Príloha č. 1 - Akčný plán
- Príloha č. 2 - Užšie územné vzťahy obce Radošina
- Príloha č. 3 - Širšie územné vzťahy obce Radošina
- Príloha č. 4 - Základná situácia obce Radošina
- Príloha č. 5 - Radošinská vinárska oblasť
- Príloha č. 6 - Obrázková príloha - obec Radošina

Príloha č. 1 - Akčný plán

Akčný plán							
Prioritná oblasť	Opatrenie	Aktivita	Časový plán realizácie	Predpokladaný rozpočet v €	koordinátor	Možnosti financovania	poznámka
Zdravotníctvo a sociálne služby	Infraštruktúra zdravotných a sociálnych služieb	Rekonštrukcia zdravotného strediska	2015-2016, 2019-2020	400 000	obec	vlastné zdroje, OP, štát, zdroje EÚ	spracovaná PD
Šport a kultúra	Infraštruktúra kultúrnych a športových zariadení	Dobudovanie prírodného amfiteátra	2015-2016	50 000	obec	vlastné zdroje, OP, MAS, nadácie, zdroje EÚ	rozpracovaný projekt
		Rekonštrukcia telocvične	2015-2016	70 000	obec	vlastné zdroje, OP, MAS, štát	spracovaná PD
		Rekonštrukcia kultúrneho domu	2015-2016, 2019-2020	500 000	obec	vlastné zdroje, OP, MAS, štát, zdroje EÚ	pripravený projekt
		Revitalizácia priestoru pred kultúrnym domom	2017-2018	30 000	obec	vlastné zdroje, OP, MAS, štát	príprava podkladov
		Vybudovanie fitnesscentra	2017-2018	70 000	obec	vlastné zdroje, OP, MAS, štát	príprava podkladov
	Podpora kultúrnych a športových podujatí	Podujatia spojené s RND	2019-2020	50 000	obec	vlastné zdroje, OP, MAS, nadácie, MK SR	v štádiu úvah
Doprava a komunikácie	Dopravná infraštruktúra	Rekonštrukcia ciest a chodníkov	2016-2020	240 000	obec	vlastné zdroje, OP, štát	príprava podkladov
		Vybudovanie cyklokomunikácie Radošina - Behynce - Velké Ripňany	2017-2018	300 000	združený projekt obcí Radošina a Velké Ripňany	vlastné zdroje, OP, MAS, nadácie, POD, Envirofond, zdroje EÚ	príprava podkladov
		Obnova železničnej trate a spojenia	2018-2019	750 000	obec	vlastné zdroje, OP, štát, zdroje EÚ	v štádiu úvah
Občianska vybavenosť	Skvalitnenie občianskej vybavenosti	Revitalizácia parku vedľa OcÚ a zastávky	2016-2017	200 000	obec	vlastné zdroje, OP, MAS, štát	príprava podkladov
		Výstavba bytoviek	2016-2017	734 000	obec	vlastné zdroje, OP, ŠFRB, VÚC	spracovaná PD
		Rekonštrukcia obecného úradu	2017-2018	100 000	obec	vlastné zdroje, OP, MAS, štát	príprava podkladov

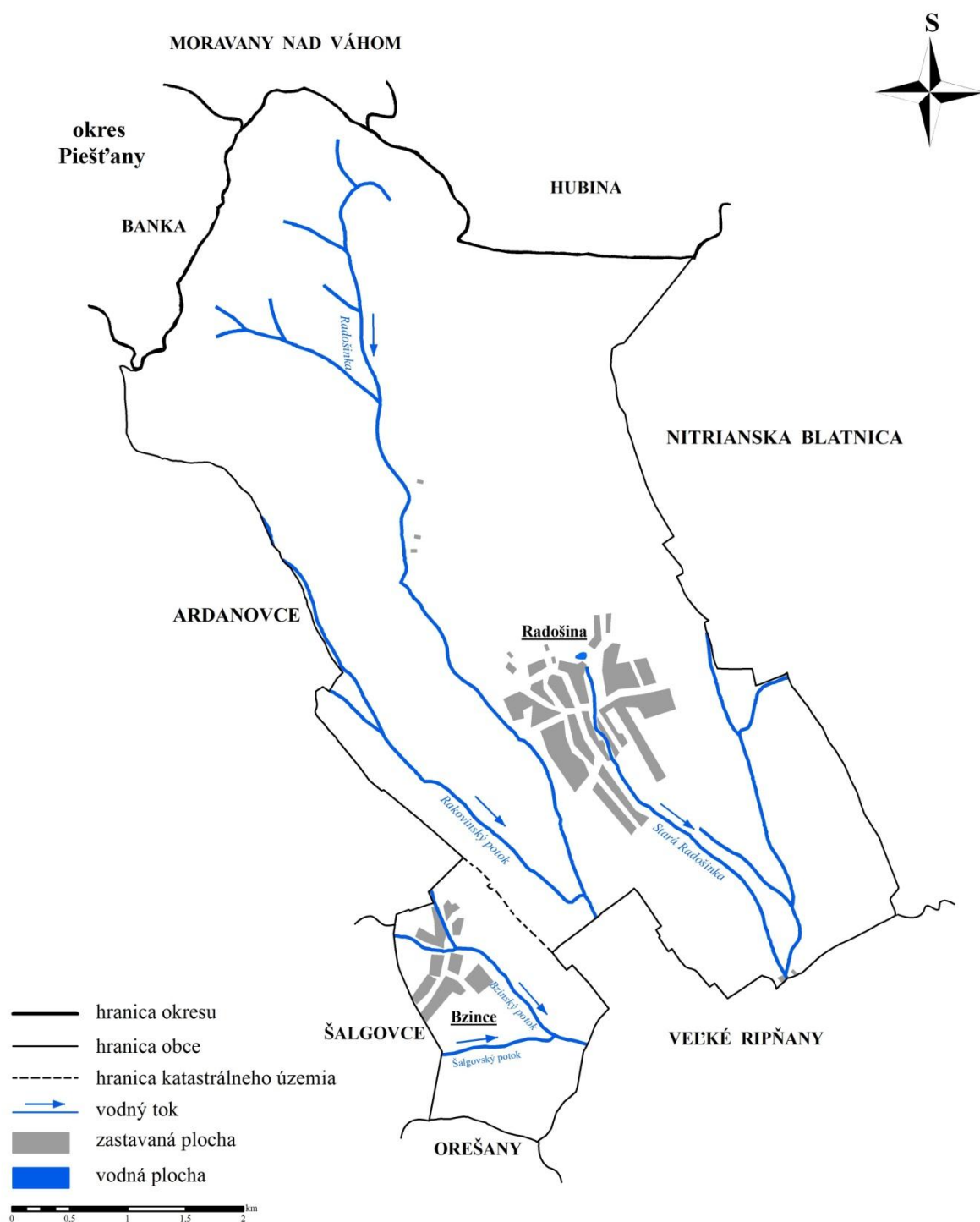
Program hospodárskeho rozvoja a sociálneho rozvoja obce Radošina na obdobie 2014 - 2020

		Vybudovanie detského ihriska vedľa komunitného centra	2017-2018	20 000	obec	vlastné zdroje, OP, MAS, štát	príprava podkladov
Školstvo a vzdelávanie	Infraštruktúra školských a predškolských zariadení	Rekonštrukcia materskej školy	2015-2016	100 000	obec	vlastné zdroje, OP, MAS, štát	spracovaná PD
		Rekonštrukcia jedálne a kuchyne v ZŠ	2015-2016	100 000	obec	vlastné zdroje, OP, MAS, štát	spracovaná PD
		Oplotenie ZŠ a dobudovanie dlažby okolo ZŠ	2016-2017	50 000	obec	vlastné zdroje, OP, MAS, štát	príprava podkladov
Životné prostredie	Environmentálna a infraštruktúra	Vybudovanie zberného dvora	2015-2020	200 000	obec	vlastné zdroje, OP, MAS, štát, zdroje EÚ	pripravený projekt
Cestovný ruch a turizmus	Rozvoj turizmu a infraštruktúry cestovného ruchu	Čertova pec	2016-2018	150 000	obec	vlastné zdroje, OP, MAS, nadácie, MK SR, POD, Envirofond, zdroje EÚ	príprava podkladov
		Vínna cesta	2017-2019	100 000	obec a Pivnica Radošina	vlastné zdroje, OP, MAS, nadácie, MK SR, POD, Envirofond, VÚC, zdroje EÚ	v štádiu úvah

Zdroj: vlastné spracovanie

Príloha č. 2 - Užšie územné vzťahy obce Radošina

UŽŠIE ÚZEMNÉ VZŤAHY OBCE RADOŠINA

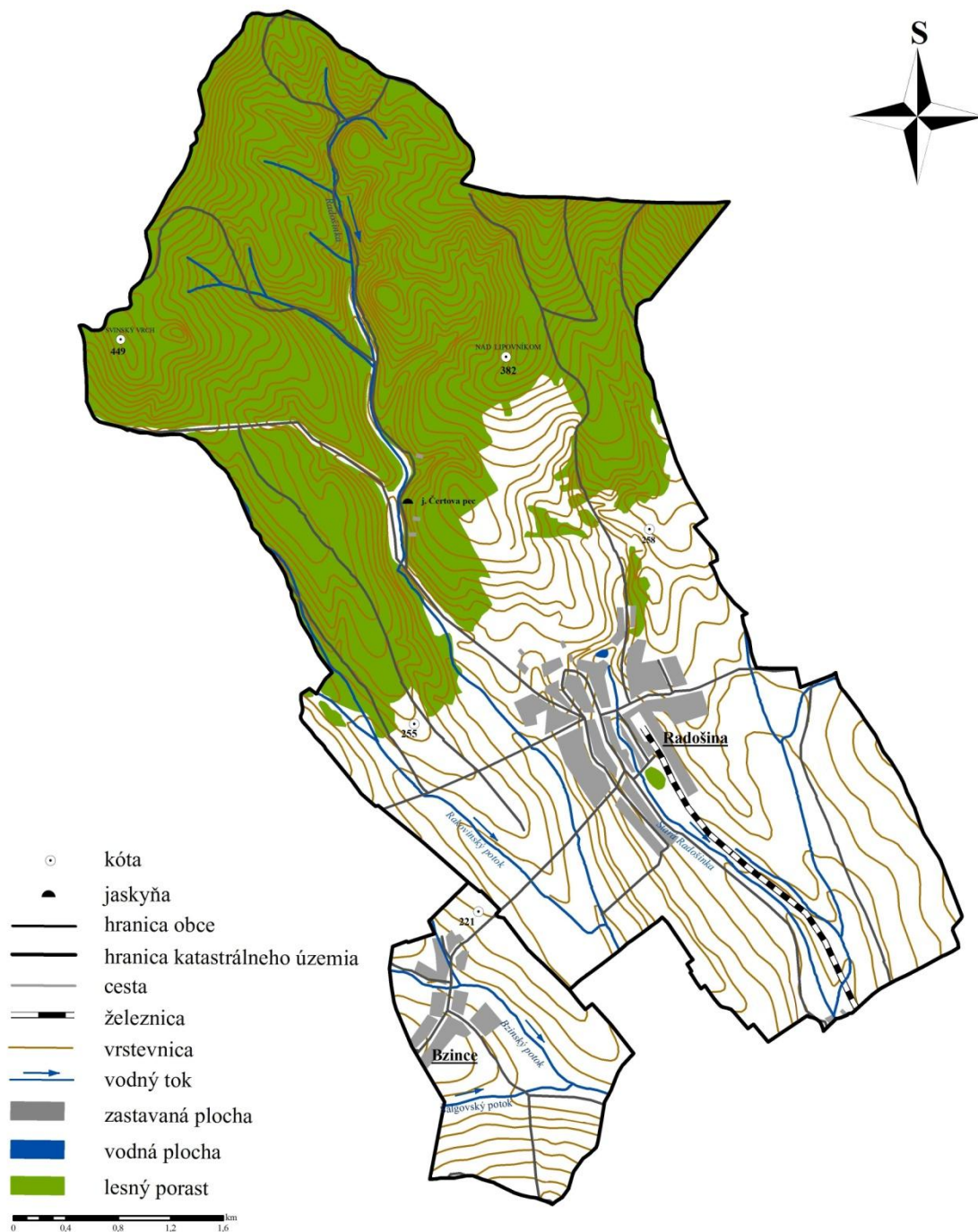

Zdroj: GKÚ Bratislava

Lukáčiková, M. by ArcGis 9.3

Príloha č. 4 - Základná situácia obce Radošina

ZÁKLADNÁ SITUÁCIA OBCE RADOŠINA

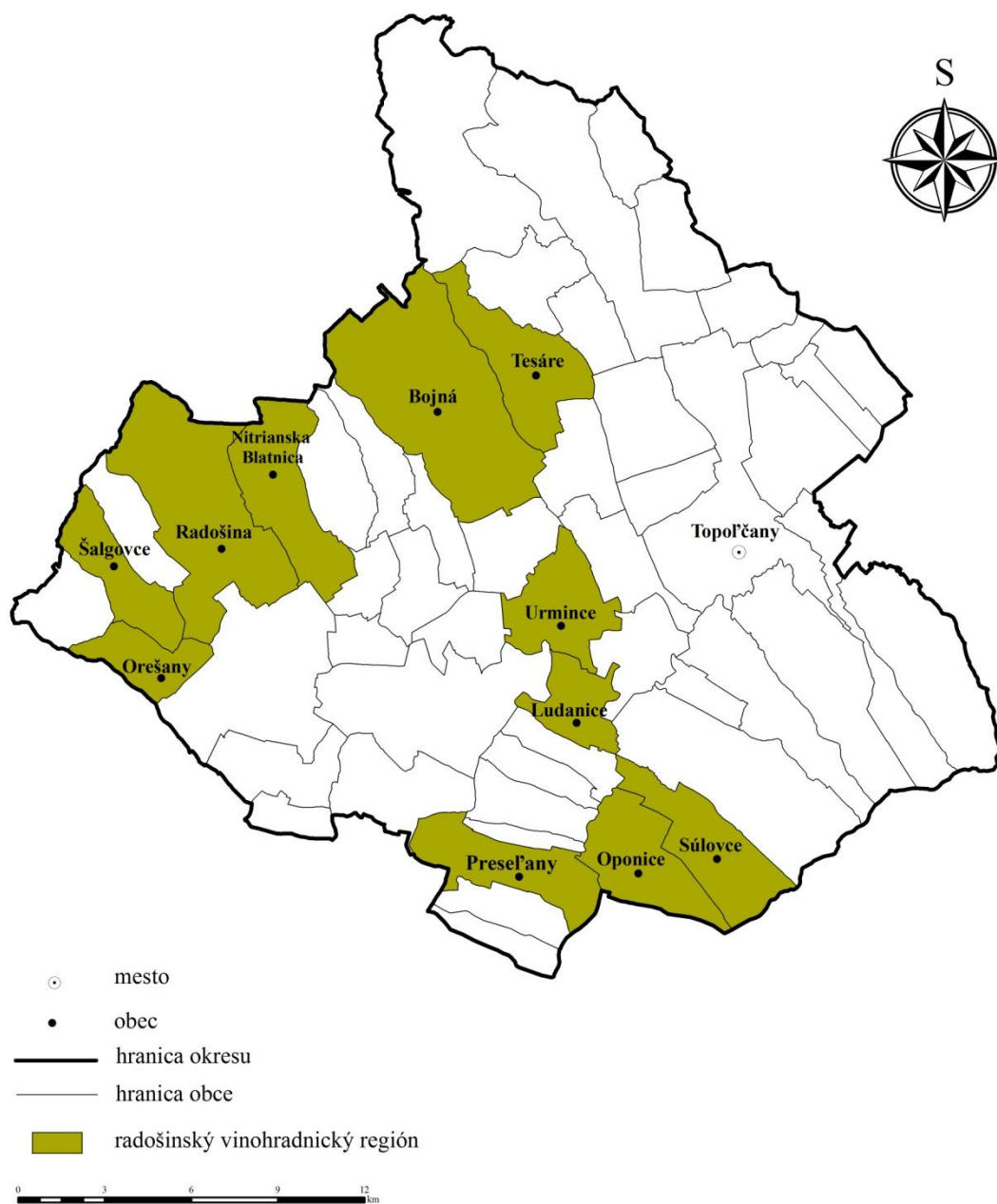

Zdroj: Spojitá vektorová mapa 1 : 50 000

Lukáčiková, M. by ArcGis 9.3

Príloha č. 5 - Radošínský vinohradnícky rajón

Radošínský vinohradnícky rajón

Príloha č. 6 - Obrázková príloha - obec Radošina

Obecný úrad, zastávka v obci

Základná škola

Viacúčelové ihrisko, futbalové ihrisko

Materská škola a ihrisko

Dom smútku

Pivnica Radošina

Farský úrad, Komunita Kráľovnej pokoja

Zdravotné stredisko

Zariadenia sociálnych služieb, Klub dôchodcov

Revitalizácia centra obce

Sakrálné pamiatky

Pamätná jaskyňa

Zvonica Bzince

Kostol Bzince

Kríže v Bzinciach

Dom smútku Bzince